

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY   CENTRAL STATISTICAL OFFICE

WYPADKI PRZY PRACY I PROBLEMY ZDROWOTNE ZWIĄZANE Z PRACĄ

ACCIDENTS AT WORK AND WORK-RELATED HEALTH PROBLEMS

Warszawa 2014 r.

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Badań Demograficznych
i Rynku Pracy
*CSO, Demographic and Labour Market Surveys
Department*

kierujący
supervisor

Agnieszka Zgierska
Dyrektor Departamentu Badań Demograficznych
i Rynku Pracy
*Director of the Demographic and Labour Market Surveys
Department*
Jerzy Auksztol
Dyrektor Urzędu Statystycznego w Gdańsku
Director of the Statistical Office in Gdańsk

zespół
team

Andrzej Kaprzyk, Hanna Strzelecka,
Bożenna Wiśniewska-Mulawa, Anna Wolska, Irena Wujek,
Arkadiusz Grzenia, Dorota Mileniczuk-Żeromska,
Bogumiła Uljasz, Józef Wieczorek

tłumaczenie
translation

Irena Skrzypczak

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch
Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

ISBN 978-83-7027-554-9

Publikacja dostępna na http://www.stat.gov.pl/gus/praca_wynagrodzenia_PLK_HTML.htm
Publication available on http://www.stat.gov.pl/gus/praca_wynagrodzenia_ENG_HTML.htm

PRZEDMOWA

Niniejsza publikacja przygotowana została na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** oraz badania modułowego **Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą** przeprowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny w II kwartale 2013 r.

Badanie „Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą” zostało ujęte w programie modułów BAEL na lata 2013-2015 przyjętym Rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 220/2010 z dnia 16 marca 2010 r.

Opracowanie składa się z uwag metodycznych, części analitycznej oraz tablic statystycznych, uwzględniających wyniki badania podstawowego BAEL oraz badania modułowego „Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą”. Tablice zawierają szereg informacji na temat występowania problemów zdrowotnych związanych z pracą, wypadków przy pracy oraz czynników w miejscu pracy mających niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie osób pracujących.

Publikacja została przygotowana przez zespół pracowników Wydziału Kosztów i Warunków Pracy, a także Wydziału Zasobów Pracy w Departamencie Badań Demograficznych i Rynku Pracy GUS, przy współpracy z Departamentem Metodologii, Standardów i Rejestrów GUS, Urzędem Statystycznym w Gdańsku oraz Centrum Informatyki Statystycznej w Radomiu.

W imieniu Kierownictwa Głównego Urzędu Statystycznego serdecznie dziękujemy wszystkim Respondentom, którzy wyrazili zgodę na udział w realizacji badania – za przekazane informacje i poświęcony czas.

Wyrazy podziękowania należą się również Ankieterom i Osobom Koordynującym pracę w terenie – za przyjazną współpracę z gospodarstwami domowymi i rzetelnie wykonywaną pracę.

Agnieszka Zgierska

Dyrektor Departamentu Badań
Demograficznych i Rynku Pracy

PREFACE

*The presented publication was prepared on the basis of the generalized results of the sample **Labour Force Survey** and the ad-hoc LFS module survey **Accidents at work and work-related health problems** conducted by the CSO in the second quarter of 2013.*

The module survey was conducted as a part of the Programme of ad hoc modules for the Labour Force Survey, which are to be carried out in the European Union Member States in the years 2013 – 2015, introduced by the European Commission Regulation (EC) No. 220/2010 of March 16, 2010.

The publication consists of methodological notes, analytical part and statistical tables, including the results of the main LFS survey and the module survey; the tables provide information on occurrence of work-related health problems, accidents at work, and factors in the place of work that can adversely affect mental well-being and physical health of the employed.

The publication was prepared by the team of staff of the Labour Cost and Working Conditions Section and Labour Resources Section in the CSO Demographic and Labour Market Surveys Department with co-operation of the CSO Methodology, Standards and Registers Division, Statistical Office in Gdańsk and Statistical Computing Centre in Radom.

The module survey “Accidents at work and work-related health problems” has been partially financed with the means from the European Commission, therefore we do request to include this information when quoting the data of this source.

On behalf of the Governing Body of the Central Statistical Office, we would like to express our thanks to all the Respondents who agreed to participate in the survey for the provided information and devoted time.

We would also like to express our sincere thanks to the Interviewers and Field Coordinators for their friendly cooperation with the households and industrious work.

*Agnieszka Zgierska
Director of the Demographic
and Labour Market Surveys Department*

Warsaw, March 2014

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA .....
UWAGI METODYCZNE .....
I. Uwagi ogólne .....
II. Podstawowe definicje.....
III. Uwagi do tablic .....
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA MODU- LOWEGO BAEL PRZEPROWADZONEGO W II KWARTALE 2013 .....

TABLICE

Ludność w wieku 15 lat i więcej według płci i wybranych sekcji PKD .....
Ludność w wieku 15 lat i więcej według płci, regionów i województw .....
Ludność w wieku 15 lat i więcej według płci i wieku .....
Ludność w wieku 15 lat i więcej według płci i wybranych grup zawodów .....
Ludność w wieku 15 lat i więcej według płci i poziomu wykształcenia oraz statusu zatrudnienia .....
Czynniki w miejscu pracy, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki fizyczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci i wybranych sekcji PKD .....
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki psychologiczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci i wybranych sekcji PKD .....
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki fizyczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci, regionów i województw .....
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki psychologiczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci, regionów i województw .....
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki fizyczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci i wieku .....
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki psychologiczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci i wieku .....
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki fizyczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci i wybranych grup zawodów .....

CONTENS

PREFACE .....
METHODOLOGICAL NOTES .....
I. General notes .....
II. Main definitions.....
III. Comments to tables .....
ANALYSIS ON THE RESULTS OF THE MODULE SURVEY LFS WAS CARRIED OUT IN THE SECOND QUARTER OF 2013 .....

TABLES

<i>Population aged 15 years and more by sex and selected NACE sections</i> .....
<i>Population aged 15 years and more by sex, regions and voivodships</i> .....
<i>Population aged 15 years and more by sex and age</i> .....
<i>Population aged 15 years and more by sex and groups of occupations</i> .....
<i>Population aged 15 years and more by sex and level of education and employment status</i> .....
Factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health
<i>Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and selected NACE sections</i> .....
<i>Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and selected NACE sections</i> .....
<i>Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex, regions and voivodships</i> .....
<i>Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex, regions and voivodships</i> .....
<i>Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and age</i> .....
<i>Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and age</i> .....
<i>Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and groups of occupations</i> .....

Tabl.	Str.
x	3, 4
x	8
x	8
x	9
x	11
x	15
1	43
2	45
3	47
4	48
5	49
1 (6)	50
2 (7)	54
3 (8)	56
4 (9)	60
5 (10)	62
6 (11)	64
7 (12)	65

SPIS TREŚCI (cd.)**CONTENS (cont.)**

	Tabl.	Str.
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki psychologiczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci i wybranych grup zawodów.....	8 (13)	67
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki fizyczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci i poziomu wykształcenia.....	9 (14)	68
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki psychologiczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci i poziomu wykształcenia.....	10 (15)	70
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki fizyczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci i statusu zatrudnienia	11 (16)	71
Liczba pracujących ogółem oraz narażonych w miejscu pracy na czynniki psychologiczne, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne według płci i statusu zatrudnienia	12 (17)	72
Wypadki przy pracy, które wydarzyły się w ciągu ostatnich 12 miesięcy (z wyłączeniem chorób zawodowych)		
Osoby, które pracowały w ciągu ostatnich 12 miesięcy oraz poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci i wybranych sekcji PKD.....	1 (18)	73
Osoby, które pracowały w ciągu ostatnich 12 miesięcy oraz poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci, regionów i województw	2 (19)	74
Osoby, które pracowały w ciągu ostatnich 12 miesięcy oraz poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci i wieku.....	3 (20)	75
Osoby, które pracowały w ciągu ostatnich 12 miesięcy oraz poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci i wybranych grup zawodów	4 (21)	76
Osoby, które pracowały w ciągu ostatnich 12 miesięcy oraz poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci, poziomu wykształcenia oraz statusu zatrudnienia	5 (22)	77
Poszkodowani w wypadkach przy pracy, które wydarzyły się w ciągu ostatnich 12 miesięcy według absencji, płci, wieku, poziomu wykształcenia i statusu zatrudnienia.....	6 (23)	78
Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą		
Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą według płci i wybranych sekcji PKD	1 (24)	79
Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą według płci, regionów i województw.....	2 (25)	81

SPIS TREŚCI (ed.)**CONTENS (cont.)**

	Tabl.	Str.
Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą według płci i wieku.....	<i>Occurrence of work-related health problems by sex and age</i>	3 (26) 83
Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą według płci i wybranych grup zawodów	<i>Occurrence of work-related health problems by sex and selected occupational groups</i>	4 (27) 84
Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą według płci, poziomu wykształcenia oraz statusu zatrudnienia	<i>Occurrence of work-related health problems by sex, level of education and employment status</i>	5 (28) 85
Rodzaje najpoważniejszych dolegliwości zdrowotnych związanych z pracą według płci i wybranych sekcji PKD	<i>Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex and selected NACE sections</i>	6 (29) 86
Rodzaje najpoważniejszych dolegliwości zdrowotnych związanych z pracą według płci, regionów i województw	<i>Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex, regions and voivodships</i>	7 (30) 88
Rodzaje najpoważniejszych dolegliwości zdrowotnych związanych z pracą według płci i wieku	<i>Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex and age</i>	8 (31) 90
Rodzaje najpoważniejszych dolegliwości zdrowotnych związanych z pracą według płci i wybranych grup zawodów	<i>Types of the most serious health complaints by sex and selected occupational groups</i>	9 (32) 91
Rodzaje najpoważniejszych dolegliwości zdrowotnych związanych z pracą według płci, poziomu wykształcenia oraz statusu zatrudnienia	<i>Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex, level of education and employment status</i>	10 (33) 92
Okres niezdolności do pracy z powodu problemów zdrowotnych spowodowanych pracą według płci i wybranych sekcji PKD	<i>Period off work because of the most serious health complaint by sex and selected NACE sections</i>	11 (34) 93
Okres niezdolności do pracy z powodu problemów zdrowotnych spowodowanych pracą według płci, regionów i województw	<i>Period off work because of the most serious health complaint by sex, regions and voivodships</i>	12 (35) 95
Okres niezdolności do pracy z powodu problemów zdrowotnych spowodowanych pracą według płci i wieku	<i>Period off work because of the most serious health complaint by sex and age</i>	13 (36) 97
Okres niezdolności do pracy z powodu problemów zdrowotnych spowodowanych pracą według płci i wybranych grup zawodów	<i>Period off work because of the most serious health complaint by sex and selected occupational groups</i> ...	14 (37) 98
Okres niezdolności do pracy z powodu problemów zdrowotnych spowodowanych pracą według płci, poziomu wykształcenia oraz statusu zatrudnienia	<i>Period off work because of the most serious health complaint by sex, level of education and employment status</i>	15 (38) 99

RYSUNKI**FIGURES**

Liczba osób, dla których hałas w miejscu pracy jest głównym fizycznym czynnikiem zagrożenia dla zdrowia (w tys.)	<i>Number of persons for whom the noise in the workplace is the main physical health risk factor (in thous.)</i>	x 42
Liczba osób, dla których stres związany z możliwością utraty pracy jest głównym psychologicznym czynnikiem zagrożenia dla zdrowia (w tys.)	<i>Number of persons for whom the stress associated with the possibility of job loss is the main psychological health risk factor (in thous.)</i>	x 42
Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 badanych osób (w %).....	<i>Persons injured in accidents at work per 1000 surveyed people (in %)</i>	x 43
Liczba osób, które odczuwały dolegliwości zdrowotne związane z wykonywaną pracą (w tys.)..	<i>Number of persons who suffered from work-related health complaints (in thous.)</i>	x 43

UWAGI METODYCZNE

I. UWAGI OGÓLNE

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) oraz badanie modułowe **Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą** przeprowadzone zostały metodą reprezentacyjną, która umożliwia uogólnianie wyników na populację generalną. Zastosowana metoda obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania, tj. w każdym z 13 tygodni kwartału badaniu podlegała 1/13 część kwartalnej próby mieszkań) pozwala na zilustrowanie sytuacji na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Losowanie prób do BAEL przebiega według zasad losowania dwustopniowego. Jednostkami losowania pierwszego stopnia są w miastach rejony statystyczne, a na wsi obwody spisowe. Jednostkami losowania drugiego stopnia są mieszkania. Losowanie jednostek pierwszego stopnia oraz mieszkań przeprowadza się na podstawie Krajowego Rejestru Podziału Terytorialnego Kraju, zawierającego m.in. wykaz terytorialnych jednostek statystycznych oraz wykaz adresowy mieszkań w układzie poszczególnych rejonów i obwodów spisowych.

Podstawę prawną obu badań stanowi rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2012 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2013 (Dz. U. 2012, poz. 1391).

Badanie **Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą** przeprowadzone zostało przy pomocy dodatkowej ankiety o symbolu **ZD-G**, która skierowana była wyłącznie do osób w wieku 15 lat i więcej, będących członkami gospodarstw domowych w wylosowanych do badania mieszkaniach, które w momencie badania BAEL zostały uznane za pracujące lub kiedykolwiek pracowały.

W badaniu modułowym **Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą**, ze względu na nieco większy niż w przypadku BAEL wskaźnik braku odpowiedzi, do uogólniania wyników zastosowano oddzielnie przygotowane wagi, różniące się od tych stosowanych w badaniu podstawowym (BAEL). Z tego powodu liczebność niektórych zbiorowości (np. osób pracujących) prezentowana w wynikach badania modułowego może nieznacznie różnić się od danych pochodzących z BAEL. Procedura opracowywania wag (jednakowa dla badania podstawowego i modułowego) jest dostępna w publikacji „Aktywność ekonomiczna ludności Polski II kwartał 2013”, dostępnej na stronie internetowej GUS pod adresem: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_2189_PLK_HTML.htm

W badaniu przyjęto, że status na rynku pracy określono według stanu w II kwartale, pozostałe cechy badane w module – 12 miesięcy wstecz. W celu jasnego określenia okresu obserwacji przyjęto, że jest to okres pomiędzy datą ostatniego dnia przypadającego w tygodniu badania i datą o rok wcześniejszą.

Badanie modułowe obejmuje trzy grupy tematyczne w ramach szeroko pojętych warunków pracy, a zwłaszcza konsekwencji zdrowotnych będących ich wynikiem, tj.:

1. czynniki w miejscu pracy, które mogły mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne osób pracujących,

METHODOLOGICAL NOTES

I. GENERAL NOTES

The main **Labour Force Survey (the LFS)** and the module survey **Accidents at work and work-related health problems** were carried out with the appliance of the sample survey method that allows generalization of the results over the whole population. The applied method of continuous observation (mobile survey week, i.e. 1/13 part of the quarterly sample of the selected dwellings is surveyed in each of 13 weeks of a quarter) allows presentation of the situation in the labour market during the entire quarter.

The sampling for the LFS is carried out according to the principles of the two-stage sampling. The first-stage sampling units are census units called census clusters in urban areas, while in rural areas they comprise enumeration districts. The second-stage sampling units are dwellings. The selection of the Country's Territorial Division, including, inter alia, the list of territorial statistical units and the address register of dwellings aggregated in accordance with particular regions and census enumeration districts.

The legal basis of both surveys constitute Regulation of the Council of Ministers of November 9, 2012 on the Programme of Statistical Surveys of the Public Statistics for the year 2013 (Journal of Laws 2012, item 1391).

The survey **Accidents at work and work-related health problems** was carried out with the use of additional **ZD-G** questionnaire which was addressed exclusively to persons aged 15 years and more, members of the households in the dwellings selected to the survey who were considered as employed at the moment of the LFS survey or have ever worked.

Due to the slightly higher than in case of the core LFS no response rate, the weights used for generalization of the results in the module survey **Accidents at work and work-related health problems** were prepared separately and they are different than those applied in the core survey (LFS). Therefore, the size of some subpopulations (e.g. employed persons) presented in the results of the module survey may differ slightly from the core LFS data. The procedure of weights elaboration (identical for the core and module survey) is presented in the publication „Labour Force Survey in Poland II Quarter 2013”, available on the CSO website: http://www.stat.gov.pl/gus/5840_2189_PLK_HTML.htm

The status in the labour market applied in the survey was determined according to the situation in the second quarter, while other variables analysed in the module survey were determined in respect to the last 12 months. In order to define clearly the reference (observed) period, it is assumed that it covers the period between the date of the last day in the survey week and the date one year ago.

The survey consists of three thematic groups within the scope of widely comprehended working conditions, particularly in respect to their consequences for health, i.e.:

1. factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health of the employed,

2. wypadki przy pracy, które wydarzyły się w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed datą przeprowadzenia badania,
3. problemy zdrowotne związane z pracą odczuwane w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed datą przeprowadzenia badania.

Zdarzenia opisywane w punkcie 1 dotyczą aktualnie wykonywanej pracy. Okres obserwacji zdarzeń w punkcie 2 i 3 dotyczy natomiast wyłącznie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badany tydzień.

Celem tego modułu było dostarczenie informacji na temat występowania problemów zdrowotnych związanych z pracą nie spowodowanych wypadkami, wypadków przy pracy oraz czynników w miejscu pracy mających niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne, a w szczególności:

- określenie skali częstości występowania czynników w miejscu pracy, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne,
- ustalenie liczby wypadków przy pracy i absencji (liczby dni kalendarzowych) spowodowanej tymi wypadkami,
- ustalenie liczby i rodzajów dolegliwości zdrowotnych związanych z pracą, (które nie miały związku z wypadkiem przy pracy zarejestrowanym w Dziale II ankiety) oraz absencji (liczby dni kalendarzowych) spowodowanej tymi dolegliwościami.

Wyniki badania posłużyły do analizy wypadkowości i problemów zdrowotnych związanych z pracą w zależności od cech charakteryzujących:

- osobę pracującą (zawód, status zawodowy, praca w pełnym lub niepełnym wymiarze, praca stała, czasowa, staż pracy, itd.),
- pracodawcę (rodzaj prowadzonej działalności, wielkość przedsiębiorstwa, województwo).

II. PODSTAWOWE DEFINICJE

W BAEL

Podstawowe definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujący i bezrobotni) oraz bierniej zawodowo są opisane w publikacji „Aktywność ekonomiczna ludności Polski II kwartał 2013”.

Informacje o wykonywanych zawodach przez pracujących wykazane zostały zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wprowadzoną rozporządzeniem z dnia 27 kwietnia 2010 r. Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 82, poz. 537 z późn. zm.). Klasyfikacja ta oparta jest na Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 (*International Standard Classification of Occupations ISCO-08*), zalecanej do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy.

Dane o miejscu pracy osób pracujących (oraz ostatnim miejscu pracy osób bezrobotnych) prezentowane są w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007** wprowadzonej rozporządzeniem

2. *accidents at work of persons who worked during the last 12 months (excluding occupational diseases) before the date of the survey ,*
3. *work-related health problems suffered during the last 12 months before the date of the survey.*

The events presented in the part 1 of the questionnaire concern the currently performed job. Whereas, the reference period of the events examined in part 2 and 3 concerns exclusively the last 12 months preceding the surveyed week.

The objective of the module survey was providing information concerning the occurrence of work-related health problems not caused by accidents at work, the incidence of accidents at work, and the factors at workplace that adversely affect mental well-being or physical health, in particular:

- *determination of the scope of occurrence of factors at work that adversely affect mental well-being or physical health,*
- *determination of the number of accidents at work and absenteeism (the number of calendar days off work) caused by these accidents,*
- *determination of the number and types of work-related health complaints (not connected to accidents at work registered in Section II of the Questionnaire), and absenteeism (the number of calendar days off work) caused by these complaints.*

The survey results have been used in the analysis on accidents incidence and work-related health problems depending on features characterizing:

- *employed persons (occupation, occupational status, full- or part-time work, permanent or temporary employment, work seniority, etc.),*
- *employers (kind of activity, enterprise size, voivodships).*

II. THE MAIN DEFINITIONS

IN THE LFS

Basic definitions of economically active population (employed and unemployed) and the economically inactive population are described in publication “Labour Force Survey in Poland II Quarter 2013”.

Information on occupations performed by employed persons was presented according to classification of Occupations and Specialities introduced by the regulation of the Minister of Labour and Social Policy of the 27th April 2010 (Journal of Laws. No 82, item 537). The classification is based on the International Standard Classification of Occupations ISCO-08 recommended for use by the International Labour Organization.

*Information on workplace by kind of activity of the present (or last) job is described by the **Polish Classification of Activities 2007** introduced by the Regulation of the Council of Ministers of 24th*

Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.). PKD została opracowana na podstawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE rev. 2 (*Nomenclature des Activites de Communate Europeenne – NACE rev.2*).

Główne miejsce pracy ustalane jest na podstawie subiektywnej oceny respondenta. W przypadku wątpliwości za pracę główną uznaje się tę, która zajmuje więcej czasu. Jeżeli prace respondenta zajmują taką samą ilość czasu, pracą główną jest ta, która przynosi wyższy dochód.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na *International Classification of Staatus in Employment (ICSE)* i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na własny rachunek** - osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą
- z tego
  - **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
  - **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego,
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Do **pracowników najemnych** zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą oraz uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy (jeżeli otrzymują wynagrodzenie).

Do **pracujących na własny rachunek** zaliczono również agentów we wszystkich rodzajach agencji.

W BADANIU MODUŁOWYM „WYPADKI PRZY PRACY I PROBLEMY ZDROWOTNE ZWIĄZANE Z PRACĄ”:

Warunki pracy jest to zespół czynników występujących w środowisku pracy wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy. Na środowisko pracy składają się: czynniki fizyczne (np. oświetlenie, hałas, mikroklimat), chemiczne (np. substancje toksyczne) oraz biologiczne (np. bakterie), występujące na obszarze miejsca pracy (np. w hali fabrycznej, na stanowisku pracy), jak i na obszarze otaczającym zakład pracy.

Miejsce pracy oznacza miejsce w budynkach przedsiębiorstwa i/lub zakładu przeznaczone do wykorzystania jako stanowiska pracy, łącznie z każdym miejscem na terenie przedsiębiorstwa i/lub zakładu, do którego pracownik ma dostęp w trakcie pracy. Pracownik wykonuje tam czynności zawodowe stałe bądź okresowo. Miejsce pracy usytuowane będzie przeważnie w przedsiębiorstwie/zakładzie, gdzie

December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885 with later amendments). PKD was prepared on the basis of the statistical classification of economic activity NACE Rev.2 (Nomenclature des Activites de Communate Europeenne – NACE rev.2).

The main job is determined on the basis of the subjective respondent's assessment. In case of any doubts, as the main job is determined the one that takes more time. If the respondent's jobs take the same amount of time, as the main one is determined the job that generates higher income.

The classification of the status in employment has been based on the International Classification of Status in Employment (ICSE). It specifies the following categories of workers:

- **self-employed person** – a person who conducts his/her own economic activity
- in which
  - **employer** – a person who conducts his/her own economic activity and employs at least one employee,
  - **own-account worker without employees** – a person who conducts his/her own economic activity and does not hire any employees,
- **employee** – a person employed on the basis of employment contract by a public or private employer,
- **contributing family worker** – a person who helps without agreed upon remuneration in conducting family economic activity.

Among employees are also included persons performing outwork and apprentices with whom enterprises or natural persons signed a contract for occupational training or learning skills for a particular job (if they receive a payment).

Among own-account workers have been also included agents in all system of agencies.

IN THE MODULE SURVEY “ACCIDENTS AT WORK AND WORK-RELATED HEALTH PROBLEMS”:

Working conditions comprise a group of factors appearing in the working environment respective to the process of work and factors connected with performing work. Work environment consists of: physical factors (e.g. lighting, noise, micro-climate), chemical factors (e.g. toxic substances) and biological factors (e.g. bacteria), occurring within the area of the work place (e.g. factory room, work position) as well as within the area surrounding the establishment.

The place of work (workplace) is the place within the enterprise and/or establishment premises which is to be used as a workstation, together with any other place within the enterprise and/or establishment area accessible to an employee during the course of work. An employee performs there work activities permanently or temporarily. The workplace is usually situated in the enterprise/establishment where the

respondent wykonuje pracę, ale dla niektórych pracowników (np. leśników, strażaków) powinno być ujęte jako ogólne środowisko, gdzie praca jest zazwyczaj wykonywana (np. las, akcja pożarnicza).

Narażenie (zagrożenie) odnosi się do wymienionych w ankiecie ZD-G czynników psychologicznych (dokuczanie i prześladowanie – w tym mobbing, przemoc lub zagrożenie przemocą, itd.), które mogą poważnie wpłynąć na samopoczucie psychiczne pracownika oraz czynników fizycznych, na które składają się czynniki środowiska pracy takie jak czynniki chemiczne – toksyczne, drażniące, uczulające, rakotwórcze, pyły przemysłowe – włóknijące i inne, promieniowanie laserowe, jonizujące, nadfioletowe, podczerwone, pole elektromagnetyczne, mikroklimat zimny lub gorący, hałas, wibracja, czynniki związane z uciążliwością pracy, czynniki związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi bądź inne czynniki mające niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne pracownika.

Może oznaczać wykonywanie nietypowych ruchów ciała przy pracy, nadmierny wysiłek, wchodzenie w kontakt z niebezpiecznymi materiałami lub czynnikami środowiska pracy bądź świadomość zagrożenia ryzykiem wypadków.

Narażenie na czynniki niebezpieczne odnosi się do manipulowania, dotykania, wdychania itd. czynników chemicznych (chemikaliów, pyłów, spalin, etc.) lub istnienia innych typów czynników (pozycja ciała w czasie pracy, ruchy, wibracje, hałas, ryzyko wypadków, itp.) które mogą mieć poważne skutki dla zdrowia fizycznego pracowników.

Główne narażenie odnosi się do narażenia, które w sposób oczywisty występuje częściej lub jest bardziej intensywne niż wynika to z doświadczeń ludzi wyniesionych z codziennego życia.

Zdrowie fizyczne odnosi się do wszystkich aspektów zdrowia nie związanych ze zdrowiem psychicznym.

Presja czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy odnoszą się do wymagań dotyczących czasu, w którym należy wykonać pracę lub do żądań odnośnie ilości pracy do wykonania w określonym czasie. Wymagania te przekraczają możliwości fizyczne i psychiczne respondenta. Sama terminowość wykonania jakiejś pracy nie jest tutaj czynnikiem decydującym. Należy również wziąć pod uwagę realność spełnienia oczekiwań pracodawcy, własne możliwości psychofizyczne oraz czas potrzebny na wywiązanie się z nałożonych przez pracodawcę (bezpośredniego przełożonego) zadań.

Przemoc lub zagrożenie przemocą odnosi się do stosowania siły fizycznej przeciwko innej osobie lub grupie osób, które może doprowadzić do wyrządzenia krzywdy: fizycznej (urazu), seksualnej lub psychologicznej.

Nękanie i zastraszanie odnosi się do zamierzonego użycia środków nacisku psychicznego (w tym mobbing) przeciwko innej osobie lub grupie osób, które może zaszkodzić fizycznemu, psychicznemu, duchowemu,

respondent performs work, but for some employees (e.g. foresters, firefighters) it should be understood as general environment where work is usually performed (e.g. forest, fire).

Exposure (threat) refers to the mentioned in the ZD-G questionnaire psychological factors (harassment and intimidation – including mobbing, violence or threat of violence, etc.), that may seriously influence mental well-being of an employee and physical factors that comprise work environment factors such as chemical factors – toxic, irritating, allergenic, carcinogenic, industrial dusts - fibrotic and other, radiations: laser, ionizing, ultraviolet, infrared, electromagnetic field, microclimate cold or hot, noise, vibration, factors related to strenuousness of work factors related to particularly dangerous machines, or other factors adversely influencing the worker's physical health.

It can mean performing atypical body movements during work, too much physical efforts, contact with dangerous materials or environmental factors or awareness of the risk of accidents.

Exposure to hazardous factors refers to operating, handling, inhaling, etc. of chemical agents (chemicals, dusts, fumes, etc.) or existence of other types of factors (position of a body during work, moves, vibrations, noise, risk of accidents, etc.) that may seriously affect physical health of workers.

Main exposure refers to the exposure that in an obvious way appears more often or is more intensive than it may be expected from everyday life experience of people.

Physical health refers to all aspects of health not related to mental health.

Overload with work and stress caused by time pressure refer to requirements concerning the time appointed for completion of the task or requests concerning the volume of work to be completed within the set time limit. These requirements exceed the respondent's physical and mental capacity. The time limit set for performing a particular task is not a deciding factor itself. There should be also considered the real possibility of meeting the employer's expectations, one's own psychophysical abilities, and the time necessary for completion of the tasks appointed by the employer (direct superior).

Violence or threat of violence refers to the use of physical force against other person or a group of people that may lead to physical (injury), sexual or psychological harm.

Harassment or bullying (intimidation) refers to the intended use of the means of physical pressure (including mobbing) against other person or a group of people that may harm the respondent's physical, mental,

moralnemu lub społecznemu rozwojowi respondenta. Inny, pokrewny termin: przemoc psychologiczna jest zawarty w tej kategorii i również jest stosowany.

Osobozagrożenia jest to suma działających na pracownika, szkodliwych czynników. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wówczas suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

Pojęcie wypadku przy pracy jest zbieżne z definicją w ESAW (Europejskiej Statystyki Wypadków przy pracy) w celu zapewnienia porównywalności. Wyjątkiem, w obecnej edycji badania, są wypadki prowadzące do urazu psychicznego. Ze względu na trudności w rozróżnieniu pomiędzy odrębnym zjawiskiem prowadzącym do szkody psychicznej a problemem psychicznym spowodowanym lub pogorszonym na skutek pracy nie są uwzględnione w badaniu modułowym.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

Za **wypadek przy pracy uważa się również** nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;

spiritual, or social development. Other, related term: psychological violence is also included and used in this category.

***Threats per capita** consist of the total amount of all hazardous factor influencing a worker. If there is only one hazardous factor per every person the total of threats per capita amounts to the total number of the persons working in hazardous conditions.*

The concept of accident is aligned to the definition in ESAW (European Statistics Accidents at Work) to permit a comparison in order to ensure comparability. The exceptions, in the current edition of the survey, there are accidents leading to psychological trauma. Due to the difficulty in distinguishing between separate phenomenon leading to psychological harm and a mental health problem caused or impaired as a result of work are not included in the ad-hoc module.

***Accident at work** is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, that happened in connection with work:*

- *during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employer, even without instructions;*
- *when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.*

*Every accident is treated **equally to occupational accident**, as regards entitlement to benefits defined in the law in social insurance by virtue of accidents at work, if the employee had such accident:*

***Accident at work is also understood** as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:*

- *practising sports during competitions and trainings by a person receiving sports scholarship;*
- *performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;*
- *carrying out a mandate by members of parliament or senate who receive salaries;*
- *stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office – at a training or internship connected with a scholarship received by graduates;*
- *performance of work, by members of agricultural producers` co-operatives, agricultural farmers` co-operatives and by other persons treated equally to members of a cooperatives, for the benefit of these co-operatives;*
- *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*

- wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

Termin „**podczas wykonywania pracy**” oznacza „**w trakcie działalności zawodowej lub w czasie godzin pracy**”. Uwzględniono każdy wypadek w czasie godzin pracy, nawet jeśli nie zdarzył się w czasie zwykle wykonywanych zajęć lub miejscu pracy ankietowanej osoby.

Stąd też termin „**w czasie godzin pracy**” dotyczy wszystkich typów wypadków w miejscach publicznych lub środkach transportu, niezależnie od faktu, czy jest to zwykle miejsce pracy, czasu podróży w trakcie wykonywania pracy.

Wszystkie pozostałe rodzaje wypadków, takie jak:

- wypadki, które miały miejsce w trakcie przejazdów pomiędzy domem a miejscem pracy (wypadki w czasie dojazdów do pracy),
- wypadki w czasie lunchu lub innej przerwy jeśli osoba opuszcza teren zakładu,
- wypadki w domu i w czasie wolnym,
- wypadki drogowe i transportowe w czasie osobistych zajęć, nie zostały uwzględnione.

Wypadki „drogowe” obejmują zarówno, wypadki w których główna działalność zawodowa osoby poszkodowanej jest związana z transportem (np. kierowcy ciężarówek czy autobusów) i wypadki, w których osoba poszkodowana znalazła się w ruchu drogowym w trakcie wykonywania pracy (np. pracownik udający się na spotkanie w sprawach zawodowych poza terenem przedsiębiorstwa).

Problem zdrowotny związany z pracą to dolegliwość zdrowotna, która powstała lub pogłębiła się w wyniku niekorzystnych czynników występujących w środowisku pracy (np. narażenie na pył, związki chemiczne) lub specyfiki pracy (np. praca w hałasie, pod ciągłą presją czasu) i była odczuwana w okresie ostatnich 12 miesięcy, bez względu na jej ciężkość i czas trwania.

Problemem zdrowotnym mogła być wszelka dolegliwość fizyczna lub psychiczna, jak np.: choroba zakaźna, zawodowa, problemy ze skórą, słuchem, oddychaniem, narządami wewnętrznymi, bóle głowy, oczu, szyi, nadgarstka, ramion, stóp, a także stres, depresja, niepokój itp.

Za najpoważniejszą dolegliwość uznano tę, która według subiektywnej opinii osoby badanej miała największy wpływ na jej codzienną aktywność (zarówno w pracy, jak i poza pracą) w okresie ostatnich 12 miesięcy.

Łączna liczba dni niezdolności do pracy z powodu najpoważniejszej dolegliwości w ciągu ostatnich 12 miesięcy obejmuje nie tylko dni zwolnień lekarskich lecz wszystkie dni kalendarzowe (łącznie z sobotą i niedzielą), w których osoba nie mogła pracować z powodu tego problemu.

- *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- *performing supplementary forms of military service;*
- *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

The term “in the course of performing work” means “during occupational activity or during working hours”. Each accident during hours of work even if it did not happen during the usually performed activities or at the respondent’s place of work must be considered.

Therefore, “during working hours” refers to all kinds of accidents that happened in public places or means of transport, irrespective whether they were usual places of work, or whether they happened during a trip in the course of the performed work.

All other kinds of accidents such as:

- *accidents that happened during a journey between home and workplace (accidents during commuting),*
- *accidents during the lunch break or any other break if a person leaves the establishment premises,*
- *accidents at home and during leisure time,*
- *road and transport accidents during personal activities should not be included.*

Road (traffic) accidents include both: accidents when the main occupational activity of the victim is connected with transport (for example: lorry or bus drivers) and accidents when the victim was in road traffic as the result of performing work (for example: an employee going to a business meeting outside the establishment premises).

Work-related health problem is the complaint which had emerged or worsened due to adverse factors present in the working environment (e.g. exposure to dust, chemicals) or because of work specifics (e.g. work in a noisy environment, work under constant pressure of time) and was feeling during the last 12 months, regardless its seriousness and duration.

Work-related health problems might be observed among all persons included in the module survey, and not only among the currently employed. Even persons at retirement age who had not been working for many years could feel health complaints that emerged in the course of paid work or worsened because of work performed in the past.

As the main health complaint was considered the one that in the subjective opinion of the respondent had the greatest impact on everyday activity (both at work and outside work) during the last 12 months.

The total number of days off work resulting from the main health complaint during the last 12 months covered all days since the moment of the beginning of a complaint causing inability to work and the date of returning to work, i.e. all calendar days (including Saturday and Sunday), and not only the ones covered with sickly leaves.

Problemy zdrowotne spowodowane lub pogłębione przez pracę mogły wystąpić nie tylko wśród osób aktualnie pracujących lecz u wszystkich osób, które kiedykolwiek pracowały. Nawet osoby w wieku emerytalnym, niepracujące od wielu lat, mogły w okresie ostatnich 12 miesięcy odczuwać dolegliwości zdrowotne, które powstały w trakcie dawnej pracy zawodowej, bądź pogłębiły się ostatnio na skutek pracy wykonywanej w dalekiej przeszłości.

III. UWAGI DO TABLIC

W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach „OGÓLEM”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Ze względu na odmienne wagi stosowane w badaniu modułowym dane dotyczące liczby osób obecnie pracujących, zawarte w tablicach z Działu 1, różnią się nieznacznie od wyników BAEL z II kwartału 2013 r.

Dane zamieszczone w tablicach wg sekcji PKD, grup zawodów oraz statusu zatrudnienia w dziale 3 mogą się wyraźnie różnić od danych zamieszczonych w pozostałych tablicach tego działu, z uwagi na powiązania badania modułowego z badaniem podstawowym BAEL (dane te nie obejmują osób, które zakończyły swoją pracę zawodową 8 lat temu lub dawniej).

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w tych przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu, mniejsze niż 15 tysięcy.

W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności zastosowano skróty – nazwy skrócone oznaczone zostały w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podajemy poniżej:

symbol <i>symbol</i>	skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI PKD 2007 <i>NOMENCLATURE DES ACTIVITES DE COMMUNAUTE EUROPEENNE – NACE rev. 2</i>		
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
G	Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
I	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
L	Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
N	Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

Health problems caused or made worse by work activities could be observed not only among persons currently working, but also among all persons who have ever worked. Even persons at the retirement age who had not been working for many years could suffer from health complaints that had occurred during the previous work, or which were recently made worse because of the work performed long ago.

III. COMMENTS TO TABLES

In some tables the data, when summed up, may give a different total than the number in the column "TOTAL". This is due to the rounding-off done after generalization of the survey results.

Due to different wages applied in the module survey, the data on the number of currently employed persons, presented in tables in Part 1, differ slightly from the LFS results from the second quarter of 2013.

Data included in tables by NACE sections, occupational groups, and employment status in chapter 3 may differ significantly from the data included in other chapters due to the appliance of different classification criteria classification. Moreover, the data concerning the place of work causing health problems do not cover persons who terminated their paid work 8 years ago or earlier.

Since this is a sample-based survey, it is important to be careful about using the data in cases where more detailed divisions were applied and where numbers are lower than 15 thousand.

In relation to the obligatory NACE Classification there were used abbreviations – in tables abbreviated names are denoted as "Δ". A list of applied abbreviations and full names is presented below:

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA MODUŁOWEGO BAEL PRZEPROWADZONEGO W II KWARTALE 2013

UWAGI WSTĘPNE

Badanie modułowe „Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą” zostało przeprowadzone w II kwartale 2013 r. łącznie z podstawowym badaniem aktywności ekonomicznej ludności BAEL.

Obydwa badania przeprowadzono metodą reprezentacyjną wśród ludności w wieku 15 lat i więcej zamieszkującej gospodarstwa domowe. Wyniki badania podstawowego uogólnione zostały na zbiorowość 31034 tys. osób.

Badanie modułowe dotyczyło natomiast mniejszej zbiorowości, gdyż objęto nim osoby pracujące w okresie przeprowadzania badania oraz osoby, które kiedykolwiek pracowały.

Osoby te udzielały odpowiedzi na pytania działu III ankiety ZD-G – problemy zdrowotne związane z pracą odczuwane w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Zbiorowość ta liczyła 27163 tys. osób, co stanowiło 85,2% ogółu ludności badania podstawowego. Drugą z kolei pod względem liczebności zbiorowość stanowiły osoby, które pracują lub pracowały w okresie ostatnich 12 miesięcy. Osoby te odpowiadały na pytania z działu II ankiety ZD-G – wypadki przy pracy, które wydarzyły się w okresie ostatnich 12 miesięcy i zbiorowość ta liczyła 16802 tys., co stanowiło 52,7% ogółu ludności badania podstawowego. Ostatnią grupę stanowiły osoby obecnie pracujące, które odpowiadały na pytania działu I ankiety ZD-G – czynniki w miejscu pracy, które mogą mieć niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne. Populacja osób obecnie pracujących liczyła 15498 tys¹, co stanowiło 48,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wszystkie trzy zbiorowości osób można scharakteryzować według cech demograficznych takich jak: płeć, wiek, poziom wykształcenia i miejsce zamieszkania oraz według cech zawodowych, takich jak: sekcje PKD, zawody oraz status zatrudnienia.

Szczegółowa analiza zbiorowości według wymienionych cech została przeprowadzona w poszczególnych częściach niniejszej publikacji.

W celu dokonania własnych analiz i porównań wyników obecnej edycji badania modułowego „Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą” z wynikami badania z 2007 r., wszystkich zainteresowanych odsyłamy do poprzedniej publikacji zawierającej dane z 2007 r. Można ją znaleźć pod adresem:

http://www.stat.gov.pl/gus/5840_4419_PLK_HTML.htm

ANALYSIS ON THE RESULTS OF THE LFS MODULE SURVEY CARRIED OUT IN THE SECOND QUARTER 2013

INTRODUCTORY NOTES

The module survey “Accidents at work and work-related health problems” was carried out in the second quarter of 2013 alongside the main labour force survey LFS.

Both surveys were carried out with the appliance of the sample survey method on the population of persons aged 15 years and more living in households. The results of the core survey were generalized on the population of 31,034 thousand people.

The module survey concerned a smaller population as it covered only persons who were employed in the period of the survey and the persons who have ever worked.

These persons answered questions in the section III of the ZD-G questionnaire – work-related health problems suffered during the last 12 months. This population comprised 27,163 thousand people, which constituted 85.2% of the total population of the core survey. The second largest population constituted currently employed persons or persons who worked during the last 12 months. These persons answered questions in the II section of the ZD-G questionnaire – accidents at work that happened during the last 12 months. This population comprised 16,802 thousand, which constituted 52.7% of the total number of the population in the basic survey. The last group comprised persons currently working who answered the questions included in the I section of the ZD-G questionnaire – factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health. The population of the currently employed persons comprised 15,498 thousand¹ people, which constituted 48.6% of the total number of population aged 15 years and more.

All three surveyed subpopulations may be characterized according to their demographic determinants such as: sex, age, level of education and place of residence, and according to their occupational characteristics such as: NACE sections, occupations and employment status.

Detailed analysis on the subpopulations in respect to the mentioned characteristics is presented in particular parts of this publication.

For further analyses and comparisons of the results of the current module survey “Accidents at work and work-related health problems” with the results of the survey carried out in 2007, we will advise all the interested Users to check the previous publication containing the data from 2007. It may be found on the website:

http://www.stat.gov.pl/gus/5840_4419_PLK_HTML.htm

1. Nieznaczące różnice pomiędzy liczbą osób pracujących z badania modułowego i BAEL wynikają z odmiennych wag stosowanych w obu badaniach. Patrz Uwagi Metodyczne.

1. Insignificant differences between the number of the employed from the module survey and the core LFS are caused by different weights applied to each survey. See Methodological Notes.

1. CZYNNIKI W MIEJSCU PRACY, KTÓRE MOGŁY MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE OSÓB PRACUJĄCYCH.

Celem tej części ankiety było dostarczenie informacji o skali występowania w miejscu pracy czynników, które miały niekorzystny wpływ na samopoczucie lub na zdrowie fizyczne pracownika. Badaniem w zakresie tej części zostało objętych 15 498 tys. osób, były to tylko osoby aktualnie pracujące.

Przy ustalaniu zagrożeń w miejscu pracy osoby badanej, brano była pod uwagę osobista ocena respondenta dotycząca występowania takich zagrożeń a nie faktyczne występowanie zagrożeń potwierdzonych właściwymi badaniami. Jest to podstawowa różnica w stosunku do realizowanego poprzez przedsiębiorstwa rocznego badania warunków pracy na formularzu Z-10, gdzie odpowiedzi muszą być oparte na rzeczywistych danych uzyskanych dzięki odpowiednim badaniami w zakładzie pracy.

Czynniki niebezpieczne zostały podzielone na dwie grupy. Pierwszą z nich stanowiły **czynniki fizyczne** takie jak: kontakt z chemikaliami, pyły, spaliny, dymy, gazy, hałas, silne wibracje, wymuszona, niewygodna pozycja lub ruchy ciała przy pracy, wysiłek fizyczny związany z przemieszczaniem ciężkich ładunków, czynności wymagające dużej koncentracji wzroku, ryzyko wystąpienia wypadku i inne. Ta grupa czynników jest objęta badaniem warunków pracy w Polsce realizowanym poprzez pracodawców ujętych na formularzu Z-10.

Drugą grupę czynników niebezpiecznych stanowiły **czynniki psychologiczne** takie jak: presja czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy, przemoc lub zagrożenie przemocą, nękanie lub zastraszanie, stres związany z możliwością utraty pracy w najbliższym czasie i inne. Ta grupa czynników nie jest objęta badaniem warunków pracy na formularzu Z-10, dlatego wyniki ankiety modułowej ZD-G stanowią ważne uzupełnienie informacji pozyskiwanych na formularzu Z-10.

1.1 CZYNNIKI FIZYCZNE

Z grupy 15 498 tys. pracujących ponad połowa (9 097 tys. pracowników liczonych jeden raz w grupie czynnika głównego) wskazała na występowanie w ich miejscu pracy zagrożeń fizycznych. Jako główne niebezpieczne czynniki fizyczne pracownicy wskazywali na wymuszoną, niewygodną pozycję lub ruchy ciała przy pracy oraz wysiłek fizyczny związany z przemieszczaniem ciężkich ładunków (3 870 tys. osób wskazało na te czynniki jako główne czynniki niebezpieczne).

Nowym czynnikiem fizycznym zbadanym w 2013 r. były czynności w miejscu pracy wymagające dużej koncentracji wzroku. Narażenie na ten czynnik wskazało 2 361 tys. osób a dla 1 255 tys. osób był to główny czynnik fizyczny, stanowiący zagrożenie w miejscu pracy.

1. FACTORS AT THE WORKPLACE THAT CAN ADVERSELY AFFECT MENTAL WELL-BEING OR PHYSICAL HEALTH OF EMPLOYED PERSONS

The objective of this part of the questionnaire is obtaining information concerning a scope of factors at the workplace that had a negative impact on mental well-being and physical health of employed persons. In respect to this part, the survey covered 15,498 thousand persons who were currently employed.

When determining the threats at the workplace of the surveyed person, a personal assessment of the respondent concerning the incidence of such threats is taken under consideration instead of the actual occurrence of such hazards confirmed by the relevant surveys. This is the main difference as compared to the annual survey on working conditions carried out through enterprises with the use of Z-10 questionnaire where the answers have to be based on the actual data obtained through adequate surveys in the establishments.

*Adverse factors were divided into two groups. The first one comprised **physical factors** such as: chemicals, dusts, fumes, smoke or gases, noise or strong vibration, difficult work postures or work movements, handling of heavy loads, activities involving strong visual concentration, risk of accidents and other. This group of factors is included in the survey on working conditions in Poland carried out through the employers with the use of Z-10 questionnaire.*

*The next group of adverse factors comprised **psychological factors**, such as overload with severe time pressure or overload of work, violence or threat of violence, harassment and bullying, stress associated with the possibility of losing a job in the near future and other. This group of factors is not included in the survey on working conditions carried out with the use of the Z-10 questionnaire, therefore the results of the module questionnaire ZD-G provide an important supplement to the information obtained through Z-10 questionnaire.*

1.1 PHYSICAL FACTORS

Among the population of 15,498 thousand employed persons, more than half (9,097 thousand employees calculated once in a group of the main group factor) indicated exposure to physical threats in their places of work. As the main hazardous physical factor, the employed indicated difficult work postures or work movements and handling of heavy loads (3,870 thousand people declared this factor as the main threatening factor).

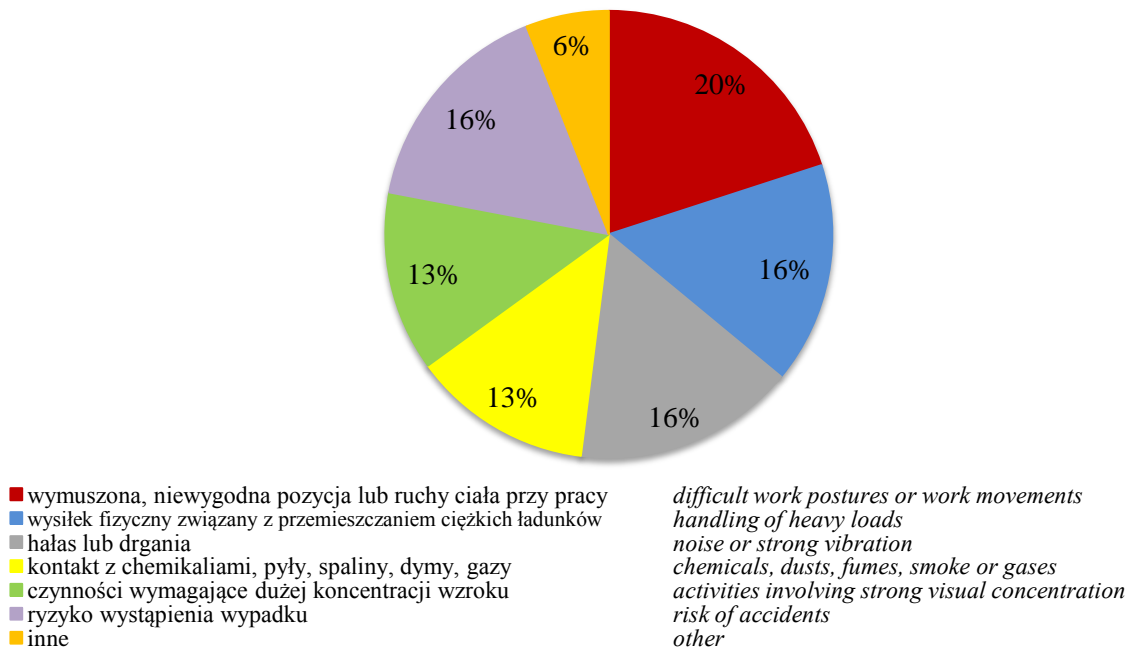
A new physical factor that was examined in 2013 were activities at the workplace requiring strong visual concentration of eye sight. 2,361 thousand persons indicated exposure to this factor; while 1,255 thousand persons indicated it as the main physical factor posing a threat at workplace.

Łączna liczba osobozagrażeń wśród zbadanych osób pracujących wyniosła 18 450 tys. Porównując dane z lat 2007 i 2013 warto zauważyć spadek o 16,3 % liczby zagrożeń ryzykiem wystąpienia w miejscu pracy wypadku. W przeciwieństwie do czynników psychologicznych udział występowania poszczególnych zagrożeń fizycznych rozkłada się prawie równomiernie (Wykres 1.1.).

The joint number of threats per capita among the surveyed employed persons amounted to 18,450 thousand. When comparing the data from the years 2007 and 2013, it is worth to observe a drop by 16 % in the number of threats resulting in risk of an accident at work. Contrary to psychological factors, the percentage shares of particular physical threats are equally distributed (Chart 1.1.).

Wykres 1.1. Struktura pracujących narażonych na zagrożenia fizyczne
Chart 1.1. Structure of employed persons exposed to physical threats

Analiza zagrożeń fizycznych **wg rodzaju prowadzonej działalności** przez pracodawcę pokazuje, że przeciętnie na każdego pracującego przypadało 1,2 zagrożenia fizycznego. Najwięcej zagrożeń fizycznych na jednego pracującego przypadało w sekcjach: B – „Górnictwo i wydobywanie” (2,8 zagrożenia fizycznego), F – „Budownictwo” (1,8 zagrożenia fizycznego) oraz C – „Przetwórstwo przemysłowe” (1,6 zagrożenia fizycznego). Najmniej zagrożeń fizycznych przypadało na jednego pracującego w sekcji K – „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (0,5 zagrożenia fizycznego).

Występowanie zagrożeń czynnikami fizycznymi w miejscu pracy, było najczęściej wykazywane przez pracowników zakładów pracy należących do sekcji C – „Przetwórstwo przemysłowe” (24,8% wszystkich zagrożeń fizycznych). W sekcji C wystąpiło 36,2% wszystkich zagrożeń na hałas i silne drgania, 29,8% zagrożeń na kontakt z chemikaliami, pyły, spaliny, dymy, gazy, 24,4% zagrożeń czynnościami wymagającymi dużej koncentracji wzroku, 22,6% zagrożeń ryzykiem wystąpienia wypadku. Jedyne czynniki wysiłku fizycznego związane z przemieszczaniem ciężkich ładunków były wskazywane jako realne zagrożenie zdecydowanie częściej wśród osób pracujących w zakładach należących do sekcji A – „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (29,4% wszystkich zagrożeń tym czynnikiem).

Więcej danych dotyczących rozkładu zagrożeń w sekcjach według płci zawiera tablica 1.1.

*difficult work postures or work movements
handling of heavy loads
noise or strong vibration
chemicals, dusts, fumes, smoke or gases
activities involving strong visual concentration
risk of accidents
other*

The analysis on physical threats according to kind of activity conducted by the employer shows that on average there were 1.2 physical factor per each employed person. The highest number of physical factors per one employed person was observed in sections: B – “Mining and quarrying” (2.8 threatening factors), F – “Construction” (1.8 factor) and C – “Manufacturing” (1.6 factor). The lowest number of physical factors per one employed persons characterized section: K – “Financial and insurance activities” (0.5 physical factor).

The occurrence of exposure to physical factors at the workplace was most often indicated by the employees in establishments included in section C – “Manufacturing” (25% of all physical threats). Overall, 36% of all exposures to noise and strong vibrations, 30% exposures to chemicals, dusts, fumes, smoke or gases, 24% exposures to activities requiring visual concentration, 23% risks of an accident were observed in section C. Only the physical effort factor related to handling of heavy loads was indicated as a real hazard decidedly more often by persons employed in establishments from section A – “Agriculture, forestry and fishing” (29% of all threats of this factor).

More detailed information concerning of the structure of hazards by particular sections is included in Table 1.1.

Tabl. 1.1. Pracujący narażeni na czynniki fizyczne według sekcji PKD oraz płci*Table 1.1. Employed persons exposed to physical factors by NACE sections and sex*

SEKCJE SECTIONS m – mężczyźni <i>males</i> k – kobiety <i>females</i>	Pracujący <i>Employed</i>	W tym narażeni ¹ na: <i>Of which persons¹ threatened with:</i>							
		wymu- szona, niewy- godna pozycja lub ruchy ciała przy pracy <i>difficult work postures or work moveme- nts</i>	wysiłek fizyczny związany z przemie- szaniem ciężkich ładunków <i>handling of heavy loads</i>	hałas lub silne wibracje <i>noise or strong vibration</i>	kontakt z chemi- kaliami, pyły, spaliny, dymy, gazy <i>chemicals, dusts, fumes, smoke or gases</i>	czynności wymaga- jące dużej koncentra- cji wzroku <i>activities involving strong visual concentra- -tion</i>	ryzyko wystąpie- nia wypadku <i>risk of accidents</i>	inne <i>other</i>	
		w tys. <i>in thous.</i>	w % <i>in %</i>						
OGÓLEM <i>TOTAL</i>	m	8624	26	25	25	22	15	28	6
	k	6874	22	13	12	8	15	8	7
w tym: <i>of which:</i>									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A).....	m	1137	34	51	20	33	4	32	4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	k	774	35	39	6	16	2	20	5
Przemysł (B,C,D,E).....	m	2490	27	25	45	33	18	31	4
<i>Industry</i>	k	992	33	10	25	14	24	11	5
Górnictwo i wydobywanie (B).....	m	253	40	40	79	60	19	63	4
<i>Mining and quarrying</i>	k	29	21	3	17	17	14	7	14
Przetwórstwo przemysłowe (C).....	m	1992	26	24	43	30	18	28	4
<i>Manufacturing</i>	k	882	34	10	27	15	25	12	5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ (D).....	m	123	22	7	23	25	22	30	5
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	k	37	14	-	3	-	24	-	8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ (E)	m	122	24	18	25	29	9	25	6
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	k	44	34	7	7	9	16	5	7
Budownictwo (F).....	m	1098	36	42	30	22	11	41	3
<i>Construction</i>	k	87	14	6	11	8	22	8	3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ (G).....	m	985	20	22	9	20	11	18	5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	k	1221	23	24	5	4	13	6	6
Transport i gospodarka magazynowa (H).....	m	721	36	15	22	14	30	45	4
<i>Transportation and storage</i>	k	181	23	7	7	4	27	7	7
Edukacja (P).....	m	272	8	3	25	5	12	8	10
<i>Education</i>	k	930	9	2	38	3	12	3	8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q).....	m	177	15	8	6	17	14	14	14
<i>Human health and social work activities</i>	k	756	20	12	5	14	8	8	14
Pozostała działalność usługowa (S) ..	m	83	17	14	6	12	18	10	6
<i>Other service activities</i>	k	188	35	4	5	21	8	4	7

¹ Liczonych tyle razy, na ile czynników są narażeni. *1 Counted accordingly to the number of hazards with which they are threatened.*

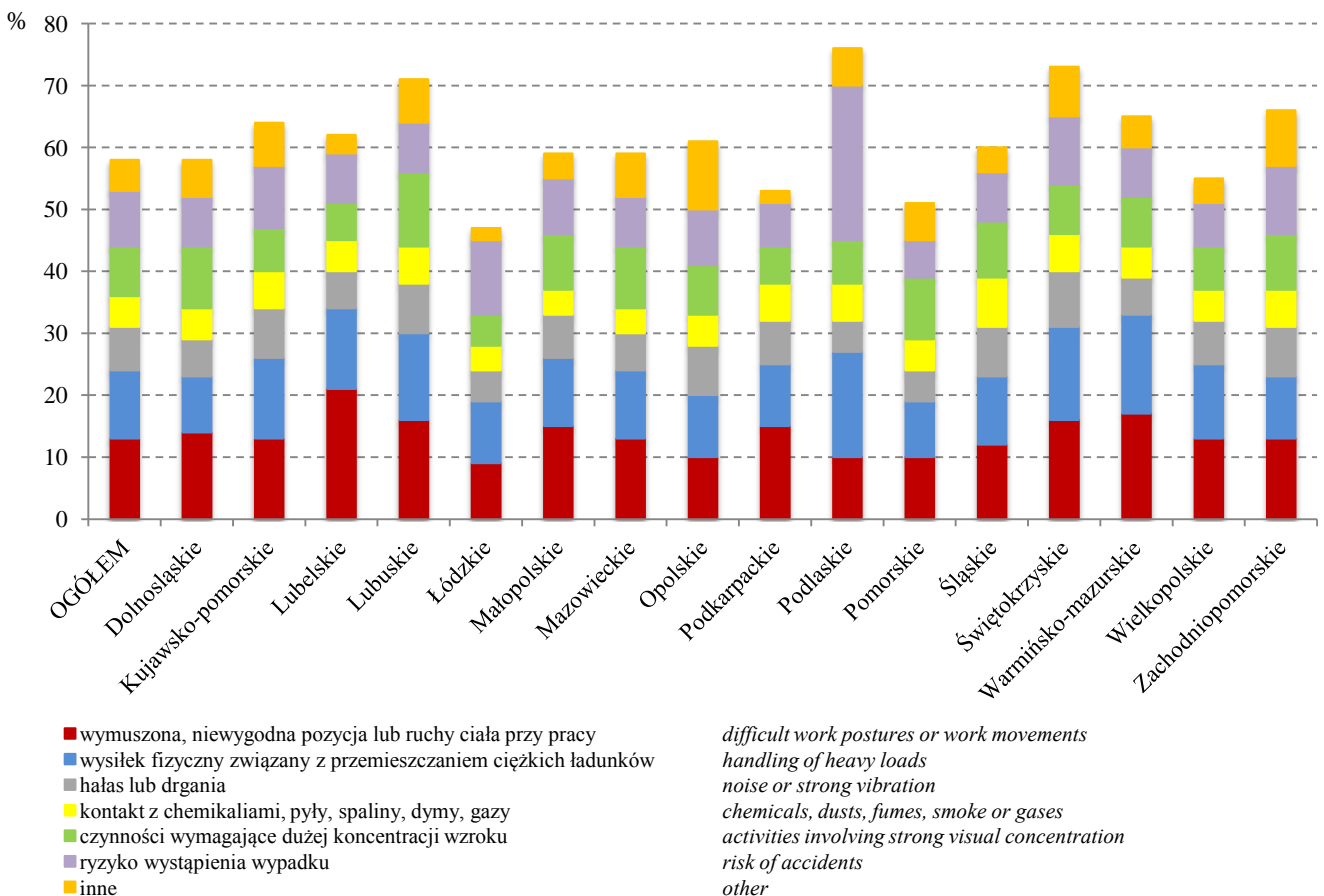
W ocenie pracujących duże zagrożenie czynnikami fizycznymi wystąpiło w województwach podlaskim i świętokrzyskim, gdzie odpowiednio 75,3% i 72,4% pracujących było zagrożonych w swym miejscu

According to the employed, high exposure to physical factors was observed in voivodships: Podlaskie and Świętokrzyskie, where respectively 75.3% and 72.4 % of the employed were exposed to

pracy na tę grupę zagrożeń. Najmniejsza skala zagrożeń czynnikami fizycznymi wystąpiła w województwach łódzkim i pomorskim, gdzie odpowiednio 47,2% i 51,0% pracujących odczuwało zagrożenie czynnikami fizycznymi. Najwięcej zagrożeń fizycznych w przeliczeniu na jednego pracującego wśród mężczyzn wystąpiło w województwach podlaskim i świętokrzyskim (odpowiednio 2,0 i 1,9 zagrożenia). Wśród mężczyzn najmniej zagrożonych fizycznie na jednego pracującego przypadło w województwach podkarpackim i wielkopolskim (1,2 zagrożenia). Liczba zagrożeń fizycznych przeliczona na jedną pracującą kobietę była najwyższa w województwach podlaskim i świętokrzyskim (1,2 zagrożenia), a najniższa w województwie łódzkim, podkarpackim i wielkopolskim (0,7 zagrożenia). Pośród pracujących osób zagrożonych czynnikami fizycznymi najliczniejszą grupę stanowili mężczyźni z województwa podlaskiego zagrożeni ryzykiem wystąpienia wypadku (27,3% mężczyzn przebadanych w tym województwie), a najmniejszą kobiety narażone również na ryzyko wystąpienia wypadku w województwie dolnośląskim (5,5% kobiet przebadanych w tym województwie).

this group of threats. The lowest scope of threatening physical factors was observed in voivodships: Łódzkie and Pomorskie, where respectively 47.2% and 51.0% of the employed declared exposure to physical factors. The highest number of threatening physical factors per one employed person among men characterized voivodships: Podlaskie and Świętokrzyskie (2.0 and 1.9 factors). Among men, the fewest physical factors per one employed person characterized voivodships: Podkarpackie and Wielkopolskie (1.2 factor). The number of physical factors per one employed women was the highest in voivodships: Podlaskie and Świętokrzyskie (1.2 factor); while – the lowest in voivodships: Łódzkie, Podkarpackie and Wielkopolskie (0.7 factor). Among employed persons exposed to physical factors, the largest group constituted men exposed to risk of accidents in Podlaskie Voivodship (27.3% men surveyed in this voivodship), while the smallest - women also exposed to risk of accidents in Dolnośląskie Voivodship (5.5% of women surveyed in this voivodship).

Wykres 1.2. Odsetek pracujących¹ narażonych w miejscu pracy na czynniki fizyczne według województw
Chart 1.2. Percentage share of the employed¹ exposed to physical factors at the workplace by voivodships

1 Liczonych według głównego czynnika narażenia. 1 Listed by predominant factor.

Analizując **strukturę wiekową** osób zagrożonych w swoim miejscu pracy okazuje się, że najczęściej na czynniki fizyczne były zagrożone osoby w wieku 45 – 49 lat, wśród których 63,8% osób pracujących było

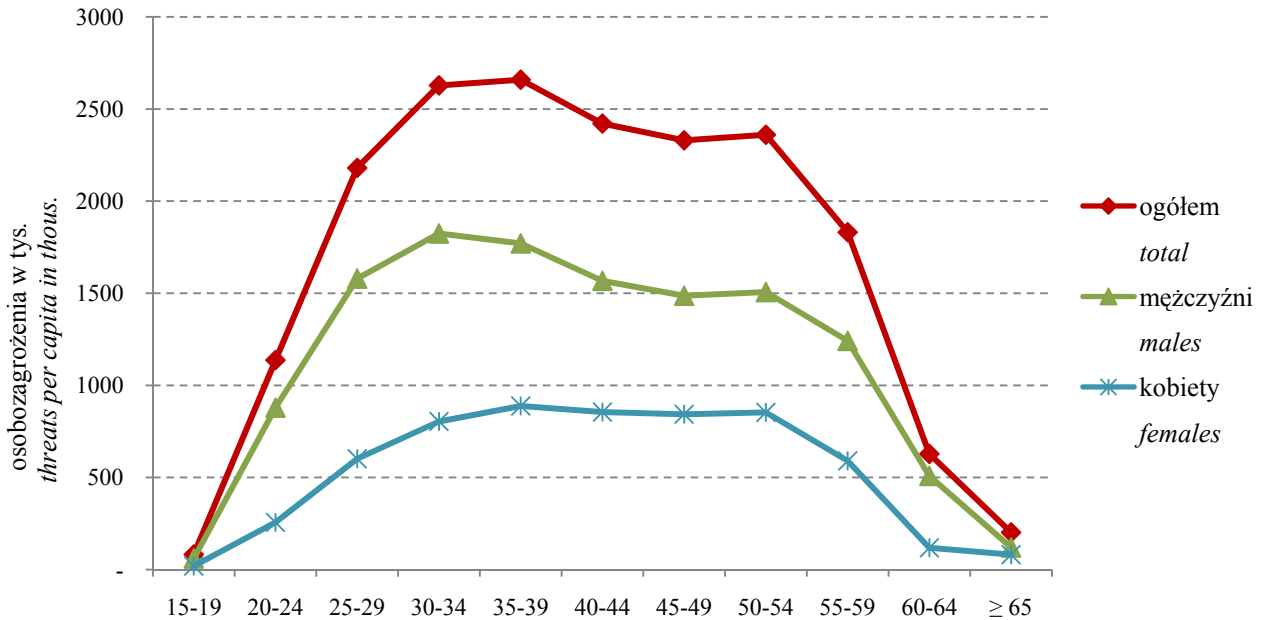
Analysis on the age structure of persons exposed in their place of work indicates that most often to physical factors were exposed persons aged 45 – 49 years, among whom 63.8% of employed person were exposed to at least

narażonych na co najmniej jeden z czynników fizycznych. Stosując wskaźnik osobozagrażeń można zauważyć, że był on najwyższy w przedziale wiekowym 35 – 39 lat (łącznie 2 659 tys. osobozagrażeń z czego 35,4% stanowiły zagrożenia związane z wymuszoną, niewygodną pozycją lub ruchami ciała przy pracy oraz wysiłkiem fizycznym związanym z przemieszczaniem ciężkich ładunków).

one physical factor. Applying the indicator threats per capita, one may notice that it is the highest in the age group 35 – 39 years (jointly 2,659 thousand threats per capita of which 35.4% constituted factors related to difficult work postures or work movements and physical efforts related to handling of heavy loads).

Wykres 1.3. Osoby zagrożone czynnikami fizycznymi według płci oraz grup wieku

Chart 1.3. Employed persons exposed to physical factors by sex and age groups

Rozróżnienie osób pracujących ze względu na **wykonywany zawód** pokazuje, że najczęściej zagrożenia fizyczne występowały w zawodach: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (odpowiednio 79,0% oraz 76,8% pracujących w tych grupach zawodowych wskazało na występowanie w swym miejscu pracy zagrożenia na co najmniej jeden czynnik fizyczny). Najmniej zagrożeń czynnikami fizycznymi wystąpiło w grupie zawodów: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, gdzie 41,5% pracujących wskazało na występowanie w swym miejscu pracy zagrożenia na co najmniej jeden czynnik fizyczny. Pracownicy przy pracach prostych najczęściej wskazywali na występowanie w swym miejscu pracy narażenia na wymuszoną, niewygodną pozycję lub ruchy ciała przy pracy oraz wysiłek fizyczny związany z przemieszczaniem ciężkich ładunków. Co trzecia osoba, która wskazała na występowanie w swym miejscu pracy narażenia na kontakt z chemikaliami, pyły, spaliny, dymy, gazy, hałas lub silne wibracje pracowała w zawodzie robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. Dużą grupę zagrożonych głównie na wysiłek fizyczny związany z przemieszczaniem ciężkich ładunków stanowili rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (47,8% zagrożeń głównie na ten czynnik).

Najwięcej osobozagrażeń wystąpiło w zawodzie robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (4 386 tys.), a najmniej w zawodzie przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (692 tys.). Zarówno wśród mężczyzn, jak i wśród kobiet najczęściej

Distinction of the employed according to their occupational status shows that most often physical factors were characteristic in occupations: plant and machine operators and assemblers and craft and related trades workers (respectively 79.0% and 76.8% of persons employed in this occupational groups declared the presence of at least one physical factor in their place of work). The lowest number of threatening physical factors was observed in the group of public government representatives, senior officials and managers where 41.5% of the employed declared exposure to at least one physical factor in their place of work. Workers employed in elementary occupations most often indicated the risk of difficult work postures or work movements and physical efforts due to handling of heavy loads constituted skilled agricultural and fishery workers (47.8% of people mainly exposed to this factor).

The highest number of threats per capita characterized occupational group of craft and related trades workers (4,386 thousand), while the lowest was observed for the group of public government representatives, senior officials and managers (692 thousand). Among both men and women most often were exposed to threats persons

były zagrożone osoby pracujące w zawodach związanych z obsługą maszyn tzn. wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń (79,6% mężczyzn i 74,8% kobiet pracujących w tym zawodzie) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (77,3% mężczyzn i 73,0% kobiet pracujących w tym zawodzie).

Prawie 31,9% osób zagrożonych czynnikami fizycznymi w miejscu pracy, liczonych raz w grupie czynnika głównego, posiadało **wykształcenie** zasadnicze zawodowe.

employed in occupations involving maintenance of machines, i.e. among plant and machine operators and assemblers (79.6% of men and 74.8% of women employed in this group of occupations) and crafts and related trades workers (77.3% of men and 73.0% of women employed in this occupation).

Almost 31.9% of persons exposed to physical factors in the place of work calculated once in a group of main factor had basic vocational education.

Tabl. 1.2. Struktura osób pracujących narażonych w miejscu pracy na czynniki fizyczne liczonych raz w grupie czynnika głównego według poziomu wykształcenia oraz płci

Table 1.2. Structure of employed persons exposed in their place of work to physical factors calculated once in a group of the main factor by level of education and sex

WYKSZTAŁCENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym narażeni na: <i>Of which persons threatened with:</i>							LEVEL OF EDUCATION	
		wymuszoną, niewygodną pozycję lub ruchy ciała przy pracy <i>difficult work postures or work movements</i>	wysiłek fizyczny związany z przemieszczaniem ciężkich ładunków <i>handling of heavy loads</i>	hałas lub silne wibracje <i>noise or strong vibration</i>	kontakt z chemikaliami, pyły, spaliny, dymy, gazy <i>chemicals, dusts, fumes, smoke or gases</i>	czynności wymagające dużej koncentracji wzroku <i>activities involving strong visual concentration</i>	ryzyko wystąpienia wypadku <i>risk of accidents</i>	inne <i>other</i>		
w odsetkach <i>in %</i>										
OGÓLEM.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Wyższe	23,8	17,8	6,3	38,8	12,4	52,3	15,3	41,6	Tertiary	
Policealne i średnie zawodowe	28,4	28,9	28,9	24,4	33,7	23,8	32,2	26,3	Post-secondary and vocational secondary	
Średnie ogólnokształcące	8,3	8,9	8,4	6,7	7,7	8,6	8,1	8,4	General secondary	
Zasadnicze zawodowe . .	31,9	36,4	41,7	26,0	39,1	13,5	37,1	18,0	Basic vocational	
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	7,6	8,0	14,7	4,1	7,1	1,8	7,3	5,7	Lower secondary, primary and incomplete primary	
Mężczyźni	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Males	
Wyższe	17,6	13,8	5,7	20,2	11,3	48,4	13,6	36,7	Tertiary	
Policealne i średnie zawodowe	28,6	27,6	26,5	32,4	32,6	21,0	32,4	25,5	Post-secondary and vocational secondary	
Średnie ogólnokształcące	7,1	6,4	6,9	6,4	6,6	7,6	8,1	7,9	General secondary	
Zasadnicze zawodowe . .	38,1	44,0	44,5	35,7	42,8	20,3	38,8	22,5	Basic vocational	
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	22,3	28,9	35,9	13,4	28,9	7,4	27,0	14,1	Lower secondary, primary and incomplete primary	
Kobiety	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Females	
Wyższe	33,5	21,7	7,9	62,5	15,2	56,0	24,0	45,7	Tertiary	
Policealne i średnie zawodowe	28,0	30,0	33,6	14,3	37,4	25,9	31,4	27,1	Post-secondary and vocational secondary	
Średnie ogólnokształcące	10,0	11,4	11,6	7,1	10,4	9,5	8,3	9,0	General secondary	
Zasadnicze zawodowe . .	22,3	28,9	35,9	13,4	28,9	7,4	27,0	14,1	Basic vocational	
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	6,2	8,0	11,0	2,7	8,1	1,2	9,3	4,1	Lower secondary, primary and incomplete primary	

Rozróżnienie pracujących ze względu na **status zatrudnienia** liczonych jeden raz w grupie czynnika głównego pokazuje, że najliczniejszą grupę wśród osób zagrożonych czynnikami fizycznymi stanowili

Distinction of the employed according to their employment status counted once in a group of the main factor indicate that the largest group among persons exposed to physical factors constituted employees

pracownicy najemni (78,8% osób zagrożonych tymi czynnikami). Wśród pracowników najemnych na każde dziesięć osób zagrożonych czynnikami fizycznymi, cztery to były kobiety. Mężczyźni o statusie pracownika najemnego najczęściej wskazywali na ryzyko wystąpienia wypadku jako główny czynnik niebezpieczny w swoim miejscu pracy. Kobiety o statusie pracownika najemnego jako główny, fizyczny czynnik niebezpieczny w swoim miejscu pracy wskazywały wymuszoną, niewygodną pozycję lub ruchy ciała przy pracy oraz wysiłek fizyczny związany z przemieszczaniem ciężkich ładunków.

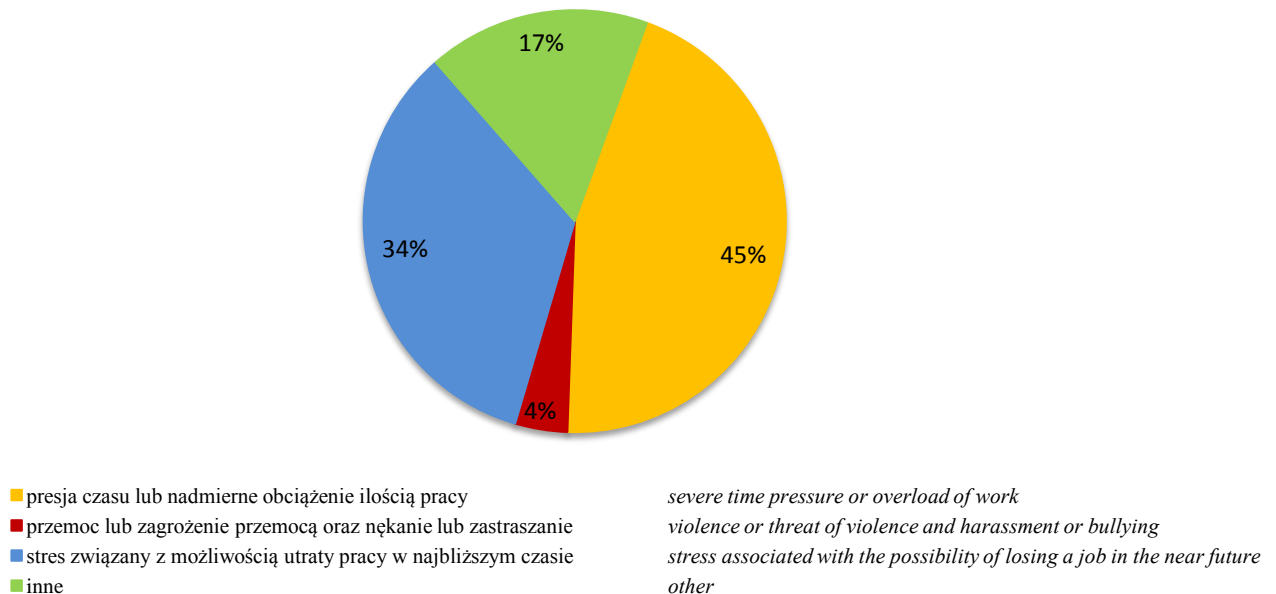
1.2 CZYNNIKI PSYCHOLOGICZNE

Na czynniki psychologiczne jako źródło zagrożeń w miejscu pracy wskazało 37,1% pracujących, liczonych jeden raz w grupie czynnika głównego (37,2% mężczyzn i 37,0% kobiet).

Łączna liczba zagrożeń (tzw. osobozagrożeń) psychologicznych w miejscu pracy wyniosła 6 693 tys. (3 704 tys. wśród mężczyzn i 2 989 tys. wśród kobiet). Wśród tej grupy zagrożeń dominującym okazała się presja czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy – 45% wszystkich osobozagrożeń psychologicznych (wykres 1.4.). Spośród całej grupy osób pracujących 19,5% wskazało na występowanie zagrożenia w ich miejscu pracy tym czynnikiem, 1,0% wskazało na zagrożenie przemocą, a 0,8% na zagrożenie nękaniami lub zastraszaniem.

Wykres 1.4. Struktura zagrożeń psychologicznych

Chart 1.4. Structure of psychological threats

Porównując wyniki badania z lat 2007 i 2013 można zauważyć spadek liczby osób narażonych w miejscu pracy na presję czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy (o 14,1%). Zmniejszeniu o 46,4% uległa również liczba zagrożeń dwoma innymi czynnikami psychologicznymi, o które byli pytani respondenci w obu edycjach badania, tj. przemoc lub zagrożenie przemocą oraz nękanie lub zastraszanie.

(78.8% of persons exposed to these factors). Among every ten employees exposed to physical factors four were women. Men with the status of employee most often indicated risk of accident as the main dangerous factor in their place of work. Women who worked as employees indicated wrong postures and bodily movements or physical efforts related to difficult work postures or work movements and handling of heavy loads.

1.2 PSYCHOLOGICAL FACTORS

Psychological factors as the source of threats in the place of work indicated 37.1% of the employed, calculated once in a group of the main factor (37.2% men and 37.0% women).

The total number of psychological threats (the so-called threats per capita) in the workplace amounted to 6 693 thousand (3 704 thousand among men and 2 989 thousand among women). Among this group of hazards, the dominant threat turned out to be overload with severe time pressure or overload of work – 45% of all threat per capita psychological (Chart 1.4). Among the entire group of the employed, 19.5% indicated a threat of this factor in their place of work, 1.0% indicated a threat of violence, while 0.8% indicated a threat of harassment or intimidation.

severe time pressure or overload of work
violence or threat of violence and harassment or bullying
stress associated with the possibility of losing a job in the near future
other

Comparing the results of the surveys carried out in the years 2007 and 2013, a drop in the number of persons exposed to overload with work and stress caused by time pressure may be observed (by 14.1%). Also, the number of hazards caused by two other psychological factors that the respondents were asked about in both survey editions, i.e. violence or threat of violence, and harassment or bullying decreased by 46.4%. Following the conditions of the

Ze względu na uwarunkowania rynku pracy w Polsce w badaniu za 2013 rok zostało wprowadzone pytanie o stres związany z możliwością utraty pracy w najbliższym czasie. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 14,6% respondentów. Jednocześnie dla 12,3% osób był to główny czynnik psychologiczny odczuwany jako poważne narażenie związane z pracą.

Analiza w kategorii osobozagrożeń **wg rodzaju prowadzonej** przez pracodawcę **działalności** pokazała, że presja czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy występowała najczęściej w sekcjach K – „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, H – „Transport i gospodarka magazynowa”, J – „Informacja i komunikacja” oraz w sekcji M – „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, gdzie odpowiednio 24,7%, 24,2%, 23,7% i 22,3% osób pracujących w tych sekcjach wskazało na ten czynnik jako źródło zagrożeń w ich miejscu pracy. Najmniejsze zagrożenie tym czynnikiem wystąpiło w sekcji S – „Pozostała działalność usługowa” (11,4% osób pracujących w tej sekcji). Najwięcej pracowników narażonych w miejscu pracy na przemoc lub zagrożenie przemocą oraz nękanie lub zastraszanie (na jeden z tych czynników bądź na oba jednocześnie) wystąpiło w sekcjach O – „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne” (7,4% osób pracujących w tej sekcji) oraz N – „Administrowanie i działalność wspierająca” (6,9%). Brak narażenia na te czynniki odnotowano w sekcjach I – „Zakwaterowanie i gastronomia” oraz E – „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

Wśród kobiet największe narażenie w miejscu pracy na przemoc i zagrożenie przemocą oraz nękanie lub zastraszanie, występowało w sekcji Q – „Opieka medyczna i pomoc społeczna”, gdzie 3,7% spośród przebadanych w tej sekcji kobiet wskazało na występowanie tych zagrożeń w swoim miejscu pracy. Narażenie na ten czynnik wśród mężczyzn było największe w sekcji O – „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne” (11,9% mężczyzn pracujących w tej sekcji).

Analiza czynnika psychologicznego jakim jest stres związany z możliwością utraty pracy w najbliższym czasie wykazała, iż największe zagrożenie tym czynnikiem wśród kobiet występuje w sekcjach C – „Przetwórstwo przemysłowe” oraz H – „Transport i gospodarka magazynowa”, gdzie co czwarta kobieta była narażona na ten czynnik. Wśród mężczyzn, duże zagrożenie tym czynnikiem zostało wykazane w sekcji N – „Administrowanie i działalność wspierająca” (co czwarty zapytany w tej sekcji).

Należy zauważyć, że zagrożenie stresem związanym z utratą pracy w najbliższym czasie występuje znacznie częściej w większości sekcji wśród kobiet niż wśród mężczyzn. Podobnie to kobiety w większości sekcji częściej niż mężczyźni wskazywały na presję czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy, jako poważne zagrożenie dla zdrowia występujące w miejscu pracy.

Zróźnicowanie zagrożeń według sekcji gospodarki ze względu na płeć przedstawia tablica 1.3.

Polish labour market, a question regarding the stress related to the possibility of losing a job in the nearest future was introduced into the survey for 2013. The positive answers to this question was obtained from 14.6% of the respondents. Simultaneously, for 12.3% of the respondents it was the main psychological factor perceived as a significant work-related hazard.

The analysis in respect to threats per capita by kinds of activity conducted by the employer, indicates that overload with severe time pressure or overload of work is most often observed in sections K – “Financial and insurance activities”, H – “Transportation and storage”, J – “Information and communication”, M – “Professionals, scientific and technical activities” where respectively 24.7%, 24.2%, 23.7% and 28.2% of persons employed in these sections indicated this factor as the source of threats in their place of work. The least serious threat of this factor was observed in section S – “Other service activities” (11.4% of the total number of the employed in this section). Adverse factors related to violence and threats of harassment and intimidation most often were observed in sections: O – “Public administration and defence; compulsory social security” (7.4%) and N – “Administrative and support service activities” (6.9% of the total number of the employed in this section. The lack of exposure of these factors was observed in sections: I – “Accommodation and catering” and E – “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Among women, the greatest exposure to violence or threat of violence, as well as harassment or bullying at the workplace was observed in section Q – “Human health and social work”, where 3.7% among women surveyed in this section indicated these hazards at the workplace. Among men the greatest exposure to this factor was in section O – “Administration and defence; compulsory social security” (11.9% of men employed in this section).

The analysis on the psychological factor posed by the stress related to the possibility of losing a job in the nearest future indicated that the highest threat with this factor among women was observed in sections C – “Manufacturing”, and H – “Transportation and storage”, where every fourth woman was exposed to this factor. Among men, a strong threat with this factor was indicated in section N – “Administrative and support service activities” (every fourth respondent in this section).

It should be pointed out that in most sections the exposure to stress related to the possibility of losing a job in the nearest future is observed much more often among women than among men. Similarly, women in most sections more often than men indicated exposure to time pressure and overload with work as a serious threat to health at the workplace.

Distribution of threats by sections of economy and sex is presented in table 1.3.

Tabl. 1.3. Pracujący narażeni na czynniki psychologiczne według sekcji PKD oraz płci
Table 1.3. Employed persons expose to psychological factors by NACE sections and sex

SEKCJE SECTIONS	Pracujący Employed		W tym narażeni na: Of which persons threatened with:					
	mężczyźni males	kobiety females	presja czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy severe time pressure or overload of work		przemoc lub zagrożenie przemocą oraz nękanie lub zastraszanie violence or threat of violence, harassment and bullying		stres związany z możliwością utraty pracy w najbliższym czasie stress associated with the possibility of losing a job in the near future	
			mężczyźni males	kobiety females	mężczyźni males	kobiety females	mężczyźni males	kobiety females
	w tys.	in thous.	w % in %					
OGÓLEM TOTAL	8624	6874	19,4	19,6	2,0	1,7	13,9	15,4
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	1137	774	20,1	18,0	0,1	0,0	3,3	2,1
Przemysł (B+C+D+E)..... <i>Industry</i>	2490	992	19,6	23,7	1,0	1,1	18,0	24,2
Górnictwo i wydobywanie (B)..... <i>Mining and quarrying</i>	253	29	19,8	20,7	0,8	3,4	9,1	13,8
Przetwórstwo przemysłowe (C)..... <i>Manufacturing</i>	1992	882	20,3	23,8	1,1	1,1	19,2	25,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ (D)..... <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	123	37	14,6	24,3	1,6	0,0	15,4	13,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ (E)..... <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	122	44	13,1	22,7	0,0	0,0	18,0	22,7
Budownictwo (F)..... <i>Construction</i>	1098	87	19,3	18,4	0,3	3,4	19,1	12,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ (G)..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	985	1221	18,4	18,2	0,7	1,6	13,3	19,7
Transport i gospodarka magazynowa (H) <i>Transportation and storage</i>	721	181	24,0	25,4	4,6	0,6	15,0	24,9
Edukacja (P)..... <i>Education</i>	272	930	13,6	14,8	0,7	2,0	10,7	14,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q) <i>Human health and social work activities</i>	177	756	20,3	19,7	5,6	3,7	10,2	14,0
Pozostała działalność usługowa (S)..... <i>Other service activities</i>	83	188	10,8	11,2	1,2	0,0	8,4	9,0

Geograficzne ujęcie danych pokazuje, że największe zagrożenie czynnikami psychologicznymi występowało w województwach podlaskim i świętokrzyskim (odpowiednio: 55,2% i 49,2% pracujących w danym województwie wskazało na tę grupę czynników zagrożeń występujących w ich miejscu pracy).

Najmniejsze zagrożenie tą grupą czynników występowało w województwach łódzkim i podkarpackim (odpowiednio: 25,9% i 26,7%). Należy zaznaczyć, że płeć nie jest w tym przypadku czynnikiem różnicującym. Rozkład zagrożeń psychologicznych w ujęciu wojewódzkim wśród mężczyzn i kobiet pokazuje, że w obu przypadkach najwięcej zagrożeń występowało w województwach podlaskim i świętokrzyskim (54,6% i 50,5% wśród mężczyzn oraz 56,1% i 47,6% wśród

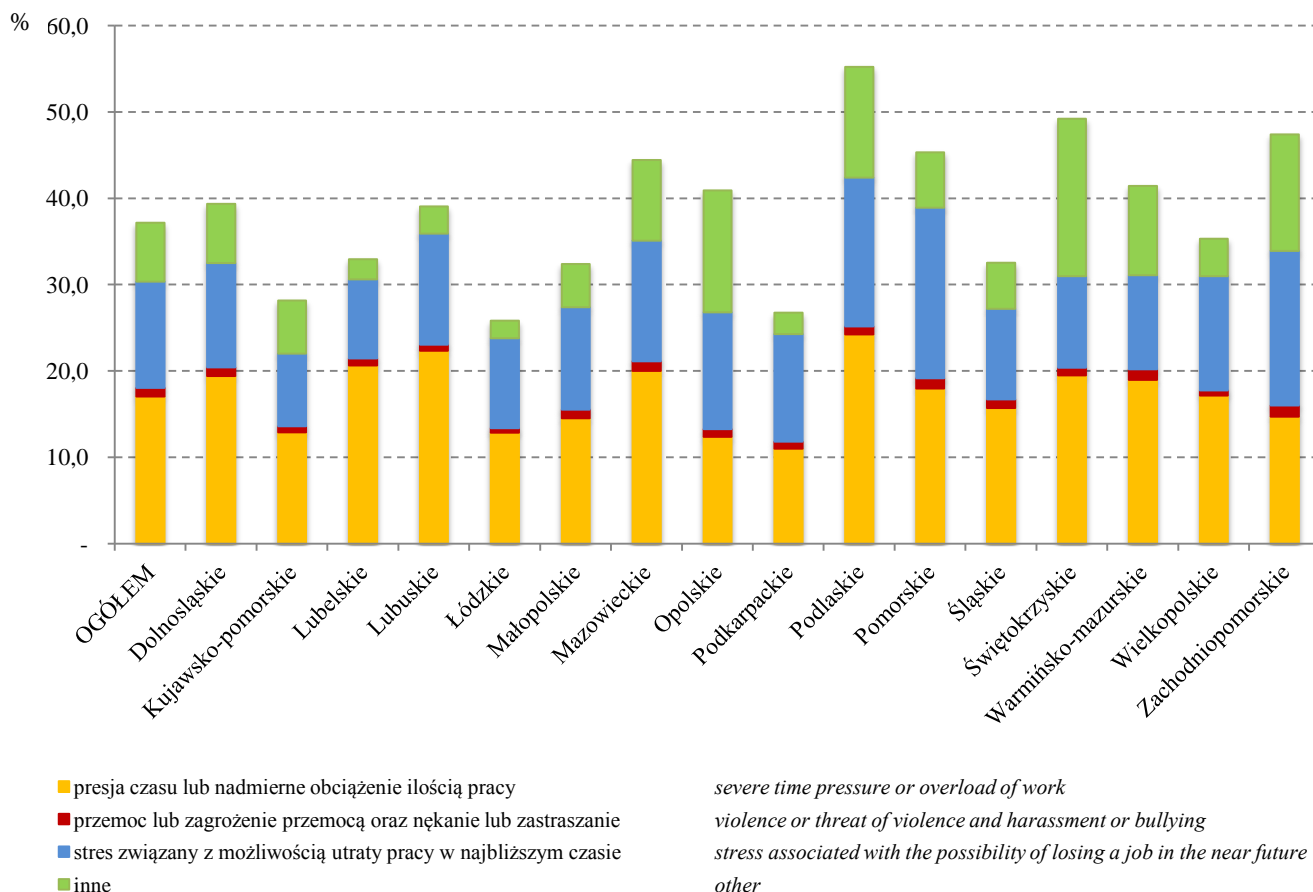
Territorial distribution of the data shows that the most serious threats with psychological factors was observed in voivodships: Podlaskie and Świętokrzyskie (respectively: 55.2% and 49.2% of the employed in a particular voivodship indicated this group of threats in their place of work). The least serious threat of this group of factors was observed in voivodships Łódzkie and Podkarpackie (respectively: 25.9% and 26.7%). It should be noted that in this case sex was not a differentiating factor. Distribution of psychological threats by voivodships among men and women indicates that in both cases the higher number of threats was observed in voivodships Podlaskie and Świętokrzyskie (54.6% and 50.5% among men, and 56.1% and 47.6% among women). The lowest threat of this factor was observed in

kobiet), natomiast najmniejsze zagrożenie tym czynnikiem wystąpiło w województwach łódzkim i podkarpackim (26,8% i 27,4% wśród mężczyzn oraz 24,8% i 25,9% wśród kobiet).

voivodships: Łódzkie and Podkarpackie (26.8% and 27.4% among men, and 24.8% and 25.9% among women).

Wykres 1.5. Odsetek pracujących¹ narażonych w miejscu pracy na czynniki psychologiczne według województw
Chart 1.5. Percentage share of the employed¹ threatened in their workplaces with psychological factors by voivodships

¹ Liczonych według głównego czynnika narażenia. *1 Listed by predominant factor.*

Spośród osób pracujących narażonych na presję czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy 16,5% stanowiły osoby w przedziale wiekowym 35-39 lat. Osoby z tego przedziału wiekowego stanowiły również najliczniejszą grupę narażonych w miejscu pracy na przemoc lub zagrożenie przemocą oraz nękanie lub zastraszanie (16,1% osób spośród wszystkich osób narażonych na te czynniki). Wśród mężczyzn najczęściej narażeni na ten czynnik były osoby w wieku 30-34 lat (16,9%), natomiast wśród kobiet w wieku 35-39 lata (17,5%). Wśród osób narażonych na stres związany z możliwością utraty pracy w najbliższym czasie, największą grupę stanowiły osoby w wieku 30-39 lat (28,2%) natomiast najmniejszą osoby powyżej 60 roku życia (2,9%).

Do **zawodów**, w których pracownicy są szczególnie narażeni na czynniki psychologiczne należą operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń. Z tej grupy 43,0% pracujących osób odpowiedziało, że ten rodzaj zagrożeń ich dotyczy. Było to odpowiednio 42,0% mężczyzn oraz 51,0% kobiet. Biorąc pod uwagę trzy czynniki psychologiczne przebadane zarówno w 2007 r. jak i 2013 r., tzn. presję czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy, przemoc lub

Among the employed threatened with overload of work and time pressure 16.5% constituted persons aged 35-39 years. Persons of this age group also represented the largest group of people exposed to violence or harassment and bullying (intimidation) (16.1% of all persons exposed to these factors). Among men most often exposed to this factor were men aged 30-34 years (16.9%), while among women – aged 35-39 years (17.5%). Among persons exposed to the stress related to the possibility of losing a job in the nearest future, the largest group comprised persons aged 30-39 years (28.2%), while the smallest age group comprised persons over 60 years old (2.9%).

Among occupations in which personnel is particularly exposed to psychological factors are plant and machine operators and assemblers. Of this group, 43.0% of employed persons admitted exposure to this kind of threat. It respectively amounted to 42.0% of men and 51.0% of women. Considering the three psychological factors examined both in 2007 and 2013, i.e. time pressure or overload with work, violence or threat of

zagrożenie przemocą oraz nękanie lub zastraszanie można zauważyć, że wśród zawodów, dla których procentowy udział osób zagrożonych czynnikami psychologicznymi był mniejszy od średniej krajowej, znaleźli się pracownicy przy pracach prostych gdzie, co szósta osoba była narażona na występowanie tych zagrożeń. Jednocześnie w tej grupie osób 22,8% wskazało na stres związany z możliwością utraty pracy jako poważne narażenie w miejscu pracy. Największa rozpiętość występowania tego zagrożenia ze względu na płeć wystąpiła w zawodach zaliczanych do grupy operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, gdzie przeciętnie 19 mężczyzn na stu i 31 kobiet na sto znajdowała się w grupie osób narażonych na ten czynnik. Spośród grupy czynników psychologicznych na presję czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy najczęściej wskazywali mężczyźni pracujący jako przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, natomiast najrzadziej mężczyźni pracujący jako pracownicy usług osobistych i sprzedawcy. Na zagrożenia związane z przemocą lub zagrożeniem przemocą oraz nękaniami lub zastraszaniem najczęściej narażeni są mężczyźni pracujący jako pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, a najrzadziej mężczyźni pracujący jako rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.

Wyraźne różnice wystąpiły również ze względu na **poziom wykształcenia**. Zarówno wśród mężczyzn, jak i wśród kobiet największe narażenie czynnikami psychologicznymi wystąpiło w grupie osób z wykształceniem średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym.

violence, harassment and bullying, it may be observed that among occupations for which the percentage share of persons threatened with psychological factors was below the country's average were elementary workers, where every sixth person was exposed to these factors. At the same time, 22.8% of this group indicated the stress connected with the possibility of losing a job in the nearest future as a serious hazard at the workplace. The highest difference in exposures to these factor by sex was observed in occupations from the group of plant and machine operators and assemblers where on average 19 men per 100 and 31 women per 100 belonged to the group of people exposed to stress associated with the possibility of losing a job in the near future. Among this group of factors, overload with work and time pressure most often indicated men employed as public government representatives, senior officials and managers, while the lowest frequency of this factor characterized men employed as personal service workers and sales workers. Men employed as personal service workers and sales workers are most often exposed to threats related to violence or threat of violence, and harassment or intimidation, while the least often are exposed to these threats men employed as skilled agricultural forestry and fishery workers.

Evident differences were also observed in respect to the **level of education**. Among men and among women the strongest exposure to psychological factors was observed in a group of persons with vocational secondary and basic vocational education.

Tabl. 1.4. Struktura osób pracujących narażonych w miejscu pracy na czynniki psychologiczne liczonych raz w grupie czynnika głównego według poziomu wykształcenia oraz płci
Table 1.4. Structure of employed persons exposed to psychological factors calculated once in a group of the main factor by level of education and sex

WYKSZTAŁCENIE	Ogółem Total	W tym narażeni na: <i>Of which persons threatened with:</i>			LEVEL OF EDUCATION
		presja czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy <i>severe time pressure or overload of work</i>	przemoc lub zagrożenie przemocą oraz nękanie lub zastraszanie <i>violence or threat of violence, harassment and bullying</i>	stres związany z możliwością utraty pracy w najbliższym czasie <i>stress associated with the possibility of losing a job in the near future</i>	
		w odsetkach <i>in %</i>			
OGÓŁEM.....	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Wyższe	30,1	35,1	34,2	22,9	Tertiary
Policealne i średnie zawodowe	27,8	26,8	34,3	28,9	Post-secondary and vocational secondary
Średnie ogólnokształcące	9,0	8,7	9,8	10,2	General secondary
Zasadnicze zawodowe	26,9	24,0	19,6	31,0	Basic vocational
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	6,2	5,4	2,1	7,0	Lower secondary, primary and incomplete primary
Mężczyźni	100,0	100,0	100,0	100,0	Males
Wyższe	23,7	28,9	28,7	16,0	Tertiary
Policealne i średnie zawodowe	27,4	27,0	37,6	27,0	Post-secondary and vocational secondary
Średnie ogólnokształcące	7,7	7,8	9,9	8,0	General secondary
Zasadnicze zawodowe	33,6	30,2	21,8	39,5	Basic vocational
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	7,6	6,1	2,0	9,5	Lower secondary, primary and incomplete primary
Kobiety.....	100,0	100,0	100,0	100,0	Females
Wyższe	38,1	43,2	44,2	30,4	Tertiary
Policealne i średnie zawodowe	28,1	26,5	30,2	31,1	Post-secondary and vocational secondary
Średnie ogólnokształcące	10,8	9,8	9,3	12,7	General secondary
Zasadnicze zawodowe	18,5	16,1	14,0	21,4	Basic vocational
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	4,5	4,4	2,3	4,4	Lower secondary, primary and incomplete primary

Rozróżnienie badanych ze względu na **status zatrudnienia** pokazuje, że najliczniejszą grupę wśród osób zagrożonych na presję czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy stanowili pracownicy najemni (81,8% osób zagrożonych tymi czynnikami). W tej grupie, podobnie jak w pozostałych, w przybliżeniu co piąty pracownik był narażony na ten czynnik.

Wśród pracujących na własny rachunek mężczyźni byli częściej narażeni na presję czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy niż kobiety. Natomiast wśród pracowników najemnych zagrożenie tym czynnikiem było podobne wśród mężczyzn i wśród kobiet. Bardzo duże dysproporcje ze względu na płeć wystąpiły w grupie osób zagrożonych przemocą lub zagrożeniem przemocą oraz nękaniami lub zastraszaniem. Spośród osób narażonych na ten czynnik wśród pracowników najemnych mężczyźni byli zagrożeni dwa razy częściej niż kobiety.

Wyników badania modułowego nie można bezpośrednio porównać z wynikami badania warunków pracy realizowanego poprzez przedsiębiorstwa na formularzu Z-10.

Badaniem modułowym BAEL w zakresie pytań o warunkach pracy objęta została ludność w wieku 15 lat i więcej, która aktualnie pracowała (ok. 15 mln pracujących).

Badanie warunków pracy obejmuje tylko osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób i w tych rodzajach działalności gdzie występuje największe zagrożenie (ok. 5 mln zatrudnionych).

Subiektywna ocena występowania zagrożeń wśród zbadanych osób pracujących w ciągu ostatniego roku mogła w wielu przypadkach odbiegać od stanu rzeczywistego. Wyniki ankiety modułowej ZD-G stanowią jednak ważne uzupełnienie dla badania warunków pracy w Polsce na formularzu Z-10 o wiedzę na temat zagrożeń czynnikami psychologicznymi w miejscu pracy oraz subiektywną ocenę stanu zagrożenia czynnikami fizycznymi w miejscu pracy.

2. WYPADKI PRZY PRACY, KTÓRE WYDARZYŁY SIĘ W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY (z wyłączeniem chorób zawodowych)

W części dotyczącej wypadków przy pracy badaniem zostało objętych 16802 tys. respondentów, którzy pracują lub pracowali w okresie ostatnich 12 miesięcy przed datą przeprowadzenia badania.

Do pracujących zaliczono tu wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa

The distinction of the surveyed according to their employment status indicates that the largest group among people threatened with severe time pressure or overload of work constituted employees (81.8% of persons threatened with these factors). In this group, similarly to other ones, approximately every fifth employee was exposed to this factor.

Among the self-employed, men were more often exposed to severe time pressure or overload of work than women. While among employees exposure to this factor was at a similar level for men and women. Very high sex-related disproportions were observed in the group of persons exposed to violence or threat of violence, or harassment or bullying. Among employees exposed to these factors, men were threatened twice as often as women were.

The results of the module survey cannot be directly compared to the results of the survey on working conditions carried out through enterprises with the use of Z-10 questionnaire.

In respect to questions concerning working conditions, the module LFS survey covered currently employed population aged 15 years and more (about 15 million employed persons).

The survey on working conditions covers only persons employed on the basis of employment contract in the units where the number of the employed was higher than 9 persons and in these kinds of activity where the highest level of threats is observed (about 5 million of the employed).

The subjective assessment of threats among the surveyed persons who were in employment during the last year may in many cases differ from the actual situation.

Nevertheless, the results of the module ZD-G questionnaire supplement the survey on working conditions in Poland carried out through the Z-10 questionnaire with an important knowledge on threats of psychological factors in the place of work and subjective assessment on the exposure to physical factors at the workplace.

2. ACCIDENTS AT WORK THAT HAPPENED IN THE LAST 12 MONTHS (excluding occupational diseases)

In the part concerning accidents at work, the survey covered 16,802 thousand respondents currently working or who worked during the last 12 months preceding the date of the survey.

Among the employed were included all persons aged 15 years and more who during the reference week performed for at least 1 hour any work generating earnings or income, i.e. were employed as employees, worked on their own (or leased) agricultural farm or conducted their own economic activity outside agriculture, helped (without pay) in maintaining family agricultural farm or economic activity outside agriculture, or did not perform work (e.g. because of

rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem lub nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu), ale miały status osoby pracującej.

Przy ustalaniu czy osoba badana została poszkodowana w wypadku przy pracy, brana była pod uwagę osobista ocena respondenta dotycząca zaistnienia wypadku przy pracy, a nie faktycznego zdarzenia wypadkowego potwierdzonego właściwymi dokumentami. Jest to podstawowa różnica w stosunku do prowadzonego w GUS, pełnego badania wypadków przy pracy, realizowanego poprzez lokalne podmioty gospodarcze na formularzu Z-KW *Statystyczna karta wypadku*, gdzie odpowiedzi muszą być oparte na rzeczywistych danych uzyskanych z protokołu komisji powypadkowej w zakładzie pracy.

Wśród badanych, 139 tys. osób (tj. 0,8%) zostało poszkodowanych w wypadkach podczas wykonywania pracy, w tym 8 tys. osób zgłosiło 2 lub więcej zdarzeń wypadkowych.

Analizując aktywność zawodową i rodzaj miejsca pracy osób poszkodowanych, można zauważyć, że 87,8% zostało poszkodowanych w obecnym głównym miejscu pracy, a 7,2% osób było poszkodowane w ostatnim miejscu pracy.

sickness, vacation), but had the status of working person.

When determining whether the surveyed person was injured in an accident at work, the respondent's personal assessment of the accident at work is taken into account instead of the actual accident occurrence confirmed by the relevant documents. It is the main difference as compared to the CSO's full survey on accidents at work, carried out by local economic entities through the statistical accident at work form Z-KW where the response must be based on the actual data obtained from the report of the commission investigating accidents at work in the establishment.

Among the surveyed, 139 thousand persons (i.e. 0.8%) were injured in the accidents during the course of work, of which 8 thousand persons reported 2 or more accidental events.

When analysing economic activity and the kind of job of injured persons, it may be observed that 87.8% had been injured in the current main job, while 7.2% persons were injured in their last job.

Tabl. 2.1. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według aktywności zawodowej, rodzaju miejsca pracy i płci

Tabl. 2.1. Persons injured in accidents at work by economic activity, kind of job and sex

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poszkodowani, którzy w czasie przeprowadzenia badania <i>Persons injured who during the survey</i>			
		pracowali <i>worked</i>			nie pracowali <i>did not work</i>
		razem <i>total</i>	w tym <i>in which</i>		ostatnie miejsce pracy <i>last job</i>
			w obecnym głównym miejscu pracy <i>in the current main job</i>	w innej pracy wykonywanej rok temu <i>in the job performed a year ago</i>	
		w %	in %		
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>	100,0	92,8	87,8	4,3	7,2
Mężczyźni <i>Males</i>	100,0	93,2	88,3	3,9	6,8
Kobiety <i>Females</i>	100,0	91,6	86,1	5,6	8,3

Duże zróżnicowanie ilości zdarzeń wypadkowych, zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet wystąpiło w agregacjach według rodzaju **działalności gospodarczej** głównego miejsca pracy. Największy odsetek ogólnej liczby osób poszkodowanych zanotowano w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (22,3%), „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” (12,9%), „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (10,1%), „Budownictwo” (10,1%) oraz „Transport i gospodarka magazynowa” (10,1%). Podobne relacje zanotowano wśród mężczyzn, gdzie wypadki w sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe” stanowiły 26,2% ogólnej liczby poszkodowanych mężczyzn, „Budownictwo” (13,6%), „Transport i gospodarka

High diversity of the number of accidental events among males, as well as among females was observed in aggregates by the kind of economic activity the main job. The highest percentage share of the total number of the victims was observed in sections: “Manufacturing” (22.3%), “Trade; repair of motor vehicles” (12.9%), “Agriculture, forestry, and fishing” (10.1%), “Construction” (10.1%) and “Transportation and storage” (10.1%). Similar relations were observed among men, where accidents recorded in the section: “Manufacturing” constituted 26.2% of the total number of the injured men, “Construction” comprised 13.6%, “Transportation and storage” (12.6%) and of sections

magazynowa” (12,6%) a „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo” oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” po 10,7%. Wśród kobiet, duży odsetek ogólnej liczby poszkodowanych zanotowano również w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (11,1%), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (13,9%) oraz „Edukacja” (11,1%).

Na uwagę zasługuje fakt, iż żadna z badanych osób, pracująca w zakładach zaliczonych do sekcji: informacja i komunikacja oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa nie zgłosiła uczestnictwa w wypadku przy pracy w ciągu ostatnich 12 miesięcy. W tym samym okresie żaden mężczyzna pracujący w zakładach zaliczonych do sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna nie uczestniczył w wypadku. Wśród badanych kobiet nie zanotowano wypadku przy pracy w zakładach zaliczonych do sekcji: górnictwo i wydobywanie; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja; obsługa runku nieruchomości oraz działalność usługowa.

“Agriculture, forestry and fishing”, “Trade; repair of motor vehicles” (10.7% in each). Whereas, among women a large percentage share of the total number of injured was observed in sections: “Manufacturing” (11.1%) “Human health and social work activities” (13.9%) and “Education” (11.1%).

Noteworthy is the fact that none of the respondents, employed in establishments in sections: “Information and communication”, and “Financial and insurance activities” reported involvement in an accident at work in the past 12 months. In the same period, there were no men employed in establishment of sections: “Human health and social work activities” involved in an accident. In case of women there were no accidents at work observed in establishments of sections: “Mining and quarrying”; “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”; “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”; “Real estate activities and other service activities”.

Tabl. 2.2. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według płci i sekcji PKD

Tabl. 2.2. Structure of the injured in accidents at work by sex and NACE sections

SEKCJE	Poszkodowani <i>Persons injured</i>			SECTIONS
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	
	w % in %			
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	10,1	10,7	8,3	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł (B+C+D+E)	28,0	34,0	11,1	<i>Industry</i>
Górnictwo i wydobywanie (B)	3,6	4,9	-	<i>Mining and quarrying</i>
Przetwórstwo przemysłowe (C)	22,3	26,2	11,1	<i>Manufacturing</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ (D)	1,4	1,9	-	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ (E)	0,7	1,0	-	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo (F)	10,1	13,6	2,8	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ (G)	12,9	10,7	22,2	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa (H) .	10,1	12,6	2,8	<i>Transportation and storage</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (O)	6,5	5,8	8,3	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja (P)	5,0	2,9	11,1	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	3,6	-	13,9	<i>Human health and social work activities</i>

Wskaźnik częstości wypadków przy pracy tj. liczba osób poszkodowanych na 1000 badanych osób ogółem wyniósł 8,3. Najwyższą częstość odnotowano w sekcjach: „Górnictwo i wydobywanie” (16,7), „Transport i gospodarka magazynowa” (14,5), „Administrowanie i działalność wspierająca” (12,4), „Wytwarzanie i zaopatrywanie

The overall ratio of accidents at work, i.e. the number of persons injured per 1000 surveyed persons amounted to 8.3. The highest ratio was observed in sections: “Mining and quarrying” (16.7), “Transportation and storage” (14.5), “Administrative and support service activities” (12.4), “Electricity, gas,

w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” (12,0) oraz „Budownictwo” (10,2).

Częściej zdarzały się wypadki wśród mężczyzn (11,1 ogółem poszkodowanych mężczyzn na 1000 badanych mężczyzn) niż wśród kobiet (4,8 ogółem poszkodowanych kobiet na 1000 badanych kobiet). (Wykres 2.1.).

Najwyższe wskaźniki częstości wypadków przy pracy (powyżej średnich krajowych), zarówno ogółem, jak i wśród mężczyzn i kobiet wystąpiły w **województwach**: dolnośląskim, lubuskim, podlaskim i pomorskim.

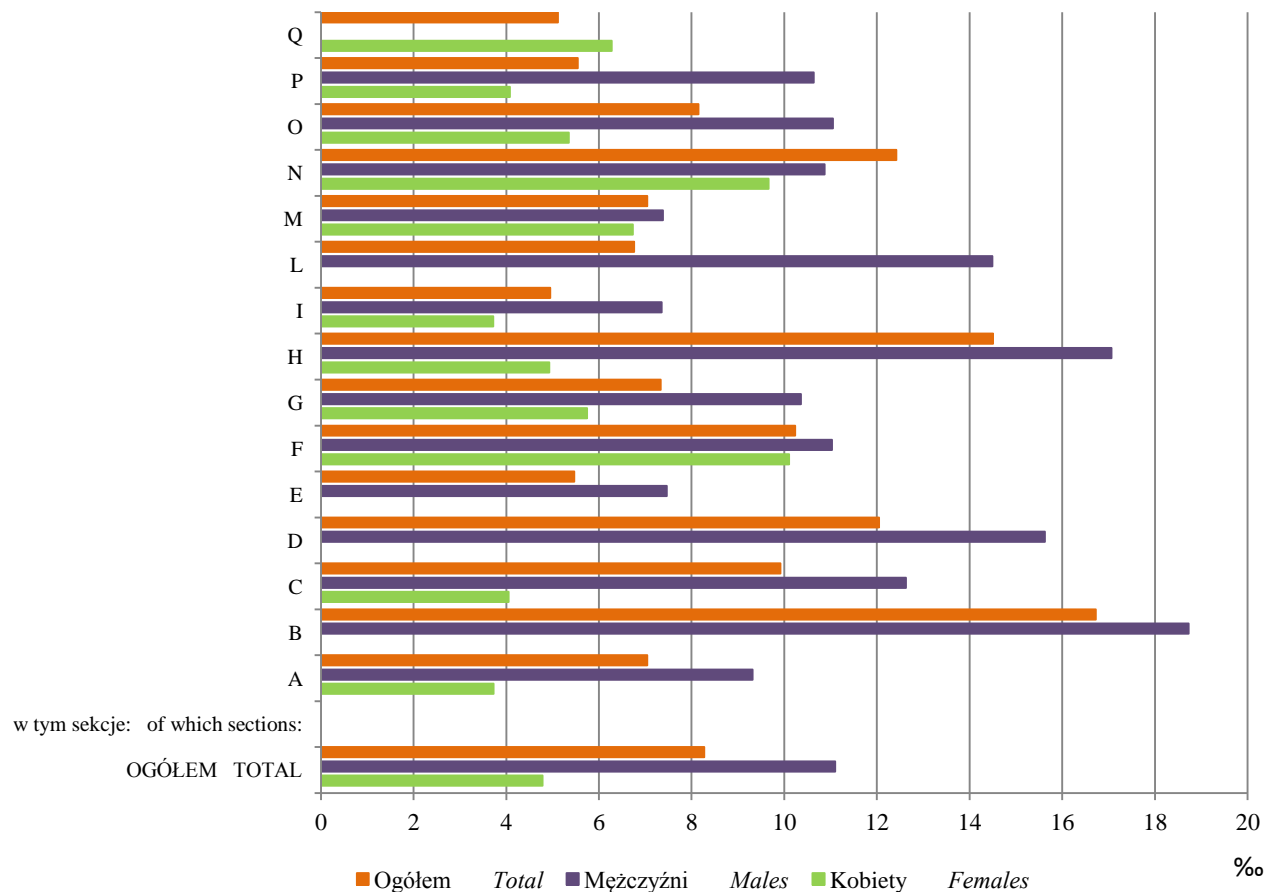
„steam and air conditioning supply” (12.0) and “Construction” (10.2).

Accidents occurred more often among men (11.1 total number of injured men per 1000 surveyed ones) than among women (4.8 total number of injured women per 1000 surveyed females). (Chart 2.1.).

*The highest ratio of accidents at work (exceeding the country's averages) both total, and among men and women were observed in **voivodships**: Dolnośląskie, Lubuskie, Podlaskie and Pomorskie.*

Wykres 2.1. Wskaźnik częstości wypadków przy pracy (liczba osób poszkodowanych na 1000 badanych) według płci i wybranych sekcji PKD

Chart 2.1. The overall ratio of accidents at work (the number of persons injured per 1000 surveyed) by sex and selected NACE section

Wśród **zawodów wykonywanych** przez poszkodowanych w wypadkach przy pracy najbardziej niebezpieczną okazała się praca wykonywana przez: robotników przemysłowych i rzemieślników (25,9% ogólnej liczby zdarzeń wypadkowych zgłoszonych przez badaną zbiorowość). Poszkodowani w tej grupie zawodów to głównie mężczyźni, którzy stanowili 94,4% tej grupy i jednocześnie aż 33,0% wszystkich zgłoszonych w badaniu mężczyzn poszkodowanych w wypadkach przy pracy.

*The most dangerous among **occupations of persons** injured in accidents at work turned out the work performed by craft and related trades workers (25.9% of the total number of accidental events reported by the surveyed population). The injured in this occupational group were mostly men who constituted 94.4% of this group and as many as 33.0% of all men injured in accidents at work reported in the survey.*

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy wyróżnili się największą częstością wypadków, tj. 14,2 wypadków na 1000 osób pracujących w tej grupie zawodów. Wśród mężczyzn pracujących w tej grupie zawodów zanotowano również wysoki wskaźnik, tj. 15,3 wypadków na 1000 pracujących mężczyzn.

Nie bez znaczenia wśród zawodów obarczonych ryzykiem wypadku jest grupa operatorów i monterów maszyn i urządzeń (16,5% ogólnej liczby zdarzeń wypadkowych zgłoszonych przez badaną zbiorowość) a wśród tej grupy – 95,7% zdarzeń wypadkowych zgłosili mężczyźni.

Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń wyróżnili się również dużą częstością wypadków, tj. 13,5 wypadków na 1000 osób pracujących w tej grupie zawodów (odpowiedni wskaźnik dla mężczyzn stanowił 15,0).

Liczba wypadków przy pracy zgłoszona przez mężczyzn w obu tych omówionych grupach stanowi 54,4% wszystkich wypadków zgłoszonych przez mężczyzn biorących udział w badaniu.

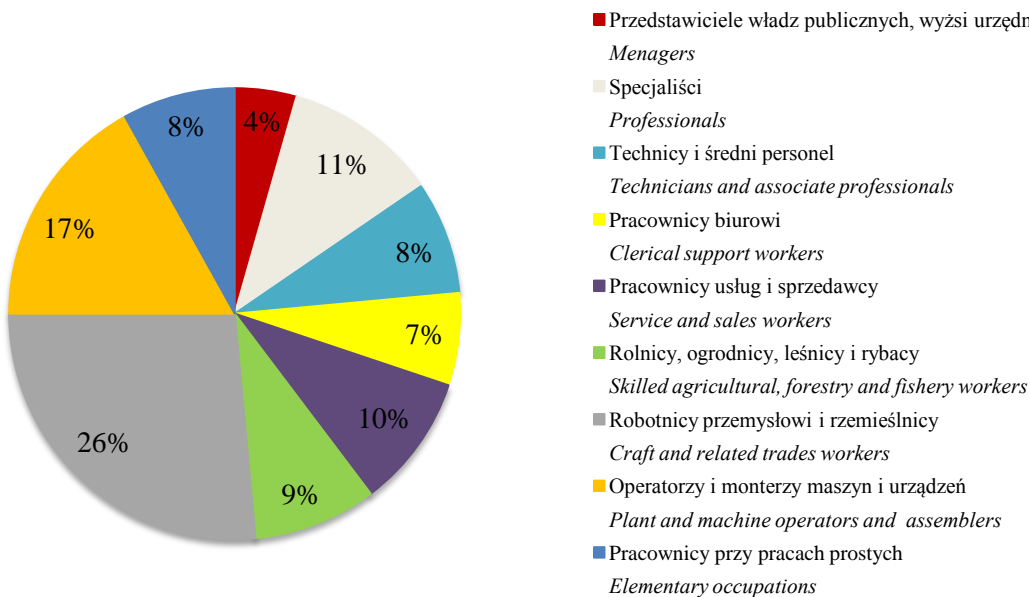
Craft and related trades workers characterized the highest accident ratio, i.e. 14.2 accidents per 1000 persons employed in this group of occupations. Among men there was also reported the high rate, i.e. 15.3 accidents per 1000 males working in this group of occupations.

Among the occupations characterized with risks of accidents quite significant is a group of plant and machine operators and assemblers (16.5% of the total number of accidental events reported by the surveyed population), among this group - 95.7% of accidents reported men.

Plant and machine operators and assemblers also characterized a high frequency of accidents, i.e. 13.5 accidents per 1000 people working in this occupational group (respectively, the rate for men constituted 15.0).

The number of accidents at work reported by men in both described groups constitutes 54.4% of all accidents reported by men participating in the survey.

Wykres 2.2. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup wybranych zawodów
Chart 2.2. Persons injured in accidents at work by groups of selected occupations

Jedną z ważnych konsekwencji wypadków przy pracy, poza skutkami powodującymi śmiertelne lub ciężkie obrażenia ciała, jest **absencja pracowników**. Omawiane badanie wykazało, że w wyniku zaistniałych wypadków przy pracy, okres niezdolności do pracy dla 27,3% poszkodowanych osób wynosił od 1 do 3 miesięcy (dla mężczyzn 30,1% ogólnej liczby poszkodowanych mężczyzn a dla kobiet 19,4% ogólnej liczby poszkodowanych kobiet). Dla 19,4% ogólnej liczby poszkodowanych okres leczenia i rekonwalescencji trwał około 1 miesiąca (analogicznie dla mężczyzn 17,5% a dla kobiet 22,2%). Również dość liczną grupę stanowili poszkodowani, dla których okres niezdolności do pracy trwał co najmniej cztery dni ale mniej niż dwa tygodnie (odpowiednio ogółem 17,3%, mężczyźni 16,5%, kobiety 19,4%). Na powrót do pracy nadal oczekiwało 5,0% ogółem poszkodowanych (byli to wyłącznie mężczyźni).

One of the significant consequences of accidents at work, beside fatal or serious bodily injuries, is employees' absenteeism. The presented survey indicated that due to the occurred accidents at work, the period of inability to work for 27.3% of injured persons comprised between 1 and 3 months (for males 30.1% of the total number of injured men and for women 19.4% of the total number of female victims). For 19.4% of the total number of the injured, the duration of treatment and convalescence lasted about 1 month (respectively for men 17.5% and 22.2% for women). Quite a large group comprised also the injured whose period of inability to work lasted for at least four days but less than two weeks (respectively: total 17.3%, men 16.5% and women 19.4%). Over 5.0% of the total of the injured have not returned to work yet (there were only men).

Analiza **struktury wieku** oraz płci osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy, w omawianym badaniu, w przedziałach dziesięcioletnich wykazała duże zróżnicowanie zarówno w odsetkach, jak i we wskaźniku częstości wypadków. Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby w wieku 25 – 34 lata (31,7%), na drugim miejscu była zaś grupa osób w wieku 45 – 54 lata (24,5%).

Wśród mężczyzn, podobnie jak ogółem, najliczniejszą grupę wiekową stanowili mężczyźni w wieku 25 – 34 lata (34,0%) i na drugim miejscu osób w wieku 45 – 54 lata (23,3%), wśród kobiet natomiast dominującą okazała się grupa poszkodowanych w wieku 35 – 44 lata (30,6%), a następną co do wielkości była grupa kobiet w wieku 45 – 54 lata (27,8%).

Wskaźniki częstości wypadków powyżej średnich krajowych zanotowano wśród osób w grupach wieku: 25 - 34 lata (dla populacji ogółem 9,5 na 1000 osób badanych w tej grupie wieku, wśród mężczyzn 13,5 na 1000 badanych mężczyzn w tej grupie wieku, a wśród kobiet 3,9 na 1000 badanych kobiet) oraz 45 – 54 lata (analogicznie ogółem 9,0; mężczyźni 12,2; kobiety 5,5).

Zróżnicowanie zarówno w strukturze, jak i wskaźniku częstości wypadków, wykazuje struktura wieku w przedziałach dwudziestoletnich, które przedstawia tablica 2.3.

Wskaźniki poniżej średnich krajowych zanotowano w grupie 35 – 44 lata (analogicznie ogółem 7,3, mężczyźni 8,9, kobiety 5,4).

Analysis on the age structure of the ten-year intervals, and equality of persons injured in accidents at work in this survey showed a wide variation in the structure and the incidence rate of accidents. The largest age group constitute persons aged 25 – 34 years (31.7 %), the second largest group comprise persons aged 45 – 54 years (24.5%).

Among males, similarly to the population overall, the largest age group constituted men aged 25 – 34 years (34.0 %), the second largest group comprised persons aged 45 – 54 years (23.3 %). Among women the dominant turned out the group of the injured aged 35 – 44 years (30.6 %), while the second largest was a group of females aged 45 – 54 years (27.8 %).

The ratios of accidents higher than the country's average was observed among persons in the age group 25 - 34 years (a total of 9.5 per 1,000 of the respondents in this age group, for men - 13.5 per 1,000 of males in this age group while for women - 3.9 per 1000 surveyed women in this age group) and 45 - 54 years (respectively total 9.0; men 12.2; women 5.5%).

Variation in the structure, as well as the frequency of accidents in the indicator shows the age structure by the twenty-year's age groups, presented in Table 2.3.

The indicators below national averages were recorded in the group of 35 - 44 years (respectively total 7.3, males 8.9, females 5.4).

Tabl. 2.3. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup wieku i płci

Table 2.3. Persons injured in accidents at work by age groups and sex

GRUPY WIEKU <i>AGE GROUPS</i>	Poszkodowani <i>Persons injured</i>					
	w odsetkach <i>in %</i>			na 1000 badanych <i>per 1000 of the surveyed</i>		
	razem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	8,3	11,1	4,8
15 – 34 lata <i>years</i>	38,1	41,7	25,0	8,9	12,8	3,5
35 – 54	47,5	43,7	58,3	8,1	10,4	5,4
55 lat i więcej	13,7	13,6	16,7	7,0	8,8	5,5
<i>years and more</i>						

W **strukturze poziomu wykształcenia** osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy można zauważyć dwie grupy wyróżniające się dużym odsetkiem zdarzeń wypadkowych zarówno dla populacji ogółem, jak i wśród mężczyzn. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 38,1% ogólnej liczby wypadków przy pracy, a mężczyźni aż 42,7% w stosunku do ogółem mężczyzn. Drugą grupą to osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i zawodowym (odpowiednio ogółem 36,0%, mężczyźni 35,9%). Wśród kobiet dominowała grupa z wykształceniem ogólnokształcącym i średnim zawodowym (33,3% ogólnej liczby kobiet) a na drugim miejscu grupa kobiet z wykształceniem wyższym (odpowiednio 30,6%).

Najwyższe wskaźniki częstości wypadków przy pracy, zarówno ogółem jak i według płci, zanotowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Dość dużą częstość i podobne relacje zarejestrowano wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i zawodowym.

In the structure of educational level of people injured in accidents at work can be observed two groups distinguished by a high proportion of accidents both overall and among men. People with vocational education constituted 38.1% of the total number of accidents at work; while men comprised as many as 42.7% of the total of males. The second group comprise people with general and vocational secondary education (respectively, the total - 36.0%, men - 35.9%). Among females dominated the group with general and vocational secondary education (33.3% of the total number of women); in the second place are women with tertiary education (30.6%).

The highest frequency indicators of accidents at work, both in total and by sex, were observed among people with basic vocational education. Quite high incidence and similar structures were observed among people with general and vocational secondary education.

Tabl. 2.4. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według poziomu wykształcenia i płci

Table 2.4. Persons injured in accidents by level of educations and sex

WYKSZTAŁCENIE EDUCATION	Poszkodowani <i>Persons injured</i>					
	w odsetkach <i>in %</i>			na 1000 badanych <i>per 1000 of the surveyed</i>		
	razem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>	100,0	100,0	100,0	8,3	11,1	4,8
Wyższe <i>Tertiary</i>	17,3	13,6	30,6	4,8	6,4	3,9
Policealne <i>Post-secondary</i>	2,2	1,9	5,6	5,3	11,8	5,1
Średnie ogólnokształcące i średnie zawodowe..... <i>General secondary and vocational secondary</i>	36,0	35,9	33,3	9,0	12,0	4,8
Zasadnicze zawodowe..... <i>Basic vocational</i>	38,1	42,7	22,2	11,9	14,3	5,8
Gimnazjum i poniżej	5,8	5,8	5,6	6,9	8,0	4,8
<i>Lower secondary and below</i>						

Biorąc pod uwagę **status zatrudnienia** osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy największy odsetek stanowili pracownicy najemni (79,9% ogólnej liczby zdarzeń wypadkowych), jednak najczęściej (powyżej średnich) zdarzały się wypadki przy pracy osobom pracującym na własny rachunek (ogółem 8,6 wypadków na 1000 badanych osób).

Taking into account the employment status of persons injured in accidents at work, employees constituted the largest percentage share (79.9% of the total number of accidents), but the most frequent (above average), were accidents at work of the self-employed (the total of 8.6 accidents per 1000 surveyed persons).

Tabl.2.5. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według statusu zatrudnienia i płci

Table 2.5. Persons injured in accidents by employment status and sex

STATUS ZATRUDNIENIA EMPLOYMENT STATUS	Poszkodowani <i>Injured persons</i>					
	w odsetkach <i>in %</i>			na 1000 badanych <i>per 1000 of the surveyed</i>		
	razem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>	100,0	100,0	100,0	8,3	11,1	4,8
w tym: <i>of which:</i>						
Pracujący na własny rachunek	18,7	20,4	13,9	8,6	10,4	5,0
<i>Self-employed</i>						
Pracownicy najemni	79,9	79,6	80,6	8,4	11,6	4,7
<i>Employees</i>						
Pomagający członkowie rodzin.....	0,7	-	2,8	1,9	-	3,0
<i>Contributing family workers</i>						

Wyników badania modułowego nie można bezpośrednio porównać z wynikami badania pełnego, obligatoryjnego, realizowanego za pośrednictwem formularza „Statystyczna karta wypadku” opracowywanego przez pracodawców, zgodnie z europejską metodologią badania wypadków przy pracy – „European Statistics on Accidents at Work” (ESAW), ze względu na istniejące dość znaczne różnice badanych zbiorowości, tj.:

- zakres badanych zbiorowości;
- sposób oceny (uznania) zdarzenia wypadkowego za wypadek przy pracy.

Na dość znaczną część liczby zgłoszonych zdarzeń wypadkowych miała wpływ subiektywna (nie wynikająca z

The results of the module survey cannot be directly compared with the results of the obligatory full survey, implemented via the form "statistical card of accident at work" compiled by employers, according to the European methodology for investigating accidents at work - "European Statistics on Accidents at Work" (ESAW), due to the relatively large differences between the surveyed populations, i.e.:

- *the scope of the surveyed population;*
- *the assessment (recognition) of accidental event as accident at work.*

For quite a considerable part of the number of accidents reported was influenced by subjective (not

ewentualnych dokumentów) ocena respondenta lub innej osoby udzielającej o nim informacji ankieterowi.

Badaniem modułowym BAEL objęta została ludność w wieku 15 lat i więcej, która w tygodniu przeprowadzania badania wykonywała jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub pracowała w okresie ostatnich 12 miesięcy, we wszystkich rodzajach działalności gospodarki narodowej, w sektorach: publicznym i prywatnym, bez względu na status zatrudnienia i rodzaj zawartej umowy z pracodawcą.

Badanie wypadków przy pracy realizowane zgodnie z europejską metodologią badania wypadków przy pracy (ESAW), prowadzone przy pomocy Statystycznej karty wypadku, opracowywanej przez pracodawców (na podstawie dokumentacji służb bhp), nie obejmuje pracujących:

- w indywidualnych gospodarstwach rolnych (ponad 2,3 mln osób),
- w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego (części osób zatrudnionych – około 300 tys. osób),
- w „szarej strefie”, wykonujących pracę nierejestrowaną.

3. WYSTĘPOWANIE PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ

W metodologii badania modułowego przyjęto, że **problemy zdrowotne związane z pracą** to dolegliwości zdrowotne, które powstały lub pogłębiły się w wyniku niekorzystnych czynników występujących w środowisku pracy (np. narażenie na pył, związki chemiczne) lub specyfiki pracy (np. praca w hałasie, pod ciągłą presją czasu) i były odczuwane w okresie ostatnich 12 miesięcy, bez względu na ich dotkliwość i czas trwania.

Celem badania było dostarczenie informacji o rodzajach, częstotliwości, skutkach oraz skali występowania wszelkich problemów zdrowotnych związanych z pracą, nie tylko chorób potwierdzonych zwolnieniem lekarskim czy uznanych za zawodowe; w badaniu uwzględniona została każda dolegliwość zgłoszona przez respondenta, jeśli była spowodowana lub pogłębiona przez wykonywaną przez niego pracę.

Tak określone problemy mogły występować nie tylko u aktualnie pracujących, lecz u wszystkich, którzy kiedykolwiek pracowali, a więc również wśród emerytów niepracujących od wielu lat, wśród osób bezrobotnych czy przebywających na urloпах wychowawczych, bezpłatnych itp. Osoby te, pomimo nie wykonywania w ostatnich 12 miesiącach pracy zawodowej, mogły w tym okresie odczuwać dolegliwości zdrowotne, które powstały w trakcie dawnej pracy bądź pogłębiły się ostatnio na skutek pracy wykonywanej nawet w dalekiej przeszłości, np.: drwal pracujący kiedyś w hałasie przy pile mechanicznej aktualnie coraz gorzej słyszy; osoba, która wykonywała w przeszłości prace stolarskie i miała przykurcz ścięgien dłoni ma teraz coraz większe problemy z trzymaniem małych przedmiotów; osobie, która nabawiła

resulting from any document) evaluation of the respondent or other person providing information about the interviewer.

The LFS module survey covered population aged 15 years and more who during the reference week performed any work generating income or worked during the last 12 months in all kinds of activities of national economy, in the sectors: public and private, regardless of their employment status and type of contract signed with the employer.

The survey on accidents at work carried out in accordance with the European Survey on Accidents at Work (ESAW) methodology, carried with the use of Statistical Card on Accident at Work, developed by employers (based on documentation of the Health and Safety at Work services) does not include persons employed:

- *on private agricultural farms (over 2.3 million persons),*
- *in the budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety (a part of the employed – about 300 thousand persons),*
- *in the “hidden economy” - persons carrying out unregistered work.*

3. OCCURRENCE OF WORK-RELATED HEALTH PROBLEMS

*According to the module survey methodology, **work-related health problems** comprise health complaints that were caused or made worse as the result of adverse factors occurring in the working environment (e.g. exposure to dusts, chemical substances) or specific character of work (e.g. exposure to noise or work under permanent time pressure) and which were suffered during the last 12 months, regardless of their severity and duration of occurrence.*

The survey objective was providing the information on types, frequency, effects, and the scope of occurrence of any work-related health problems, not only confirmed with the sickly leave or formally acclaimed occupational diseases; any health complaint declared by the respondent is included in the survey, providing that it was caused or made worse by the performed work.

Such defined health problems could be observed not only in case of the currently employed, but also in case of persons who had ever worked, therefore, also among the retirees who had not been working for many years, the unemployed or persons on parental or unpaid leaves, etc. despite not having performed paid work for the last 12 months, during that period they could suffer from health complaints which had developed in the course of the previous work or were made worse because of the work performer even long ago, e.g.: a lumberjack previously working under noisy condition with a mechanic saw has recently had increasing hearing problems; a person who had done carpentry work in the past and had had hand tendon constriction and recently has had increasing problems with holding small objects; a person who

się choroby krążenia wykonując przez wiele lat pracę w pozycji stojącej (w sklepie przy ladzie, przy taśmie produkcyjnej) dokuczają coraz bardziej żyłaki nóg, itp.

Badanie modułowe miało również na celu dostarczenie informacji o coraz częściej występujących dolegliwościach zdrowotnych spowodowanych pracą przy komputerze, takich jak bóle szyi, ramion, nadgarstka, dłoni, łokcia, zaburzenia narządu wzroku (niedowidzenie, zespół suchego oka, pogorszenie ostrości widzenia) czy stres psychofizyczny z powodu dużej intensywności pracy przy komputerze, przejawiający się uczuciem wyczerpania, bólami głowy, bezsennością, depresją, poczuciem monotonii i presji czasu.

Uwaga: W poniższej analizie „problem zdrowotny (dolegliwość zdrowotna)” oznaczać będzie każdorazowo „problem zdrowotny odczuwany przez respondenta w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, spowodowany lub pogłębiony przez pracę wykonywaną aktualnie lub w przeszłości”.

Przeprowadzone badanie modułowe pozwoliło scharakteryzować całą populację zgłaszającą dolegliwości zdrowotne związane z pracą według częstości występowania i rodzajów problemów zdrowotnych oraz według płci, wieku, poziomu wykształcenia i miejsca zamieszkania. Natomiast z powodu powiązania badania modułowego z badaniem podstawowym BAEL i specyfiki BAEL, informacje o rodzaju działalności (PKD) osób z problemami zdrowotnymi, ich zawodach oraz statusie zatrudnienia dotyczą tylko osób, które wykonywały jakąkolwiek pracę zawodową w ciągu ostatnich 8 lat.

W populacji 15 lat i więcej, osób pracujących aktualnie bądź kiedykolwiek było 27163 tys., co stanowiło 87,5% całej zbiorowości objętej badaniem podstawowym BAEL. Z tej liczby 4252 tys. osób (tj. 15,7% badanej populacji) to osoby, które zgłosiły dolegliwości zdrowotne spowodowane pracą (Tabl. 3.1). Zbiorowość ta była podmiotem części III badania modułowego, zatytułowanej „Problemy zdrowotne spowodowane lub pogłębione przez pracę, odczuwane w ciągu ostatnich 12 miesięcy”.

developed circulatory system disease having been working for many years standing position (at a shop behind a counter, production line) has increasing problems with varicose veins, etc.

The module survey was also aimed at providing information on the increasingly more often occurring health complaints caused by work with a computer, such as the neck, shoulders, wrist, elbow pains, problems with eyesight (poor eyesight, dry eye syndrome, worsening of sharpness of vision), or psycho-physical stress caused by strong intensity of work with a computer, manifesting through, headaches, sleeplessness, depression, feeling of monotony and time pressure.

Notice: in the analysis below “health problem (health complaint)” is understood as “health problem suffered by the respondent during the last 12 months preceding the survey caused or made worse by the currently performed work or work performed in the past”.

The module survey allowed to characterize all work-related health complaints by the frequency of occurrence and types of health problems and by sex, age, level of education and place of residence. Whereas, due to the connection between the module survey and the core LFS survey and the LFS specific character, the information on kind of activity (NACE) of persons with health problems, their occupations and employment status concern only persons who have performed any paid work during the last 8 years.

The population aged 15 years and more comprised 27,163 thousand people who were currently working or had ever worked; they constituted 87.5% of the entire population covered with the core LFS survey. Of this number, 4,252 thousand people (i.e. 15.7% of the surveyed population) were persons who declared health complaints caused by work (Table 3.1). This subpopulation was the subject of part III of the module survey: “Health problems caused or made worse by work suffered during the last 12 months”.

Tabl. 3.1. Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą wśród ludności w wieku 15 lat i więcej
Table 3.1. Occurrence of work-related health problems among the population aged 15 years and over

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Liczba osób w wieku 15 lat i więcej <i>Population aged 15 years and over</i>					
	ogółem <i>total</i>	w tym osoby, które pracują lub kiedykolwiek pracowały <i>including persons who work or have ever worked</i>				
		ogółem <i>total</i>	według odczuwania problemów zdrowotnych <i>by suffering from health problems</i>		według liczby problemów zdrowotnych <i>by the number of health problems</i>	
			tak <i>yes</i>	nie <i>not</i>	jeden <i>single</i>	dwa lub więcej <i>two or more</i>
w tys. <i>in thous.</i>						
OGÓŁEM TOTAL	31034	27163	4252	22911	2366	1886
mężczyźni <i>males</i>	14854	13151	2087	11064	1204	883
kobiety <i>females</i>	16180	14012	2165	11847	1162	1003

Z powyższych danych wynika, że w II kwartale 2013 r. co szósta osoba z całej badanej populacji odczuwała w okresie minionych 12 miesięcy problemy zdrowotne spowodowane lub pogłębione przez pracę. Wśród tych osób mężczyźni stanowili 49,1%, a kobiety 50,9%.

Prawie połowa zbiorowości odczuwającej dolegliwości zdrowotne (44,4%) zgłosiła występowanie więcej niż jednego problemu zdrowotnego, przy czym kobiety częściej niż mężczyźni odczuwały dwie lub więcej dolegliwości.

Pomimo dość częstego występowania kilku problemów zdrowotnych u jednej osoby, badanie modułowe dotyczyło tylko jednej najpoważniejszej dolegliwości, tj. tej, która według subiektywnej opinii respondenta miała największy wpływ na ograniczenie jego codziennej aktywności w badanym okresie, zarówno w pracy, jak i poza pracą.

Częstość występowania poszczególnych **rodzajów problemów zdrowotnych** w badanej populacji prezentuje wykres 3.1.

The above data lead to conclusion that in the second quarter of 2013, every sixth persons in the overall surveyed population, suffered during the last 12 months health problems caused or made worse by work activities. Among them men constituted 49.1%, a women 50.9%.

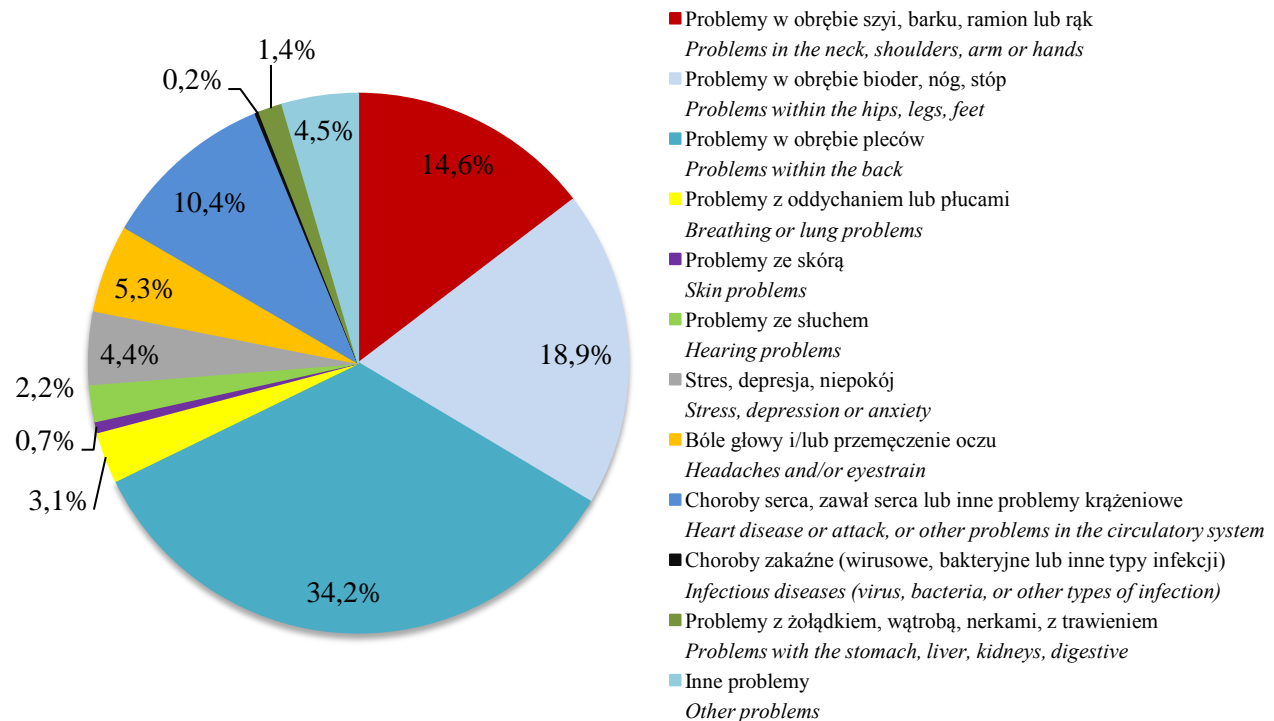
Almost a half of population suffering from health complaints (44.4%) declared more than one health problem; women more often than men suffered two or more health complaints

Despite the fact that quite often one person can suffer from a few health problems, the module survey concerned only one main health complaint (the most severe), i.e. the one that according to the respondent's subjective assessment had the greatest impact on limitation of his/her daily activities during the surveyed period, both at work and outside work.

The frequency of particular types of health problems in surveyed population presents Chart 3.1.

Wykres 3.1. Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą według rodzajów najpoważniejszych problemów

Chart 3.1. Occurrence of work-related health problems by types of the most serious problems

Jak wykazują wyniki badania, najczęściej wymienianą dolegliwością zdrowotną, odczuwaną w ciągu ostatnich 12 miesięcy, był problem z układem szkieletowo-mięśniowym, tj. kośćmi, stawami lub mięśniami. Problem ten wystąpił u 2882 tys. osób (67,7% badanej populacji) i był sygnalizowany przez mężczyzn i kobiety prawie w tym samym stopniu. Dolegliwości związane z kośćmi, stawami lub mięśniami odczuwane były głównie w obrębie pleców (50,5%), rzadziej w obrębie bioder, nóg i stóp (27,9%) oraz w obrębie szyi, barku, rąk (21,6%). Dolegliwości w obrębie pleców zgłosiła co 3 osoba badanej populacji.

The survey results indicate that the most often declared health complaint suffered during the last 12 months, was a problem with musculoskeletal system, i.e. bones, joints or muscles. This problem had 2882 thousand persons (67.7% of the surveyed population) and it was declared by men and women to almost the same extent. Health complaints regarding bones, joints or muscles affected mainly back (50.5%), less often hips, legs and feet (27.9%) and neck, shoulders, arms or hands (21.6%). Health complaints affecting back declared every third person in the surveyed population.

The second group of the most often occurring problems were heart diseases or attack or other

Drugą grupą problemów o największej częstotliwości występowania były choroby serca, zawał serca lub inne problemy układu krążeniowego; ten rodzaj dolegliwości, jako najpoważniejsze, wskazało 442 tys. osób, czyli co dziesiąta osoba badanej populacji; 204 tys. kobiet i 238 tys. mężczyzn.

Co dziewiętnasta osoba badanej zbiorowości skarżyła się na bóle głowy lub/i przemęczenie oczu (w sumie 224 tys. osób), częściej kobiety (59,8%) niż mężczyźni (40,2%).

Stres, depresję, niepokój odczuwało 186 tys. osób (co 23 osoba), w większym stopniu kobiety (55,4%), w mniejszym mężczyźni (44,6%).

Stosunkowo rzadko wystąpiły problemy z oddychaniem lub płucami; uskarżała się na nie co 32 osoba badanej populacji (w sumie 131 tys. osób); problemy ze słuchem wystąpiły u 94 tys. osób, z narządami wewnętrznymi u 61 tys. osób, ze skórą u 28 tys. osób, choroba zakaźna u 10 tys. osób.

Wykres 3.2. ilustruje częstość występowania problemów zdrowotnych wśród pracujących w danej sekcji PKD. Najwięcej dolegliwości zdrowotnych wystąpiło w sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (problemy zgłosiło 22,3% pracujących w tej sekcji) oraz w „Górnictwie i wydobywaniu” (analogicznie 16,3%) i „Transportie i gospodarce magazynowej” (15,7%); najmniej w sekcjach: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (5,8%), „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” oraz „Informacja i komunikacja” (po 7,0%).

problems in the circulatory system; 442 thousand persons, i.e. every tenth person in the surveyed population indicated this type of health complaints as the most serious; 204 thousand women and 238 thousand men.

Every 19th person in the surveyed population suffered from headache or/and eyestrain (overall 224 thousand persons), more often women (59.8%) than men (40.2%).

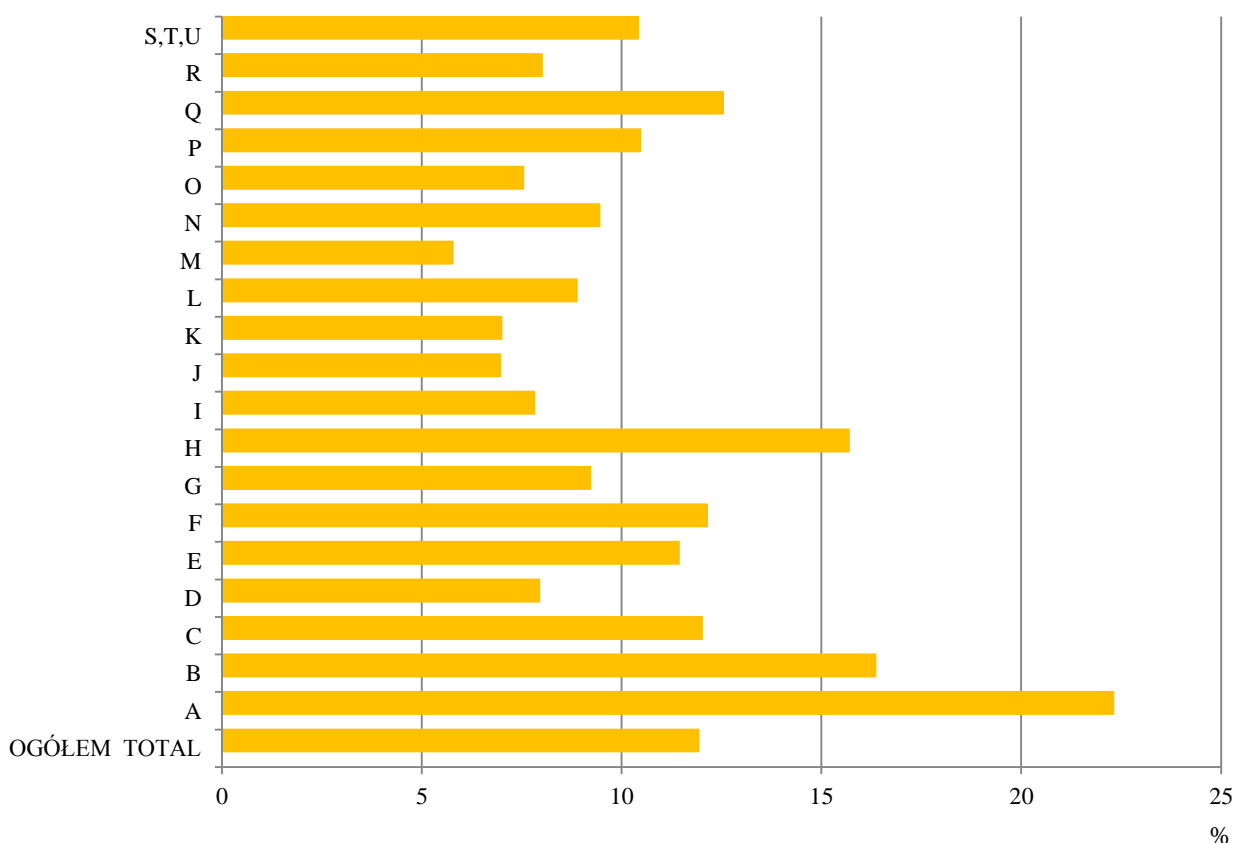
Stress, depression, anxiety were suffered by 186 thousand persons (every 23rd person), to a greater extent women (55.4%), to a lesser extent men (44.6%).

Relatively rare were breathing or lung problems; only every 32nd person in the surveyed population (131 thousand people overall) complained about them; problems with hearing were observed in case of 94 thousand persons, with internal organs – 61 thousand persons, with skin – 28 thousand persons, infectious diseases – 10 thousand persons.

Chart 3.2 illustrates frequency of health problems occurrence among the employed in a particular NACE section. The largest number of health complaints was observed in section “Agriculture, forestry and fishing” (health problems were declared by 22.3% of the employed in this section) and in “Mining and quarrying” (16.3% respectively) and “Transportation and storage” (15.7%); the fewest health complaints were declared in sections: “Professional, scientific and technical activities” (5.8%), “Financial and insurance activities” and “Information and communication” (7.0% each).

Wykres 3.2. Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą według sekcji PKD - w % pracujących w danej sekcji

Chart 3.2. Occurrence of work-related health problems by NACE sections - in % of employment in the section

Występowanie najpoważniejszych rodzajów problemów zdrowotnych w poszczególnych sekcjach PKD przedstawia się następująco:

- najczęściej odczuwanym problemem zdrowotnym był problem z kośćmi, mięśniami i stawami: 25,2% przypadków tej dolegliwości wystąpiło w sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”, 18,1% w „Przetwórstwie przemysłowym”, 12,0% w „Handlu i naprawach pojazdów samochodowych”, 9,7% w „Budownictwie”, 7,5% w „Transportie i gospodarce magazynowej”, 6,2% w „Opiece zdrowotnej i pomocy społecznej”. W pozostałych sekcjach problem ten wystąpił znacznie rzadziej. Dolegliwość ta odczuwana była głównie w obrębie pleców;
- choroby serca, zawał serca lub inne problemy układu krążeniowego najliczniej wystąpiły również w sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (24,8% wszystkich przypadków tej dolegliwości) oraz w „Przetwórstwie przemysłowym” (20,8%); nieco rzadziej w „Handlu i naprawach pojazdów samochodowych” (10,4%), „Transportie i gospodarce magazynowej” (9,6%), „Edukacji” (5,6%). Udział każdej z pozostałych sekcji nie przekraczał 4%;
- na bóle głowy i/lub przemęczenie oczu najczęściej uskarżali się pracujący w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (22,5% przypadków tej dolegliwości), a następnie w sekcjach: „Edukacja” (13,2%), „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” oraz „Handel i naprawa pojazdów samochodowych (po 10,7%), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” oraz „Transport i gospodarka magazynowa” (po 7,1%). W pozostałych sekcjach częstość występowania tego problemu wynosiła mniej niż 5,4%;
- stres, depresję, niepokój zgłosiły głównie osoby z sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (17,9% przypadków tej dolegliwości), „Handel i naprawa pojazdów samochodowych (13,4%), „Transport i gospodarka magazynowa” (10,4%), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (9,7%), „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” (9,0%), „Edukacja” (8,2%).

Badanie modułowe wskazało na ścisłą korelację występowania problemów zdrowotnych z **wiekami** badanych osób, a mianowicie wraz z wiekiem wzrasta częstość odczuwania dolegliwości spowodowanych lub pogłębionych przez pracę. O ile udział osób w wieku 15-19 lat w populacji zgłaszającej problemy zdrowotne wynosi 0,1%, to udział osób w wieku 50-54 lata przekracza 12%, a osób w wieku powyżej 64 roku życia osiąga 28,2%.

Częstość występowania problemów zdrowotnych w poszczególnych grupach wiekowych ilustruje wykres 3.3.

Occurrence of the most serious health problems in particular NACE sections is presented below:

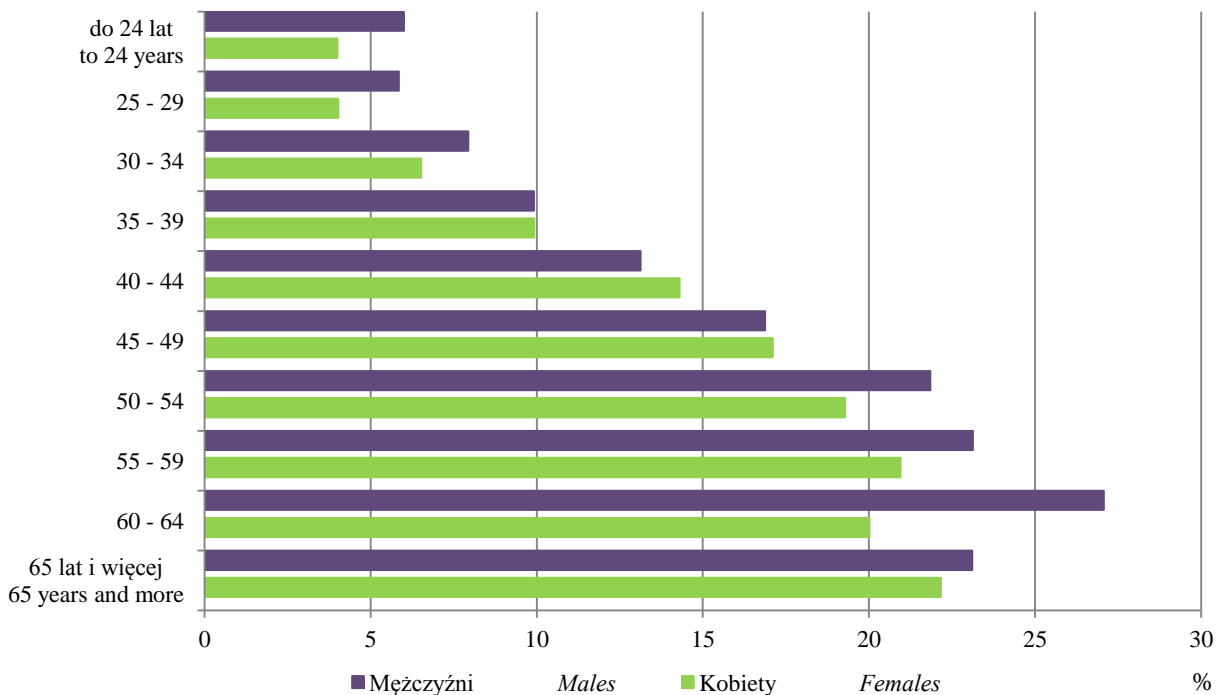
- *the most often suffered health problem was bone, joints and muscles problem: 25.2% cases of this health complaint was observed in section "Agriculture, forestry and fishing", 18.1% in "Manufacturing", 12% in "Trade; repair of motor vehicles", 9.7% in "Construction", 7.5% in "Transportation and storage", 6.2% in "Human health and social work". In other sections this problem was much less often. This health complaint mainly affected back;*
- *heart diseases or attack or other problems in the circulatory system most often occurred also in section "Agriculture, forestry and fishing" (24.8% of all cases this health complaint) and in "Manufacturing" (20.8%); slightly less often in "Trade; repair of motor vehicles" (10.4%), "Transportation and storage" (9.6%), "Education" (5.6%). The percentage share of each other section was not higher than 4%;*
- *headache and/or eye strain was most often declared by persons employed in section "Manufacturing" (22.5% of this health complaint), then in sections: "Education" (13.2%), "Public administration and defence; obligatory social security" and "Trade; repair of motor vehicles" (10.7% in each), "Professional, scientific and technical activities" and "Transportation and storage" (7.1% in each). In other sections, the frequency of this problem occurrence was lower than 5.4%;*
- *stress, depression, anxiety was declared mainly by persons from section "Manufacturing" (17.9% of this health complaint), "Trade; repair of motor vehicles" (13.4%), "Transportation and storage" (10.4%), "Human health and social work" (9.7%), "Public administration and defence; obligatory social security" (9.0%), "Education" (8.2%).*

The module survey indicated close correlation between the occurrence of health problems and age of the respondents, as the frequency of health complaints caused or made worse by work activities is increasing with age. While the share of persons aged 15-19 years in the population declaring health problems comprises 0.1%, the share of persons aged 50-54 years exceeds 12%, while in case of persons aged over 64 years of age it reaches 28.2%.

The frequency of health problems occurrence in particular age groups illustrates Chart 3.3.

Wykres 3.3. Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą według płci i wieku - w % danej grupy

Chart 3.3. Occurrence of work-related health problems by sex and age - in % of the group

Pod względem rodzaju dolegliwości dominowały problemy z kośćmi, stawami lub mięśniami, które w każdej grupie wiekowej (z wyjątkiem 15-19 lat) stanowiły ponad 64% wszystkich problemów danej grupy; najczęściej dokuczały problemy z plecami.

W grupie wiekowej 15-19 lat wystąpiły jedynie bóle pleców oraz bóle głowy i/lub przemęczenie oczu.

Bóle głowy i/lub przemęczenie oczu były zgłoszone najczęściej przez osoby w wieku 55-59 lat (15,6% przypadków tej dolegliwości), 65 lat i więcej (analogicznie 13,8%), 45-49 lat (13,4%), 40-44 lata (12,1%) oraz w grupie 50-54 lata (11,6%) i 35-39 lat (10,3%). Udział pozostałych grup wiekowych wynosił 8% i mniej.

Choroby serca, zawał i inne dolegliwości krążeniowe zgłaszały osoby od 25 roku życia, najczęściej osoby w wieku powyżej 64 lat (46,6% wszystkich problemów krążeniowych), rzadziej osoby w wieku 60-64 lata (20,1%) oraz 55-59 lat (16,3%), a w pozostałych grupach wiekowych udział w tej dolegliwości wynosił poniżej 7,2%.

Podobnie częstotliwość występowania problemów z oddychaniem lub płucami rosła wraz z wiekiem badanych: najmniej tych problemów (0,8%) wystąpiło w grupie wiekowej 20-24 lata, najwięcej (35,1%) wśród osób 65 lat i więcej.

Stres, depresja, niepokój najczęściej dokuczały osobom w wieku 50-54 i 55-59 lat (po 14% przypadków tej dolegliwości), nieco rzadziej grupom 40-44 lata (13,4%), 30-34 i 35-39 lat (po 12,4%), 45-49 lat (10,2%). W pozostałych grupach wiekowych udział problemów ze stresem i depresją nie przekroczył 10%.

Badanie modułowe wykazało także zależności pomiędzy wykonywanym **zawodem** i występowaniem problemów zdrowotnych związanych z pracą (Wykres 3.4.).

As regards the type of health complaints, the dominant were bone, joint or muscle problems, which in all age groups (except 15-19 years olds) constituted over 64% of all problems observed in a particular group; the problems within the back were suffered the most often.

In the age group 15-19 years, the only observed health complaints were backache and headache and/or eyestrain.

Headache and/or eyestrain were the most often declared by persons aged 55-59 years (15.6% cases of this health complaint), 65 years and more (13.8% respectively), 45-49 years (13.4%), 40-44 years (12.1%) and in the group 50-54 years (11.6%) and 35-39 years (10.3%). The share of other age groups comprised 8% and less.

Heart disease or attack and other circulatory system health complaints were declared by respondents from 25 years of age, the most often persons aged over 64 years (46.6% of all circulatory system problems), less often among persons aged 60-64 years (20.1%) and 55-59 years (16.3%), while in other age groups the percentage share of this health complaint was below 7.2%.

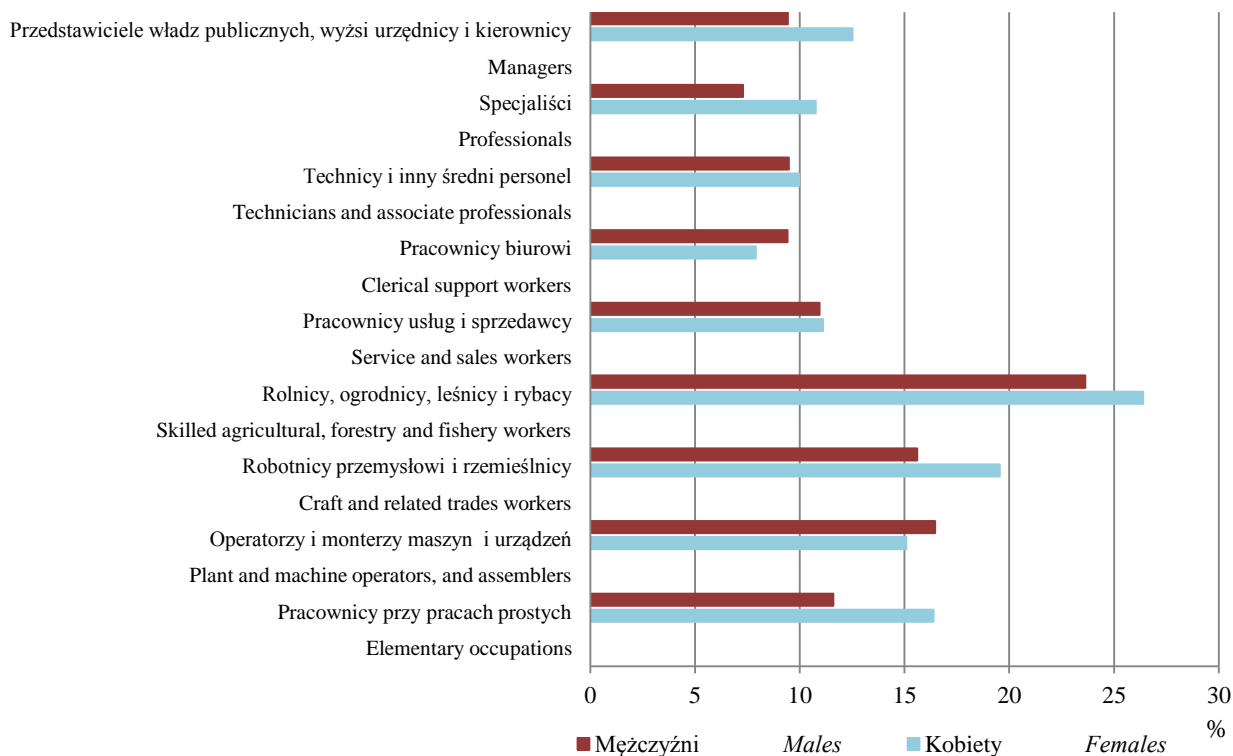
Similarly, the frequency of breathing or lung problems was increasing with the respondents' age: the fewest problems (0.8%) were observed in the age group 20-24 years, the most (35.1%) among persons aged 65 years and more.

Stress, depression, anxiety were most often problems of persons aged 50-54 and 55-59 years (14% cases of this health complaint in each), slightly less often they concerned age groups 40-44 years (13.4%), 30-34 and 35-39 years (12.4% in each), 45-49 years (10.2%). In other age groups, the share of problems with stress and depression did not exceed 10%.

The module survey indicated also correlations between the performed **occupation** and occurrence of health problems (Chart 3.4.).

Wykres 3.4. Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą według grup zawodów - w % pracujących w danej grupie zawodów

Chart 3.4. Occurrence of work-related health problems by groups of occupations - in % of employment in the occupational group

Analizując problemy zdrowotne w grupach zawodów ogółem można zauważyć, że wystąpiły one najczęściej u osób pracujących w grupach „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” oraz „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – co piąta osoba wykonująca te zawody odczuwała dolegliwości zdrowotne związane z pracą; częściej kobiety niż mężczyźni. Wśród „pracowników usług i sprzedawców” oraz „operatorów i monterów maszyn i urządzeń” co 8 osoba zgłosiła dolegliwości zdrowotne, wśród „specjalistów” prawie co 9 osoba, wśród „pracowników przy pracach prostych” co 11 osoba. Najrzadziej problemy zdrowotne związane z pracą wystąpiły wśród „pracowników biurowych” – u co 23 osoby wykonującej zawód z tej grupy.

„Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” skarżyli się głównie na problemy z kośćmi, stawami lub mięśniami, które stanowiły 76,5% wszystkich dolegliwości wśród osób wykonujących te zawody, w tym prawie połowę bóle w obrębie pleców; rzadziej dokuczały im choroby układu krążenia (5,6%), problemy z oddychaniem lub płucami oraz bóle głowy i/lub przemęczenie oczu (po 4,0%), problemy ze słuchem (2,4%), stres, depresja, niepokój (2,2%). W grupie zawodowej „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” problemy z kośćmi, stawami lub mięśniami stanowiły 83,5% wszystkich dolegliwości zgłoszonych przez pracujących w tym zawodzie, w tym bóle w obrębie pleców ponad połowę przypadków; znacznie mniejszy udział miały choroby układu krążenia – 7,1%, bóle głowy i/lub przemęczenie oczu oraz problemy z oddychaniem lub płucami – po 1,8%, stres, depresja, niepokój – 1,0%.

Badanie wykazało też zależności pomiędzy występowaniem problemów zdrowotnych a **poziomem wykształcenia** (Wykres 3.5.).

When analyzing health problems by occupational groups, it may be observed that they were most often observed in case of employed persons in the groups of “craft and related trades workers” and “skilled agricultural, forestry and fishery workers” – every fifth person performing these occupations suffered work-related health complaints; women more often than men. Among “service and sales workers” and “machine operators and assemblers” every 8th person declared health complaints, among “professionals” – almost every 9th person, among “elementary occupations” – every 11th person. The least often, work-related health problems were declared by “clerical support workers”, as only every 23th person performing this occupation declared health complaints.

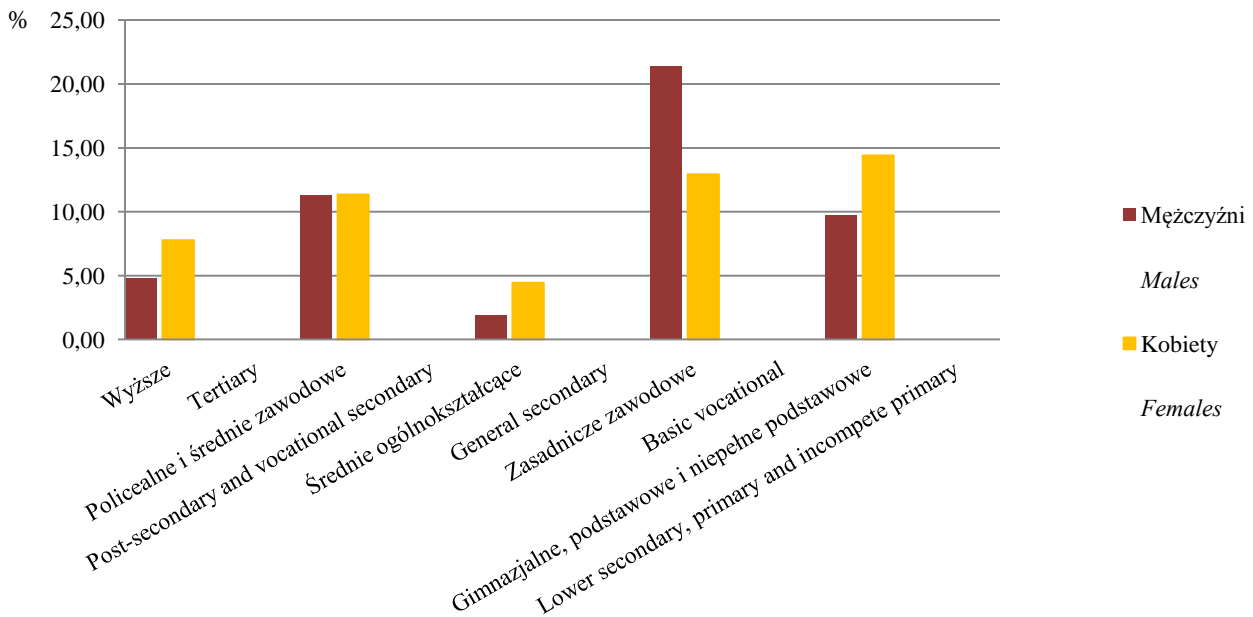
“Craft and related trades workers” complained mainly about bone, joint or muscle problems, which constituted 76.5% of all health complaints among persons performing these occupations; almost a half comprised backaches; they less often suffered from circulatory system diseases (5.6%), breathing or lung problems and headache and/or eyestrain (4.0% each), problems with hearing (2.4%), and stress, depression or anxiety (2.2%). In the occupational group “skilled agricultural, forestry and fishery workers” bone, joint or muscle problems constituted 83.5% of all health complaints in this occupation, including backaches in over a half of cases; much lower share had circulatory system problems – 7.1%, headache and/or eyestrain, and breathing or lung problems – 1.8% each, and stress, depression or anxiety – 1.0%.

The survey indicated also the correlations between occurrence of health problems and **level of education** (Chart 3.5).

Wykres 3.5. Występowanie problemów zdrowotnych związanych z pracą według poziomu wykształcenia

Chart 3.5 Occurrence of work-related health problems by the level of education

Dolegliwości związane z pracą zgłaszały najczęściej osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (co trzecia osoba). Problemy zdrowotne miała co czwarta osoba z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym lub policealnym i średnim zawodowym; co ósma osoba z wykształceniem wyższym i co szesnasta – ze średnim ogólnokształcącym.

Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym mają też największy udział w prawie wszystkich zgłaszanych dolegliwościach (np. 42,0% przypadków problemów z oddychaniem lub płucami), z wyjątkiem problemów z bólami głowy i/lub przemęczenia oczu oraz ze stresem i depresją, na które najczęściej cierpią osoby z wykształceniem wyższym (odpowiednio 36,6% i 35,5%).

Rozpatrując zróżnicowanie częstości występowania problemów zdrowotnych związanych z pracą w zależności od **miejsca zamieszkania** można stwierdzić, że najwięcej dolegliwości zdrowotnych w stosunku do liczby badanych osób w danym województwie zgłoszono w lubelskim (26,3%), lubuskim (22,4%), podkarpackim (21,3%), małopolskim (18,6%), podlaskim (17,8%), łódzkim (15,8%), śląskim (15,2%). W pozostałych województwach udział osób z dolegliwościami zdrowotnymi w populacji osób kiedykolwiek pracujących osiągał wartości pomiędzy 11,4% a 15,0%.

W zależności od **statusu zatrudnienia**, najwięcej problemów zdrowotnych związanych z pracą zgłosili pracownicy najemni (70,4% wszystkich dolegliwości, w tym 63,3% stanowili mężczyźni i 36,7% kobiety); znacznie mniej problemów mieli pracujący na własny rachunek (analogicznie 25,7%; mężczyźni prawie w tym samym stopniu co kobiety); najmniej – pomagający członkowie rodzin (3,9%, głównie kobiety – 78,0%).

Work-related health complaints were most often declared by persons with basic vocational education (every third person). Health problems declared every fourth person with lower secondary, primary and incomplete primary or post-secondary and vocational secondary education; every eighth person with tertiary education and every sixteenth person with general secondary education.

Persons with basic vocational education characterize also the highest percentage share in almost all declared health complaints (e.g. 42.0% of cases with breathing or lung problems), with the exception of problems with headache and/or eyestrain and with stress and depression, which most often affected persons with tertiary education (respectively 36.6% and 35.5%).

*Analysing diversification of the frequency of work-related health problems depending on **place of residence**, it may be concluded that the highest shares of health complaints in relation to the number of the surveyed persons in a particular voivodship were declared in the following voivodships: Lubelskie (26.3%), Lubuskie (22.4%), Podkarpackie (21.3%), Małopolskie (18.6%), Podlaskie (17.8%), Łódzkie (15.8%), Śląskie (15.2%). In other voivodships the shares of persons with health complaints in the total number of people who had ever worked were between 11.4% and 15.0%.*

*Depending on **employment status**, the most work-related health problems declared employees (70.4% of all health complaints, men comprised 63.3%, while women – 36.7%); much fewer problems had the self-employed (respectively 25.7%; men almost at the same level as women); the fewest – contributing family members (3.9%, mainly women – 78.0%).*

Grupa pracowników najemnych w największym stopniu cierpiała z powodu bólów głowy i/lub przemęczenia oczu (87,6% przypadków ogółem tej dolegliwości), z powodu stresu, depresji, niepokoju (analogicznie 85,3%), chorób układu krążenia (70,1%), problemów z kośćmi, stawami lub mięśniami (47,3%).

Pracujący na własny rachunek uskarżali się głównie na choroby układu krążenia (22,8% przypadków tej dolegliwości), dolegliwości kości, stawów lub mięśni (21,2%), stres, depresję, niepokój (14,0%), bóle głowy i/lub przemęczenie oczu (11,2%).

Problemy zdrowotne związane z pracą mogą prowadzić w konsekwencji do **ograniczenia codziennej aktywności**, zarówno związanej z pracą, jak i poza pracą. Dane z badania wskazują, że tylko dla co czwartej osoby wśród zgłaszających problem zdrowotny nie miał on wpływu na jej codzienną aktywność. Dla ponad połowy (56,6%) odczuwanie takiego problemu tylko w pewnym stopniu ograniczało codzienną aktywność, a dla prawie 18% populacji (dla prawie co szóstej osoby) powodował znaczące ograniczenie codziennej aktywności.

Powyższe odczucia zgłaszały prawie w równym stopniu kobiety i mężczyźni; znaczące ograniczenie aktywności dotyczyło 387 tys. kobiet i 371 tys. mężczyzn, ograniczenie aktywności w pewnym tylko stopniu – 1252 tys. kobiet i 1156 tys. mężczyzn.

Znaczne ograniczenie codziennej aktywności sygnalizowały głównie osoby w wieku 65 lat i więcej (47,4% tych przypadków), rzadziej osoby w wieku 55-59 lat (14,6%) i 60-64 lata (13,6%); osoby w wieku do 24 lat nie zgłosiły w ogóle takiego ograniczenia, zaś udział pozostałych grup wiekowych nie przekraczał 10%.

Spośród grup zawodowych, na znaczące ograniczenie codziennej aktywności z powodu problemów zdrowotnych skarżyli się głównie „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” (9,2% tych przypadków), „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (6,7%), „pracownicy usług i sprzedawcy” (5,1%).

Osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym zgłosiły 39,6% przypadków znaczącego ograniczenia aktywności oraz 24,9% przypadków ograniczenia aktywności w pewnym stopniu; analogicznie osoby z wykształceniem zawodowym 31,1% oraz 36,0%. W najmniejszym stopniu ograniczenia te dotyczyły osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (5,8% i 6,1%) oraz z wykształceniem wyższym (7,0% i 10,6%).

Badanie dostarczyło także informacji o **okresach niezdolności do pracy** w ciągu ostatnich 12 miesięcy, spowodowanych problemami zdrowotnymi związanymi z pracą. Najliczniej prezentowana była grupa osób, które nie zgłosiły nawet jednego dnia niezdolności do pracy (68,4%) z powodu najpoważniejszego problemu, następnie grupa osób niezdolnych do pracy przez okres krótszy niż 2 tygodnie (13,2%). Natomiast dłużej niż 3 miesiące trwała niezdolność do pracy 8,6% populacji zgłaszającej problemy zdrowotne.

Szczegółowe dane o problemach zdrowotnych spowodowanych lub pogłębionych przez pracę zamieszczone są w części tabelarycznej publikacji.

The group of employees suffered mainly from headache and/or eyestrain (87.6% of the total number of this health complaint cases), stress, depression, anxiety (85.3% respectively), circulatory system diseases (70.1%), bone, joints or muscles problems (47.3%).

Self-employed persons complained mainly about circulatory system diseases (22.8% cases of this health complaint), health complaints regarding bones, joints or muscles (21.2%), stress, depression, anxiety (14.0%), headache and/or eyestrain (11.2%).

*Work-related health problems may in consequence lead to **limitation of daily activities**, both at work and outside work. The survey data indicate that only in case of every fourth person among persons declaring a health problem, it did not have an impact on his/her daily activities. For over a half (56.6%) suffering from such problem only partially limited daily activities, while in case of almost 18% of population (almost every sixth person) it caused significant limitation of daily activities.*

The above complaints were almost equally declared by women and men; significant limitation of activities affected 387 thousand women and 371 thousand men, limitation of activities only to some extent – 1252 thousand women and 1156 thousand men.

Significant reduction in everyday activity declared mainly persons aged 65 years and more (47.4% of these cases), less often persons aged 55-59 years (14.6%) and 60-64 years (13.6%); persons aged up to 24 years did not declare such limitation at all, while the share of other age groups did not exceed 10%.

Among occupational groups, significant limitation of daily activities caused by health problems was declared mainly by “skilled agricultural, forestry and fishery workers” (9.2% of these cases), “craft and related trades workers” (6.7%), “service and sales workers” (5.1%).

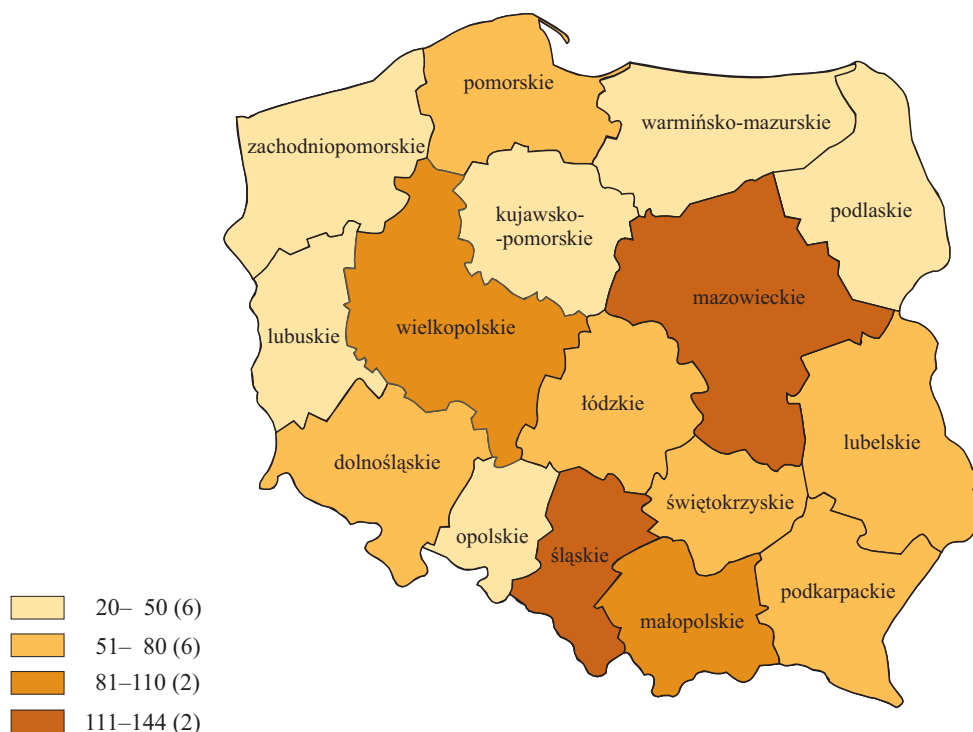
Persons with lower secondary, primary and incomplete primary education declared 39.6% of cases significant limitation of daily activities and 24.9% cases limitation of daily activities to some extent; respectively persons with basic vocational education – 31.1 % and 36.0%. These limitations affected to the lowest extent persons with general secondary education (5.8% and 6.1%) and with tertiary education (7.0% and 10.6%).

*The survey provided also information on **periods off work (incapacity to work)** during the last 12 months caused by work-related health problems. The largest was the group of persons who did not declare even a single day of incapacity to work (68.4%) because of the most serious health problem, the next was the group of persons whose incapacity to work was shorter than 2 weeks (13.2%). While in case of 8.6% of the population declaring health problems incapacity to work was longer than 3 months.*

Detailed data on health complaints caused or made worse by work activities are included in the tabular part of the publication.

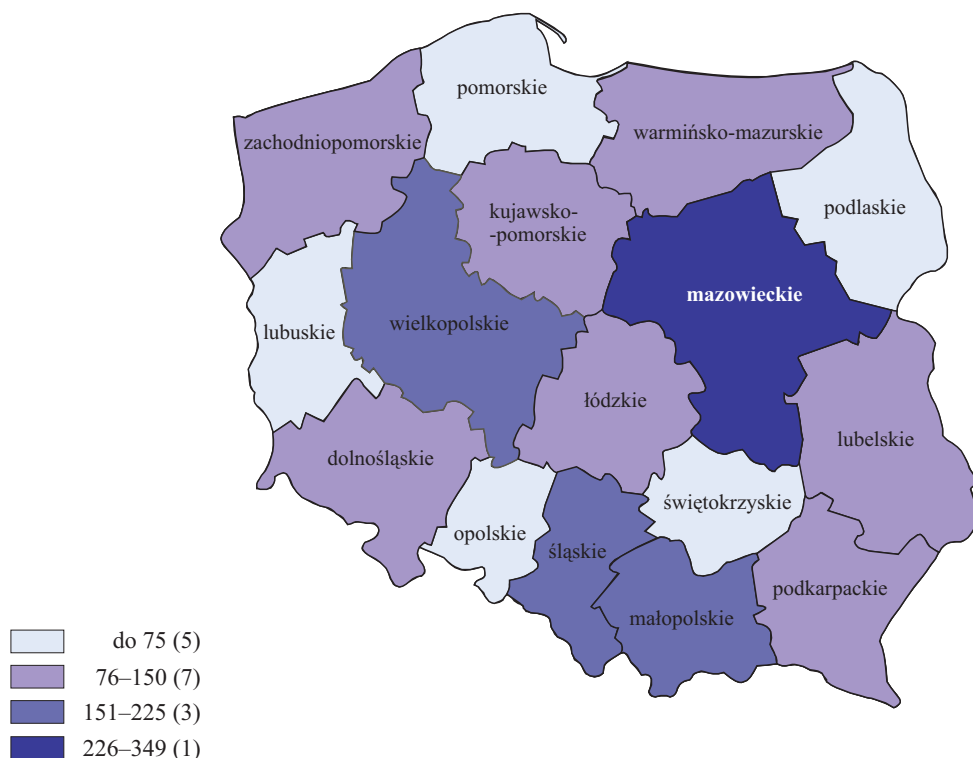
Rys. 1. LICZBA OSÓB, DLA KTÓRYCH HAŁAS W MIEJSCU PRACY JEST GŁÓWNYM FIZYCZNYM CZYNNIKIEM ZAGROŻENIA DLA ZDROWIA (W TYS.)

Fig. 1. NUMBER OF PERSONS FOR WHOM THE NOISE IN THE WORKPLACE IS THE MAIN PHYSICAL HEALTH RISK FACTOR (IN THOUS.)

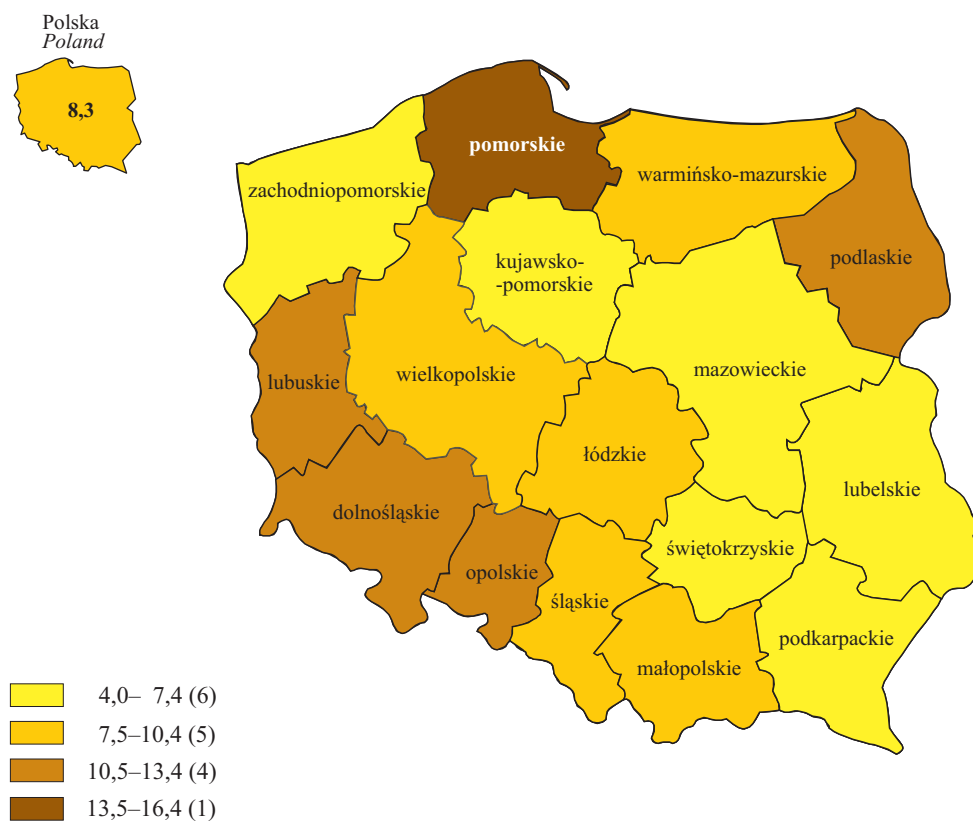

Rys. 2. LICZBA OSÓB, DLA KTÓRYCH STRES ZWIĄZANY Z MOŻLIWOŚCIĄ UTRATY PRACY JEST GŁÓWNYM PSYCHOLOGICZNYM CZYNNIKIEM ZAGROŻENIA DLA ZDROWIA (W TYS.)

Fig. 2. NUMBER OF PERSONS FOR WHOM THE STRESS ASSOCIATED WITH THE POSSIBILITY OF JOB LOSS IS THE MAIN PSYCHOLOGICAL HEALTH RISK FACTOR (IN THOUS.)

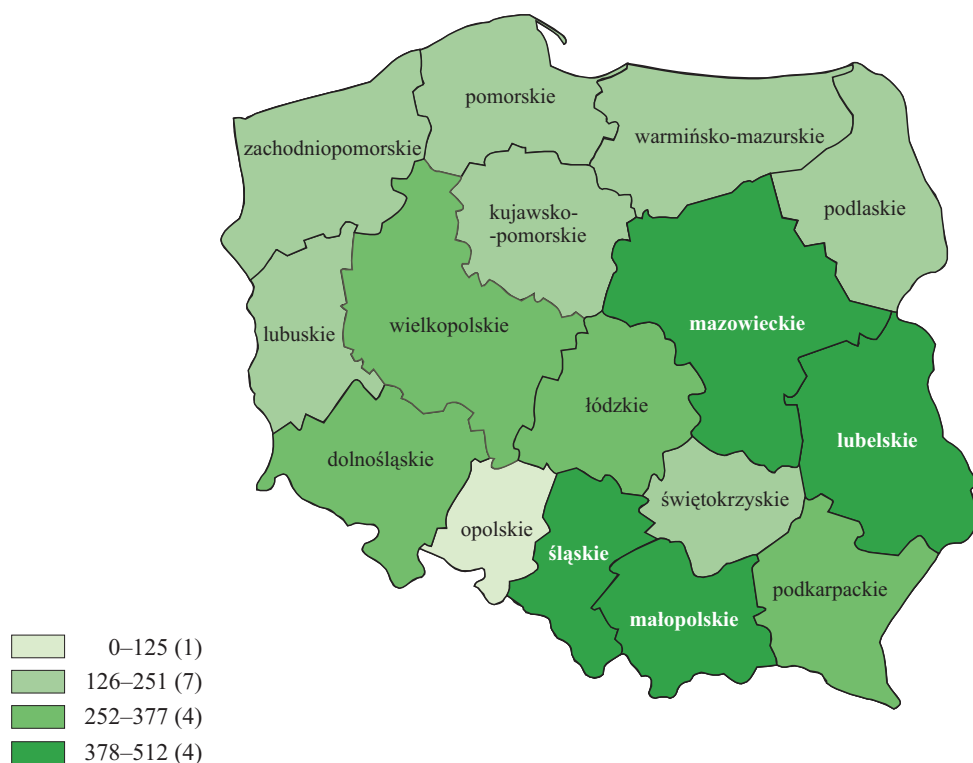

Rys. 3. POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY NA 1000 BADANYCH OSÓB (W %)
 Fig. 3. PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK PER 1000 SURVEYED PEOPLE (IN %)

Rys. 4. LICZBA OSÓB, KTÓRE ODCZUWAŁY DOLEGLIWOŚCI ZDROWOTNE ZWIĄZANE Z PRACĄ (W TYS.)

Fig. 4. NUMBER OF PERSONS WHO SUFFERED FROM WORK-RELATED HEALTH COMPLAINTS (IN THOUS.)

TABL. 1. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD¹
Population aged 15 years and more by sex and selected NACE sections¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które kiedykolwiek pracowały <i>Persons who have ever worked</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym w okresie ostatnich 12 miesięcy <i>of which worked within the last 12 months</i>	
		razem <i>total</i>	w tym obecnie pracujące <i>of which currently working</i>
	w tys. <i>in thous.</i>		
OGÓLEM..... o	27163	16802	15498
<i>TOTAL</i>			
m	13151	9282	8624
k	14012	7520	6874
w tym: <i>of which:</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	2206	1987	1911
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
m	1273	1181	1137
k	1172	805	774
Przemysł (B,C,D,E)..... o	4525	3773	3486
<i>Industry</i>			
m	3063	2667	2490
k	1477	1107	992
Górnictwo i wydobywanie (B)..... o	367	299	280
<i>Mining and quarrying</i>			
m	327	267	253
k	40	33	29
Przetwórstwo przemysłowe (C).... o	3759	3125	2877
<i>Manufacturing</i>			
m	2437	2138	1992
k	1337	988	882
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ (D)	189	166	162
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
m	145	128	123
k	45	38	37
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ (E)	210	183	167
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>			
m	154	134	122
k	55	49	44
Budownictwo (F)..... o	1582	1368	1184
<i>Construction</i>			
m	1461	1269	1098
k	122	99	87

¹ Patrz „Uwagi do tablic” str.14.

¹ See „Comments to tables” on page 14.

TABL. 1. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD¹ (dok.)
 Population aged 15 years and more by sex and selected NACE sections¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Osoby, które kiedykolwiek pracowały Persons who have ever worked		
		ogółem total	w tym w okresie ostatnich 12 miesięcy of which worked within the last 12 months	
			razem total	w tym obecnie pracujące of which currently working
		w tys. in thous.		
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A (G)	o	2930	2454	2205
Trade; repair of motor vehicles ^A	m	1166	1062	985
	k	1766	1392	1221
Transport i gospodarka magazynowa (H)	o	1109	965	902
Transportation and storage	m	844	762	721
	k	264	203	181
Informacja i komunikacja (J).....	o	388	358	337
Information and communication	m	252	240	231
	k	137	118	109
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	o	624	568	529
Professional, scientific and technical activities	m	287	271	256
	k	341	297	272
Administrowanie i działalność wspierająca ^A (N)	o	540	483	418
Administrative and support service activities	m	294	276	244
	k	246	207	175
Edukacja (P)	o	1443	1263	1200
Education	m	310	282	272
	k	1132	981	930
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	o	1085	978	932
Human health and social work activities	m	195	181	177
	k	891	797	756
Pozostała działalność usługowa (S,T,U)	o	365	304	273
Other service activities	m	102	92	83
	k	263	212	188

1 Patrz „Uwagi do tablic” str.14.

1 See „Comments to tables” on page 14.

TABL. 2. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW¹
Population aged 15 years and more by sex, regions and voivodships¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym osoby, które kiedykolwiek pracowały <i>Of which persons who have ever worked</i>		
		razem total	w tym w okresie ostatnich 12 miesięcy <i>of which worked within the last 12 months</i>	
			razem total	w tym obecnie pracujące <i>of which currently working</i>
OGÓLEM..... o	31034	27163	16802	15498
<i>TOTAL</i>				
m	14854	13151	9282	8624
k	16180	14012	7520	6874
REGION CENTRALNY..... o	6861	6234	4051	3771
m	3272	2993	2197	2059
k	3589	3241	1856	1713
Łódzkie..... o	2448	2241	1395	1276
m	1174	1077	762	704
k	1274	1164	634	573
Mazowieckie..... o	4413	3993	2656	2495
m	2098	1916	1435	1355
k	2315	2077	1222	1140
REGION POŁUDNIOWY..... o	6627	5603	3364	3098
m	3199	2748	1863	1729
k	3428	2855	1500	1369
Małopolskie..... o	2661	2236	1388	1296
m	1282	1098	764	716
k	1378	1138	623	580
Śląskie..... o	3967	3367	1976	1802
m	1917	1650	1099	1013
k	2050	1717	877	789
REGION WSCHODNI..... o	5595	4872	3034	2786
m	2706	2392	1696	1565
k	2889	2480	1338	1220
Lubelskie..... o	1894	1665	1063	983
m	900	803	586	546
k	994	862	478	437
Podkarpackie..... o	1646	1411	875	809
m	806	705	495	460
k	840	706	380	348
Podlaskie..... o	888	747	461	429
m	431	362	257	240
k	457	385	203	189
Świętokrzyskie..... o	1168	1049	635	565
m	569	522	358	319
k	599	527	277	246

¹ Patrz „Uwagi do tablic” str.14.

¹ See „Comments to tables” on page 14.

TABL. 2. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW¹ (dok.)
 Population aged 15 years and more by sex, regions and voivodships¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym osoby, które kiedykolwiek pracowały Of which persons who have ever worked			
		razem total	w tym w okresie ostatnich 12 miesięcy of which worked within the last 12 months		
			razem total	w tym obecnie pracujące of which currently working	
w tys. in thous.					
REGION PÓŁNOCNO-ZACHODNI	o	4586	4077	2514	2335
	m	2184	1953	1396	1314
	k	2402	2124	1118	1022
Lubuskie	o	820	728	447	412
	m	390	351	248	233
	k	429	377	199	180
Wielkopolskie	o	2565	2286	1451	1359
	m	1225	1106	811	771
	k	1341	1180	640	588
Zachodniopomorskie	o	1201	1063	616	564
	m	569	496	337	310
	k	632	567	279	254
REGION POŁUDNIOWO-ZACHODNI	o	2892	2555	1503	1375
	m	1359	1211	833	770
	k	1534	1344	670	606
Dolnośląskie	o	2177	1919	1124	1035
	m	1021	914	623	580
	k	1156	1005	501	455
Opolskie	o	715	636	379	340
	m	338	297	210	190
	k	378	339	169	151
REGION PÓŁNOCNY	o	4473	3822	2335	2132
	m	2135	1855	1298	1188
	k	2338	1968	1038	944
Kujawsko-pomorskie	o	1575	1319	808	743
	m	750	629	446	409
	k	825	691	362	334
Pomorskie	o	1770	1537	957	877
	m	840	751	531	491
	k	930	786	427	385
Warmińsko-mazurskie	o	1127	966	570	512
	m	545	475	321	288
	k	582	491	249	225

¹ Patrz „Uwagi do tablic” str.14.

¹ See „Comments to tables” on page 14.

TABL. 3. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI I WIEKU¹
Population aged 15 years and more by sex age¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem <i>total</i> m – mężczyźni <i>males</i> k – kobiety <i>females</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym osoby, które kiedykolwiek pracowały <i>Of which persons who have ever worked</i>		
		razem <i>total</i>	w tym w okresie ostatnich 12 miesięcy <i>of which worked within the last 12 months</i>	
			razem <i>total</i>	w tym obecnie pracujące <i>of which currently working</i>
		w tys. <i>in thous.</i>		
OGOŁEM..... o	31034	27163	16802	15498
<i>TOTAL</i>				
m	14854	13151	9282	8624
k	16180	14012	7520	6874
15-19..... o	2061	108	103	84
m	1056	65	62	52
k	1005	43	41	31
20-24..... o	2443	1342	1188	1004
m	1259	753	695	607
k	1184	590	493	398
25-29..... o	2786	2525	2202	1988
m	1432	1334	1241	1143
k	1354	1191	961	845
30-34..... o	2905	2770	2432	2266
m	1477	1436	1359	1282
k	1428	1334	1073	984
35-39..... o	2776	2691	2369	2244
m	1477	1381	1285	1232
k	1370	1310	1084	1012
40-44..... o	2368	2321	2028	1921
m	1194	1181	1074	1017
k	1174	1140	954	904
45-49..... o	2239	2207	1839	1744
m	1118	1108	959	901
k	1121	1099	881	842
50-54..... o	2570	2536	1943	1834
m	1261	1254	1007	948
k	1309	1281	936	886
55-59..... o	2862	2830	1703	1557
m	1371	1366	939	864
k	1491	1465	767	693
60-64..... o	2540	2510	691	597
m	1174	1171	477	420
k	1366	1339	214	177
65 lat i więcej..... o	5484	5324	303	259
<i>65 years and more</i>				
m	2106	2103	187	156
k	3379	3221	116	102

¹ Patrz „Uwagi do tablic” str.14.

¹ See „Comments to tables” on page 14.

TABL. 4. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW¹
Population aged 15 years and more by sex and selected occupational groups¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które kiedykolwiek pracowały <i>Persons who have ever worked</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym w okresie ostatnich 12 miesięcy <i>of which worked within the last 12 months</i>	
		razem <i>total</i>	w tym obecnie pracujące <i>of which currently working</i>
	w tys. <i>in thous.</i>		
OGÓŁEM..... o	27163	16802	15498
<i>TOTAL</i>			
m	13151	9282	8624
k	14012	7520	6874
w tym: <i>of which:</i>			
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy <i>Managers</i>	o 1143 m 689 k 455	1015 618 396	964 591 373
Specjaliści..... <i>Professionals</i>	o 3259 m 1207 k 2052	2997 1139 1858	2887 1107 1780
Technicy i inny średni personel <i>Technicians and associate professionals</i>	o 2113 m 960 k 1153	1827 870 957	1717 828 889
Pracownicy biurowi..... <i>Clerical support workers</i>	o 1389 m 478 k 911	1139 420 719	1033 383 650
Pracownicy usług i sprzedawcy .... <i>Service and sales workers</i>	o 3064 m 996 k 2068	2456 874 1583	2167 799 1368
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy <i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	o 1973 m 1117 k 856	1763 1022 741	1721 1001 721
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy <i>Craft and related trades workers</i>	o 3076 m 2626 k 450	2532 2227 305	2279 2009 270
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	o 1987 m 1682 k 305	1702 1467 235	1576 1367 210
Pracownicy przy pracach prostych <i>Elementary occupations</i>	o 1696 m 689 k 1007	1270 546 724	1057 445 612

¹ Patrz „Uwagi do tablic” str.14.

¹ See „Comments to tables” on page 14.

TABL. 5. LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ORAZ STATUSU ZATRUDNIENIA¹

Population aged 15 years and more by sex and level of education and employment status¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym osoby, które kiedykolwiek pracowały <i>Of which persons who have ever worked</i>		
		razem total	w tym w okresie ostatnich 12 miesięcy <i>of which worked within the last 12 months</i>	
			razem total	w tym obecnie pracujące <i>of which currently working</i>
w tys. <i>in thous.</i>				
OGÓŁEM..... o	31034	27163	16802	15498
<i>TOTAL</i> m	14854	13151	9282	8624
k	16180	14012	7520	6874
Według poziomu wykształcenia <i>By level of education</i>				
Wyższe ..... o	6328	6099	5028	4771
<i>Tertiary</i> m	2636	2564	2187	2102
k	3692	3535	2841	2671
Policealne ..... o	869	853	563	518
<i>Post-secondary</i> m	223	222	170	162
k	646	630	393	355
Średnie zawodowe ..... o	6226	5953	4022	3751
<i>Vocational secondary</i> m	3231	3110	2378	2241
k	2994	2843	1644	1509
Średnie ogólnokształcące ..... o	3245	2485	1554	1379
<i>General secondary</i> m	1181	893	714	644
k	2064	1591	840	735
Zasadnicze zawodowe ..... o	7655	7365	4472	4077
<i>Basic vocational</i> m	4637	4521	3083	2826
k	3018	2844	1389	1251
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ..... o	6711	4410	1163	1001
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i> m	2945	1841	750	648
k	3766	2568	413	353
Według statusu zatrudnienia² <i>By employment status²</i>				
Pracownicy najemni..... o	.	15589	13239	12061
<i>Employees</i> m	.	7990	7065	6477
k	.	7599	6174	5585
Pracujący na własny rachunek ..... o	.	3317	3023	2908
<i>Self-employed</i> m	.	2158	2015	1950
k	.	1159	1008	958
Pomagający członkowie rodzin ..... o	.	578	539	528
<i>Contributing family workers</i> m	.	206	201	197
k	.	372	338	331

¹ Patrz „Uwagi do tablic” str.14.

¹ See „Comments to tables” on page 14.

² Wśród osób, które kiedykolwiek pracowały, o nieznanym statusie zatrudnienia było 7679 tys.

² Among persons who have ever worked, it was 7679 thous. of missing status.

DZIAŁ 1. CZYNNIKI W MIEJSCU PRACY, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE

FACTORS AT WORK THAT CAN ADVERSELY AFFECT MENTAL WELL-BEING OR PHYSICAL HEALTH

TABL. 1 (6). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓŁEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and selected NACE sections

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards										
		wymuszona, niewygodna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or movements	wysiłek fizyczny związany z przemianami ciężkich ładunków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciążliwy i przeszkadza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibration	kontakt z chemikaliami contact with chemicals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czynności wymagające dużej koncentracji wzroku activities involving strong visual concentration	ryzyko wystąpienia wypadku risk of accidents	inne others	
		w tys. in thous.										
		Osobozagrozenia Threats per capita										
OGÓŁEM.....	o	15498	3729	3002	1244	1323	434	1238	1217	2361	2924	978
TOTAL	m	8624	2206	2122	880	867	400	821	1077	1311	2381	476
	k	6874	1523	880	364	456	34	416	140	1051	543	502
w tym: of which:												
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	o	1911	664	883	106	103	65	362	134	57	521	91
Agriculture, forestry and fishing	m	1137	391	578	87	83	60	271	101	43	362	47
	k	774	273	303	19	22	5	93	33	14	157	43
Przemysł (B,C,D,E).....	o	3486	1006	706	583	590	181	371	586	684	891	154
Industry	m	2490	679	615	482	463	165	291	525	438	776	102
	k	992	326	96	100	132	17	84	58	240	112	50
Górnictwo i wydoby- wanie (B)	o	280	107	101	93	61	51	19	137	53	160	14
Mining and quarrying	m	253	100	100	91	59	50	18	133	48	159	10
	k	29	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Przetwórstwo przemy- słowe (C)	o	2877	820	573	469	499	119	325	407	576	660	120
Manufacturing	m	1992	523	484	370	377	104	249	350	352	549	79
	k	882	300	92	98	126	16	80	53	220	108	40
Wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A (D)	o	162	34	9	9	15	5	9	22	36	38	10
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	m	123	27	9	9	14	5	9	22	27	37	6
	k	37	5	-	-	.	-	-	-	9	-	.
Dostawa wody; gospo- darowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^A (E)	o	167	45	23	12	15	6	18	20	19	33	10
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	m	122	29	22	12	13	6	15	20	11	31	7
	k	44	15	.	-	.	-	.	.	7	.	.
Budownictwo (F).....	o	1184	406	467	145	113	86	84	170	134	459	41
Construction	m	1098	396	464	141	107	86	78	167	119	450	37
	k	87	12	5	.	6	.	.	.	19	7	.

TABL. 1 (6). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓŁEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD (cd.)

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and selected NACE sections (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards									
		wymu- szona, niewy- godna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or move- ments	wysiłek fizyczny zwią- zany z przemie- szcza- niem ciężkich ładun- ków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciąż- liwy i przeszkadza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibra- tion	kontakt z chemi- kaliami contact with chemi- cals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czyn- ności wyma- gające dużej koncen- tracji wzroku activities indol- ving strong visual concen- tration	ryzyko wystą- pienia wypadku risk of accidents	inne others
w tys. in thous.											

Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika głównego Listed only once by most expose factor

OGÓŁEM.....	o	15498	2089	1781	501	493	34	429	376	1255	1363	776
TOTAL	m	8624	1038	1201	281	268	31	253	341	591	1160	365
	k	6874	1052	580	220	225	3	176	35	664	204	411
w tym: of which:												
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	o	1911	344	608	18	11	.	58	15	15	205	67
Agriculture, forestry and fishing	m	1137	164	398	16	8	2	41	11	8	140	34
	k	774	180	206	2	2	-	16	2	6	63	30
Przemysł (B,C,D,E).....	o	3486	501	302	197	213	13	171	214	291	376	115
Industry	m	2490	270	260	161	161	11	125	190	161	341	68
	k	992	227	40	36	45	.	48	16	127	33	43
Górnictwo i wydoby- wanie (B)	o	280	26	22	18	11	3	3	44	11	93	7
Mining and quarrying	m	253	21	21	18	10	3	2	41	5	93	3
	k	29	.	.	.	.	-	.	.	.	-	3
Przetwórstwo przemy- słowe (C)	o	2877	432	263	174	188	9	157	149	249	246	94
Manufacturing	m	1992	220	223	138	139	7	114	129	139	212	56
	k	882	209	39	35	42	.	45	14	109	32	35
Wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A (D)	o	162	18	.	.	7	-	3	10	22	23	6
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	m	123	15	.	.	6	-	3	9	14	23	.
	k	37	3	-	-	.	-	-	-	8	-	3
Dostawa wody; gospo- darowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^A (E)	o	167	25	13	.	7	.	8	11	9	14	8
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	m	122	14	12	.	6	.	6	11	3	13	5
	k	44	11	-	-	.	-	.	-	6	.	.
Budownictwo (F).....	o	1184	202	281	30	22	9	11	43	38	211	25
Construction	m	1098	195	279	29	20	8	7	42	24	208	22
	k	87	6	.	.	.	.	.	.	15	.	.

TABL. 2 (7). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓŁEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI PSYCHOLOGICZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD

Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and selected NACE sections

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards										
		szczególnie na: particularly to:					głównie na: most expose to:					
		nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu overload of work and time pressure	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą violence or threat of violence	nękanie lub zastra- szanie harass- ment or bullying	stres związa- ny z możli- wością utracy pracy w najbliż- szym czasie associated with the possibility of job loss in the near future	inne others	nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu overload of work and time pressure	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą violence or threat of violence	nękanie lub zastra- szanie harass- ment or bullying	stres związa- ny z możli- wością utracy pracy w najbliż- szym czasie associated with the possibility of job loss in the near future	inne others	
		w tys. in thous.										
OGÓŁEM..... o	15498	3018	157	129	2258	1131	2639	104	39	1911	1053	
TOTAL m	8624	1674	110	62	1200	658	1481	80	21	1015	608	
k	6874	1344	47	67	1058	473	1158	24	19	896	444	
w tym: of which:												
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	o	1911	368	.	.	57	189	360	.	.	48	179
Agriculture, forestry and fishing	m	1137	229	.	.	38	113	224	.	.	35	107
	k	774	139	.	.	16	77	134	.	.	14	72
Przemysł (B,C,D,E).....	o	3486	721	6	30	680	225	599	.	10	579	204
Industry	m	2490	489	6	19	447	167	412	.	8	376	154
	k	992	235	.	11	240	51	188	.	.	203	46
Górnictwo i wydoby- wanie (B)	o	280	58	.	.	28	28	54	.	.	22	27
Mining and quarrying	m	253	50	.	.	23	24	49	.	.	18	23
	k	29	6	.	.	.	5	5	.	.	.	.
Przetwórstwo przemy- słowe (C)	o	2877	610	5	26	597	179	502	.	9	504	159
Manufacturing	m	1992	405	5	16	383	130	337	.	7	319	118
	k	882	210	.	10	221	43	165	.	.	186	39
Wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A (D)	o	162	28	.	.	24	10	24	.	.	24	10
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	m	123	18	.	.	19	6	16	.	.	19	6
	k	37	9	.	.	5	.	9	.	.	5	.
Dostawa wody; gospo- darowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^A (E)	o	167	25	.	.	31	8	19	.	.	29	8
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	m	122	16	.	.	22	7	10	.	.	20	7
	k	44	10	.	.	10	.	9	.	.	9	.
Budownictwo (F).....	o	1184	229	.	.	222	85	195	.	.	203	79
Construction	m	1098	212	.	.	210	83	182	.	.	192	77
	k	87	16	.	.	11	.	13	.	.	10	.

TABL. 2 (7). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI PSYCHOLOGICZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD (dok.)

Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and selected NACE sections (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards										
		szczególnie na: particularly to:					głównie na: most expose to:					
		nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu overload of work and time pressure	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą violence or threat of violence	nękanie lub zast- ra- szanie harass- ment or bullying	stres związany z możli- wością utracy pracy w najbli- szym czasie stress associated with the possibility of job loss in the near future	inne others	nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu overload of work and time pressure	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą violence or threat of violence	nękanie lub zast- ra- szanie harass- ment or bullying	stres związany z możli- wością utracy pracy w najbli- szym czasie stress associated with the possibility of job loss in the near future	inne others	
		w tys. in thous.										
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ (G)	o	2205	404	11	14	373	134	343	6	.	327	125
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	m	985	181	5	.	131	65	160	.	-	109	62
	k	1221	222	6	14	240	67	184	.	.	216	62
Transport i gospodarka magazynowa (H)	o	902	218	28	6	154	56	196	20	.	124	49
Transportation and storage	m	721	173	27	6	108	46	157	19	.	86	40
	k	181	46	.	-	45	11	41	.	-	37	10
Informacja i komunika- cja (J)	o	337	80	.	.	41	28	68	.	-	35	28
Information and communi- cation	m	231	47	.	-	28	19	42	.	-	23	19
	k	109	33	-	.	14	9	26	-	-	13	9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	o	529	118	.	.	48	37	111	-	.	34	33
Professional, scientific and technical activities	m	256	49	-	.	22	16	48	-	-	16	14
	k	727	67	.	.	28	21	62	-	.	18	20
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ (N)	o	418	57	24	5	94	24	42	18	.	84	23
Administrative and support service activities	m	244	30	21	.	56	16	22	18	-	50	15
	k	175	28	.	.	37	8	21	-	.	35	7
Edukacja (P)	o	1200	175	10	12	163	93	153	.	.	137	90
Education	m	272	37	.	.	29	24	34	-	-	22	24
	k	930	138	9	10	136	69	116	.	.	116	66
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	o	932	186	22	15	123	82	162	11	.	99	74
Human health and social work activities	m	177	36	5	5	18	16	30	.	.	14	14
	k	756	149	17	11	106	67	132	7	.	84	62
Pozostała działalność usługowa (S,T,U)	o	273	31	.	-	24	26	28	.	-	21	25
Other service activities	m	83	9	.	-	7	10	8	.	-	6	10
	k	188	21	-	-	17	15	19	-	-	16	14

TABL. 3 (8). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓŁEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex, regions and voivodships

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards									
		wymu- szona, niewy- godna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or move- ments	wysiłek fizyczny zwią- zany z przemie- szcza- niem ciężkich ładun- ków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciąż- liwy i przeszk- adza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibra- tion	kontakt z chemi- kaliami contact with chemi- cals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czyn- ności wyma- gające dużej koncen- tracji wzroku activities indol- ving strong visual concen- tration	ryzyko wystą- pienia wypadku risk of accidents	inne others
w tys. in thous.											
Osobozagrożenia Threats per capita											
OGÓŁEM..... o	15498	3729	3002	1244	1323	434	1238	1217	2361	2924	978
<i>TOTAL</i> m	8624	2206	2122	880	867	400	821	1077	1311	2381	476
k	6874	1523	880	364	456	34	416	140	1051	543	502
REGION o	3771	778	667	227	285	88	287	237	524	668	226
CENTRALNY m	2059	446	473	158	180	79	193	204	291	537	100
k	1713	332	193	71	105	9	95	32	233	131	127
Łódzkie..... o	1276	238	242	89	91	33	105	98	145	265	27
m	704	142	174	62	59	30	73	82	82	210	12
k	573	96	67	28	32	.	32	15	63	55	16
Mazowieckie ..... o	2495	540	425	138	194	55	182	139	379	403	199
m	1355	304	299	96	121	49	120	122	209	327	88
k	1140	236	126	43	73	6	63	17	170	76	111
REGION o	3098	798	630	334	305	106	237	312	529	578	162
POŁUDNIOWY m	1729	479	456	243	195	97	141	285	299	493	83
k	1369	320	174	91	110	9	96	26	229	85	79
Małopolskie..... o	1296	365	267	132	121	41	99	88	220	217	64
m	716	210	184	86	76	36	54	78	125	180	30
k	580	155	83	46	45	5	45	10	95	37	33
Śląskie ..... o	1802	433	363	202	184	65	138	224	309	361	98
m	1013	269	272	157	119	61	87	207	174	313	53
k	789	165	91	45	65	.	51	16	134	48	46
REGION o	2786	784	620	201	243	69	280	215	361	641	163
WSCHODNI m	1565	467	423	137	162	65	194	192	205	506	76
k	1220	317	195	64	80	5	87	22	156	135	85
Lubelskie ..... o	983	306	220	63	91	22	109	72	114	187	33
m	546	180	151	42	61	21	77	65	61	155	15
k	437	126	69	21	30	.	33	7	53	32	18
Podkarpackie ..... o	809	192	130	53	55	12	48	46	81	126	26
m	460	114	86	36	36	11	33	43	51	108	13
k	348	78	43	17	18	.	15	.	30	18	13
Podlaskie ..... o	429	101	126	35	40	13	61	50	64	182	34
m	240	62	88	24	26	12	41	42	33	129	15
k	189	39	38	11	14	.	20	7	31	53	18
Świętokrzyskie ..... o	565	185	144	50	57	22	62	47	102	146	70
m	319	111	98	35	39	21	43	42	60	114	33
k	246	74	45	15	18	.	19	5	42	32	36

TABL. 3 (8). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓŁEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW (cd.)

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex, regions and voivodships (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards										
		wymu- szona, niewy- godna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or move- ments	wysiłek fizyczny zwią- zany z przemie- szcza- niem ciężkich ładun- ków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciąż- liwy i przeszkadza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibra- tion	kontakt z chemi- kaliami contact with chemi- cals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czyn- ności wyma- gające dużej koncen- tracji wzroku activities indol- ving strong visual concen- tration	ryzyko wystą- pienia wypadku risk of accidents	inne others	
w tys. in thous.												
Osobozagrożenia (dok.) Threats per capita (cont.)												
REGION	o	2335	556	427	179	204	64	173	171	352	413	155
PÓLNO-CNO-	m	1314	329	304	124	142	60	122	148	190	342	74
ZACHODNI	k	1022	226	123	55	62	.	52	21	163	71	81
Lubuskie	o	412	129	93	37	40	13	38	35	86	80	32
	m	233	80	65	26	26	12	23	29	50	66	16
	k	180	49	28	11	14	.	15	5	37	14	16
Wielkopolskie	o	1359	304	241	93	109	28	92	86	166	201	60
	m	771	178	173	63	80	27	68	74	90	173	31
	k	588	125	68	30	29	.	24	11	76	28	29
Zachodniopomorskie	o	564	123	93	49	55	23	43	50	100	132	63
	m	310	71	66	35	36	21	31	45	50	103	27
	k	254	52	27	14	19	.	13	5	50	29	36
REGION	o	1375	310	235	117	121	57	105	127	249	230	123
PÓLUDNIOWO-	m	770	188	172	89	82	54	74	114	133	198	66
ZACHODNI	k	606	122	63	27	40	.	31	12	118	33	57
Dolnośląskie	o	1035	250	181	86	99	45	80	97	198	171	85
	m	580	151	133	67	69	43	58	88	106	151	47
	k	455	99	48	19	30	.	22	9	93	21	38
Opolskie	o	340	60	54	31	22	12	25	30	51	59	38
	m	190	37	39	22	13	11	16	26	27	47	19
	k	151	23	15	8	10	-	9	.	25	12	19
REGION	o	2132	503	425	186	165	51	154	155	347	394	149
PÓLNO-CNY	m	1188	298	294	129	107	47	99	132	195	304	75
	k	944	207	133	56	58	.	56	24	153	90	73
Kujawsko-pomorskie	o	743	186	156	67	70	12	58	54	104	161	60
	m	409	106	109	46	43	12	40	45	55	125	28
	k	334	81	47	21	28	-	19	10	49	35	32
Pomorskie	o	877	168	141	65	62	25	55	57	158	133	58
	m	491	107	97	49	43	23	35	51	90	106	30
	k	385	62	45	16	18	.	20	6	68	28	27
Warmińsko-mazurskie	o	512	149	128	54	33	14	41	44	85	100	31
	m	288	85	88	34	21	12	24	36	50	73	17
	k	225	64	41	19	12	.	17	8	36	27	14

TABL. 3 (8). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓŁEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW (cd.)

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex, regions and voivodships (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards									
		wymu- szona, niewy- godna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or move- ments	wysiłek fizyczny zwią- zany z przemie- szcza- niem ciężkich ładun- ków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciąż- liwy i przeszk- adza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibra- tion	kontakt z chemi- kaliami contact with chemi- cals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czyn- ności wyma- gające dużej koncen- tracji wzroku activities indol- ving strong visual concen- tration	ryzyko wystą- pienia wypadku risk of accidents	inne others
w tys. in thous.											

Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika głównego Listed only once by most expose factor

OGÓŁEM.....	o	15498	2089	1781	501	493	34	429	376	1255	1363	776
<i>TOTAL</i>	m	8624	1038	1201	281	268	31	253	341	591	1160	365
	k	6874	1052	580	220	225	.	176	35	664	204	411
REGION	o	3771	447	413	84	115	6	94	74	304	343	186
CENTRALNY	m	2059	210	286	45	60	6	55	68	147	293	82
	k	1713	237	127	40	55	.	39	6	157	51	104
Łódzkie.....	o	1276	120	133	27	32	.	28	29	60	150	21
	m	704	58	90	17	18	.	15	24	26	125	8
	k	573	62	43	10	14	.	13	5	34	25	13
Mazowieckie	o	2495	327	280	57	83	.	66	45	244	193	165
	m	1355	152	196	28	42	.	40	44	121	168	74
	k	1140	175	84	30	41	-	26	.	123	26	91
REGION	o	3098	408	338	123	104	6	90	101	269	254	123
POŁUDNIOWY	m	1729	205	223	64	51	5	44	93	129	229	61
	k	1369	204	114	58	53	.	46	8	140	24	63
Małopolskie.....	o	1296	196	148	53	40	.	32	23	113	111	51
	m	716	97	93	22	21	.	16	22	58	96	24
	k	580	99	54	31	19	-	16	.	55	15	28
Śląskie	o	1802	212	190	70	64	5	58	78	156	143	72
	m	1013	108	130	42	30	.	28	71	71	133	37
	k	789	105	60	27	34	.	30	7	85	9	35
REGION	o	2786	465	368	87	96	9	88	67	178	299	113
WSCHODNI	m	1565	237	248	46	55	9	56	60	82	237	49
	k	1220	227	119	40	42	-	31	7	96	61	64
Lubelskie	o	983	211	132	26	32	.	34	19	55	74	26
	m	546	110	93	13	17	.	22	18	23	64	11
	k	437	101	40	12	15	-	12	.	32	9	15
Podkarpackie	o	809	120	82	24	30	.	25	20	45	59	20
	m	460	63	52	14	19	.	16	18	26	52	9
	k	348	57	29	10	11	-	9	.	19	7	11
Podlaskie	o	429	43	71	13	10	-	13	11	32	106	24
	m	240	20	48	6	5	-	7	9	12	76	10
	k	189	23	23	7	6	-	6	.	20	30	14
Świętokrzyskie	o	565	91	83	24	24	5	16	17	46	60	43
	m	319	44	55	13	14	5	11	15	21	45	19
	k	246	46	27	11	10	-	.	.	25	15	24

TABL. 3 (8). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓŁEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW (dok.)

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex, regions and voivodships (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards									
		wymu- szona, niewy- godna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or move- ments	wysiłek fizyczny zwią- zany z przemie- szcza- niem ciężkich ładun- ków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciąż- liwy i przeszkadza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibra- tion	kontakt z chemi- kaliami contact with chemi- cals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czyn- ności wyma- gające dużej koncen- tracji wzroku activities with indol- ving strong visual concentra- tion	ryzyko wystą- pienia wypadku risk of accidents	inne others
w tys. in thous.											

Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika głównego (dok.) Listed only once by most expose factor (cont.)

REGION	o	2335	320	276	82	83	6	66	54	194	189	125
PÓLNO-CNO-	m	1314	156	187	49	52	6	42	49	92	160	56
ZACHODNI	k	1022	164	89	33	31	-	23	5	102	29	68
Lubuskie.....	o	412	67	57	16	15	.	13	10	48	33	27
	m	233	36	37	10	8	.	6	8	26	28	13
	k	180	31	20	6	7	-	7	.	22	5	14
Wielkopolskie.....	o	1359	177	164	45	48	.	34	28	94	94	50
	m	771	84	114	26	35	.	25	25	44	85	24
	k	588	93	50	19	13	-	8	.	50	9	25
Zachodniopomorskie.....	o	564	76	55	21	20	.	19	16	52	62	48
	m	310	36	36	13	9	.	11	16	22	47	19
	k	254	40	19	8	11	-	8	-	30	15	29
REGION	o	1375	181	130	48	34	.	34	32	130	114	103
PÓLUDNIOWO-	m	770	95	88	32	18	.	21	29	53	103	55
ZACHODNI	k	606	86	43	16	16	-	13	.	77	11	48
Dolnośląskie.....	o	1035	148	96	34	24	.	24	24	102	84	67
	m	580	76	65	24	13	.	16	22	43	78	37
	k	455	72	31	10	11	-	8	.	59	6	30
Opolskie.....	o	340	33	34	14	10	.	10	8	28	30	36
	m	190	19	23	8	5	.	5	7	10	25	18
	k	151	14	12	6	5	-	5	.	18	5	18
REGION	o	2132	268	256	77	59	.	58	48	181	165	127
PÓLNO-CNY	m	1188	136	170	45	31	.	34	43	89	137	62
	k	944	133	88	32	28	-	24	5	92	28	64
Kujawsko-pomorskie.....	o	743	93	94	34	24	.	22	19	54	72	54
	m	409	38	64	21	11	.	13	17	24	59	24
	k	334	55	31	13	13	-	9	.	30	13	30
Pomorskie.....	o	877	89	82	24	22	.	23	18	86	52	49
	m	491	53	53	16	12	.	14	17	43	45	26
	k	385	36	29	8	10	-	9	.	43	7	22
Warmińsko-mazurskie.....	o	512	86	80	19	13	.	13	11	41	41	24
	m	288	45	53	8	8	.	7	9	22	33	12
	k	225	42	28	11	5	-	6	.	19	8	12

TABL. 4 (9). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI PSYCHOLOGICZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW

Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex, regions and voivodships

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards										
		szczególnie na: particularly to:					głównie na: most expose to:					
		nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu overload of work and time pressure	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą violence or threat of violence	nękanie lub zasta- szanie harass- ment or bullying	stres związany z możli- wością utruty pracy w najbliż- szym czasie stress associated with the possibility of job loss in the near future	inne others	nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu overload of work and time pressure	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą violence or threat of violence	nękanie lub zasta- szanie harass- ment or bullying	stres związany z możli- wością utruty pracy w najbliż- szym czasie stress associated with the possibility of job loss in the near future	inne others	
		w tys. in thous.										
OGÓLEM.....	o	15498	3018	157	129	2258	1131	2639	104	39	1911	1053
TOTAL	m	8624	1674	110	62	1200	658	1481	80	21	1015	608
	k	6874	1344	47	67	1058	473	1158	24	19	896	444
REGION	o	3771	751	34	28	561	279	663	24	10	482	259
CENTRALNY	m	2059	410	27	14	302	161	361	19	7	263	146
	k	1713	341	7	13	259	118	302	5	.	219	114
Lódzkie.....	o	1276	195	8	7	154	29	164	.	.	133	26
	m	704	113	7	.	82	17	95	.	.	73	15
	k	573	83	.	.	72	12	69	-	.	60	12
Mazowieckie	o	2495	556	26	21	407	250	499	20	7	349	233
	m	1355	297	20	10	220	144	266	15	5	190	131
	k	1140	258	6	10	187	106	233	5	.	159	102
REGION	o	3098	549	36	34	410	175	471	21	11	343	161
POŁUDNIOWY	m	1729	301	21	12	211	96	261	16	5	175	89
	k	1369	249	14	22	199	79	210	5	5	168	72
Małopolskie.....	o	1296	224	15	9	171	69	188	8	5	154	65
	m	716	115	9	.	89	39	96	7	.	80	37
	k	580	109	5	5	82	30	92	.	.	74	28
Śląskie	o	1802	325	21	25	239	106	283	13	6	189	96
	m	1013	186	12	8	122	57	165	9	.	95	52
	k	789	140	9	17	117	49	118	.	.	94	44
REGION	o	2786	571	26	21	395	224	506	16	7	325	201
WSCHODNI	m	1565	322	20	13	215	135	288	14	.	176	120
	k	1220	250	6	9	181	89	218	.	.	150	80
Lubelskie	o	983	219	11	8	110	26	203	7	.	90	23
	m	546	122	9	.	59	15	114	7	.	49	13
	k	437	97	.	.	51	11	89	-	-	41	10
Podkarpackie	o	809	104	5	6	119	24	89	.	.	101	20
	m	460	58	.	.	69	15	51	.	.	59	12
	k	348	47	.	.	50	9	38	.	.	42	8
Podlaskie	o	429	121	5	.	84	58	104	.	.	74	55
	m	240	68	.	.	42	34	59	.	.	37	32
	k	189	53	.	.	42	24	45	.	-	38	22
Świętokrzyskie	o	565	127	5	.	82	116	110	.	.	60	103
	m	319	74	.	.	45	71	64	.	.	31	63
	k	246	53	.	.	38	45	46	.	.	29	40

TABL. 4 (9). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI PSYCHOLOGICZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW (dok.)

Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex, regions and voivodships (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem <i>Total employed</i>	W tym według rodzaju narażenia <i>Of which by type of hazards</i>										
		szczególnie na: <i>particularly to:</i>					głównie na: <i>most expose to:</i>					
		nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu <i>overload of work and time pressure</i>	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą <i>violence or threat of violence</i>	nękanie lub zagra- żanie harass- ment <i>or bullying</i>	stres związany z możli- wością utruty pracy w najbliż- szym czasie stress <i>associated with the possibility of job loss in the near future</i>	inne <i>others</i>	nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu <i>overload of work and time pressure</i>	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą <i>violence or threat of violence</i>	nękanie lub zagra- żanie harass- ment <i>or bullying</i>	stres związany z możli- wością utruty pracy w najbliż- szym czasie stress <i>associated with the possibility of job loss in the near future</i>	inne <i>others</i>	
		w tys. <i>in thous.</i>										
REGION	o	2335	465	18	15	383	158	408	13	6	334	148
PÓLNO-CNO-	m	1314	265	11	7	200	93	233	8	.	176	87
ZACHODNI	k	1022	200	6	8	182	64	175	.	.	158	60
Lubuskie.....	o	412	104	.	.	61	13	92	.	.	53	13
	m	233	62	.	.	28	7	57	.	.	25	7
	k	180	42	.	.	33	5	35	-	.	28	5
Wielkopolskie.....	o	1359	268	7	6	204	66	233	7	.	180	59
	m	771	151	.	.	111	41	129	.	.	100	37
	k	588	117	.	.	93	25	104	.	.	80	22
Zachodniopomorskie	o	564	93	8	5	118	79	83	5	.	101	76
	m	310	52	6	.	61	45	47	.	.	51	43
	k	254	41	.	.	56	34	36	.	.	50	33
REGION	o	1375	289	16	14	206	125	243	9	.	171	119
PÓLUDNIOWO-	m	770	161	12	8	109	75	142	7	.	87	73
ZACHODNI	k	606	128	.	6	97	49	102	.	.	85	46
Dolnośląskie	o	1035	237	13	10	152	76	201	7	.	125	71
	m	580	132	10	6	80	48	117	6	.	63	46
	k	455	105	.	.	72	28	84	.	.	62	25
Opolskie	o	340	52	.	.	54	49	42	.	.	46	48
	m	190	29	.	.	29	27	25	.	-	24	27
	k	151	23	.	.	25	21	18	.	.	23	21
REGION	o	2132	392	29	19	304	171	346	18	.	256	164
PÓLNO-CNY	m	1188	217	19	9	165	97	195	14	.	138	93
	k	944	174	10	11	141	74	151	5	.	118	72
Kujawsko-pomorskie.....	o	877	127	8	6	91	57	113	5	.	74	54
	m	491	71	.	.	52	29	64	.	-	41	27
	k	385	56	.	.	39	28	49	.	-	33	27
Pomorskie.....	o	512	109	10	5	113	35	92	5	.	101	33
	m	288	63	6	.	61	24	54	.	.	55	23
	k	225	46	.	.	53	11	38	.	.	46	10
Warmińsko-mazurskie.....	o	743	156	11	8	100	79	141	8	.	81	77
	m	409	83	9	.	52	44	77	7	.	42	43
	k	334	72	.	.	49	35	64	.	.	39	35

TABL. 5 (10). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and age

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards									
		wymu- szona, niewy- godna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or move- ments	wysiłek fizyczny zwią- zany z przemie- szcza- niem ciężkich ładun- ków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciąż- liwy i przeszkadza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibra- tion	kontakt z chemi- kaliami contact with chemi- cals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czyn- ności wyma- gające dużej koncen- tracji wzroku activities indol- ving strong visual concent- ration	ryzyko wystą- pienia wypadku risk of accidents	inne others
w tys. in thous.											
Osobozagrożenia Threats per capita											
OGÓŁEM..... o	15498	3729	3002	1244	1323	434	1238	1217	2361	2924	978
TOTAL m	8624	2206	2122	880	867	400	821	1077	1311	2381	476
k	6874	1523	880	364	456	34	416	140	1051	543	502
15 – 19.....	o 84	18	21	.	6	.	6	7	5	12	.
m	52	10	18	.	5	.	.	7	.	11	.
k	31	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 – 24.....	o 1004	224	221	75	79	27	80	80	113	188	50
m	607	149	177	63	62	26	60	72	72	164	34
k	398	74	43	12	17	.	20	8	41	24	16
25 – 29.....	o 1988	438	327	139	144	52	132	133	316	365	134
m	1143	285	252	115	110	50	96	121	174	317	59
k	845	154	75	24	34	.	36	12	142	48	75
30 – 34.....	o 2266	515	400	181	184	63	164	186	385	404	146
m	1282	313	295	134	120	58	116	166	220	328	74
k	984	201	105	47	64	5	48	21	165	76	72
35 – 39.....	o 2244	518	423	183	193	57	168	166	371	431	149
m	1232	292	292	129	123	52	107	149	202	347	77
k	1012	226	131	53	70	6	61	16	169	84	72
40 – 44.....	o 1921	478	394	183	177	53	164	168	299	386	119
m	1017	272	265	111	105	47	107	148	159	301	52
k	904	207	129	72	72	6	57	20	140	85	67
45 – 49.....	o 1744	480	387	174	185	63	156	151	269	360	105
m	901	269	253	107	103	57	96	127	142	284	48
k	842	211	134	67	81	6	61	24	127	75	57
50 – 54.....	o 1834	491	384	155	169	60	173	154	286	371	117
m	948	268	249	105	97	56	106	133	148	290	54
k	886	222	135	50	72	.	66	21	138	81	64
55 – 59.....	o 1557	378	313	105	135	43	144	123	210	283	97
m	864	221	219	75	99	39	93	107	116	229	43
k	693	157	94	30	37	.	51	16	94	54	54
60 – 64.....	o 597	136	97	36	42	15	40	40	80	101	41
m	420	99	80	32	37	14	30	39	61	91	25
k	177	36	17	.	.	.	10	.	19	10	16
65 lat i więcej	o 259	55	37	10	8	.	11	8	28	25	19
65 years and more	m 156	26	22	6	6	-	7	8	15	19	11
k	102	28	15	.	.	.	.	-	13	6	7

TABL. 5 (10). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and age (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia <i>Of which by type of hazards</i>										
		wymu- szona, niewy- godna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or move- ments	wysiłek fizyczny zwią- zany z przemie- szcza- niem ciężkich ładun- ków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciąż- liwy i przeszkadza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibra- tion	kontakt z chemi- kaliami contact with chemi- cals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czyn- ności wyma- gające dużej koncen- tracji wzroku activities indol- ving strong visual concen- tration	ryzyko wystą- pienia wypadku risk of accidents	inne others	
w tys. <i>in thous.</i>												
Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika głównego <i>Listed only once by most expose factor</i>												
OGÓŁEM.....	o	15498	2089	1781	501	493	34	429	376	1255	1363	776
TOTAL	m	8624	1038	1201	281	268	31	253	341	591	1160	365
	k	6874	1052	580	220	225	.	176	35	664	204	411
15 – 19.....	o	84	12	14	.	.	-	.	.	.	5	.
	m	52	6	12	-	.	-	.	.	.	.	.
	k	31	6	.	.	.	-	.	.	.	.	.
20 – 24.....	o	1004	112	139	23	27	.	31	26	61	86	41
	m	607	60	113	16	19	.	22	24	31	76	26
	k	398	52	26	7	8	-	9	.	29	10	15
25 – 29.....	o	1988	230	192	54	43	.	53	41	185	179	109
	m	1143	128	140	39	30	.	37	35	84	160	43
	k	845	102	53	15	13	-	16	5	101	19	66
30 – 34.....	o	2266	275	234	75	68	.	56	58	217	198	112
	m	1282	150	163	46	35	.	35	52	98	167	54
	k	984	126	72	29	33	-	21	6	119	30	58
35 – 39.....	o	2244	293	245	74	80	.	51	58	198	211	119
	m	1232	137	160	42	43	.	27	54	95	179	64
	k	1012	157	85	32	37	.	25	.	103	32	56
40 – 44.....	o	1921	266	229	75	61	.	58	49	143	177	92
	m	1017	121	141	28	30	.	35	44	64	148	40
	k	904	144	88	47	31	-	23	5	79	29	53
45 – 49.....	o	1744	272	224	75	74	6	48	45	129	158	82
	m	901	125	139	34	30	5	24	40	56	128	36
	k	842	147	85	41	44	.	24	5	73	30	46
50 – 54.....	o	1834	282	229	62	64	6	61	46	142	168	95
	m	948	132	140	35	28	6	31	40	62	140	42
	k	886	150	89	27	36	.	30	5	79	28	53
55 – 59.....	o	1557	223	185	44	56	.	53	34	115	123	77
	m	864	107	126	26	36	.	31	32	56	105	33
	k	693	116	59	18	20	-	22	.	59	18	44
60 – 64.....	o	597	85	61	15	15	.	15	13	43	47	33
	m	420	54	50	13	13	.	10	13	31	43	19
	k	177	31	11	.	.	-	5	-	11	.	14
65 lat i więcej	o	259	39	28	.	.	.	.	.	22	11	15
<i>65 years and more</i>	m	156	17	18	.	.	-	-	.	12	9	8
	k	102	22	10	.	.	.	.	-	10	.	6

TABL. 6 (11). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI PSYCHOLOGICZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and age

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		W tym według rodzaju narażenia <i>Of which by type of hazards</i>										
		szczególnie na: <i>particularly to:</i>					głównie na: <i>most expose to:</i>					
		nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu <i>overload of work and time pressure</i>	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą <i>violence or threat of violence</i>	nękanie lub zasta- szanie <i>harass- ment or bullying</i>	stres związa- ny z możli- wością utracy pracy w najbli- szym czasie <i>stress associated with the possibility of job loss in the near future</i>	inne <i>others</i>	nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu <i>overload of work and time pressure</i>	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą <i>violence or threat of violence</i>	nękanie lub zasta- szanie <i>harass- ment or bullying</i>	stres związa- ny z możli- wością utracy pracy w najbli- szym czasie <i>stress associated with the possibility of job loss in the near future</i>	inne <i>others</i>	
w tys. <i>in thous.</i>												
OGÓŁEM.....	o	15498	3018	157	129	2258	1131	2639	104	39	1911	1053
TOTAL	m	8624	1674	110	62	1200	658	1481	80	21	1015	608
	k	6874	1344	47	67	1058	473	1158	24	19	896	444
15 – 19.....	o	84	10	-	-	11	6	9	-	-	10	6
	m	52	7	-	-	7	.	7	-	-	6	.
	k	31	.	-	-	.	.	.	-	-	.	.
20 – 24.....	o	1004	146	6	5	197	62	120	6	.	179	60
	m	607	97	5	.	112	47	81	5	-	100	46
	k	398	49	.	.	84	15	40	.	.	79	14
25 – 29.....	o	1988	382	17	16	312	139	322	12	.	263	130
	m	1143	231	12	9	176	76	195	10	.	146	72
	k	845	151	5	7	136	64	126	.	.	117	58
30 – 34.....	o	2266	463	24	18	320	158	410	17	.	276	148
	m	1282	260	18	11	166	91	234	13	.	143	84
	k	984	203	6	7	154	67	176	.	.	133	64
35 – 39.....	o	2244	497	25	21	317	171	439	16	9	258	153
	m	1232	276	17	10	172	105	245	12	5	136	91
	k	1012	221	8	12	145	66	193	.	.	122	62
40 – 44.....	o	1921	415	19	16	298	138	366	15	5	243	128
	m	1017	213	16	8	140	77	187	13	.	117	71
	k	904	203	.	8	158	61	179	.	.	126	56
45 – 49.....	o	1744	359	19	16	255	131	320	13	5	221	120
	m	901	186	10	5	116	72	172	7	.	102	67
	k	842	173	9	11	139	59	148	5	.	119	53
50 – 54.....	o	1834	356	18	17	277	139	307	9	7	231	130
	m	948	174	12	7	129	73	153	6	.	110	68
	k	886	182	7	10	148	65	153	.	.	121	62
55 – 59.....	o	1557	277	15	14	205	116	240	6	5	172	112
	m	864	151	11	6	128	66	132	.	.	106	63
	k	693	126	.	8	77	50	109	.	.	66	50
60 – 64.....	o	597	82	8	5	57	51	76	6	-	51	48
	m	420	61	6	.	48	37	56	5	-	43	34
	k	177	21	.	.	9	14	20	.	-	8	14
65 lat i więcej	o	259	31	5	.	8	19	30	5	-	6	18
<i>65 years and more</i>	m	156	18	.	-	5	10	18	.	-	.	9
	k	102	12	.	.	.	9	12	.	-	.	9

TABL. 7 (12). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and selected occupational groups

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards										
		wymu- szona, niewy- godna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or move- ments	wysiłek fizyczny zwią- zany z przemie- szcza- niem ciężkich ładun- ków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciąż- liwy i przeszkadza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibra- tion	kontakt z chemi- kaliami contact with chemi- cals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czyn- ności wyma- gające dużej koncen- tracji wzroku activities with indol- ving strong visual concentra- tion	ryzyko wystą- pienia wypadku risk of accidents	inne others	
w tys. in thous.												
Osobozagrożenia Threats per capita												
OGÓŁEM..... o	15498	3729	3002	1244	1323	434	1238	1217	2361	2924	978	
TOTAL m	8624	2206	2122	880	867	400	821	1077	1311	2381	476	
k	6874	1523	880	364	456	34	416	140	1051	543	502	
w tym: of which:												
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy Managers	o m k	964 591 373	105 58 47	73 49 24	51 37 14	48 31 17	8 7 .	38 25 13	48 82 64	146 82 17	99 82 28	76 47 28
Specjaliści..... Professionals	o m k	2887 1107 1780	349 118 230	73 25 48	222 61 161	225 60 165	19 14 5	94 32 62	47 34 13	582 243 339	156 84 73	262 92 170
Technicy i inny średni personel Technicians and associate professionals	o m k	1717 828 889	305 156 149	104 76 28	79 66 13	95 65 30	24 22 .	108 62 46	82 70 11	361 158 203	216 176 40	133 58 75
Pracownicy biurowi..... Clerical support workers	o m k	1033 383 650	146 47 99	135 110 25	23 15 8	45 21 24	5 . .	28 19 9	26 21 5	183 42 141	85 69 17	64 21 42
Pracownicy usług i sprzedawcy Service and sales workers	o m k	2167 799 1368	429 102 326	417 113 304	52 19 33	93 30 63	9 6 .	113 50 63	72 55 17	206 81 125	255 157 97	159 67 92
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy Skilled agricultural, forestry and fishery workers	o m k	1721 1001 721	604 350 254	825 531 294	92 74 18	89 70 19	55 49 5	347 261 86	116 85 31	38 28 10	481 325 156	76 37 39
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy Craft and related trades workers	o m k	2279 2009 270	867 735 132	729 699 29	362 320 41	370 318 52	135 126 9	253 229 24	449 429 20	387 307 80	759 718 41	75 67 8
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń Plant and machine operators and assemblers	o m k	1576 1367 210	604 520 84	336 312 23	265 233 33	268 226 42	155 150 5	127 106 22	299 282 17	393 333 61	666 628 38	51 43 8
Pracownicy przy pracach prostych Elementary occupations	o m k	1057 445 612	314 113 201	306 199 107	90 47 43	84 38 45	22 19 .	127 36 92	75 52 23	49 20 28	180 116 64	64 25 39

TABL. 7 (12). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW (dok.)

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and selected occupation groups (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards											
		wymu- szona, niewy- godna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or move- ments	wysiłek fizyczny zwią- zany z przemie- szcza- niem ciężkich ładun- ków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciąż- liwy i przeszkadza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibra- tion	kontakt z chemi- kaliami contact with chemi- cals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czyn- ności wyma- gające dużej konce- tracji wzroku activities indol- ving strong visual concent- ration	ryzyko wystą- pienia wypadku risk of accidents	inne others		
o – ogółem total m – mężczyźni males k – kobiety females													
		w tys. in thous.											

Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika głównego Listed only once by most expose factor

OGÓLEM.....	o	15498	2089	1781	501	493	34	429	376	1255	1363	776
TOTAL	m	8624	1038	1201	281	268	31	253	341	591	1160	365
	k	6874	1052	580	220	225	.	176	35	664	204	411
w tym: of which:												
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy Managers	o	964	62	39	26	20	-	14	16	105	51	67
	m	591	32	26	17	12	-	10	15	57	44	41
	k	373	29	12	9	8	-	5	.	48	7	26
Specjaliści..... Professionals	o	2887	211	33	172	152	.	40	9	409	76	214
	m	1107	63	.	39	35	-	14	8	190	47	79
	k	1780	147	29	133	117	.	26	.	218	29	135
Technicy i inny średni personel Technicians and associate professionals	o	1717	171	46	34	38	.	62	30	251	137	110
	m	828	76	29	29	25	.	30	27	87	118	44
	k	889	95	17	5	12	-	32	.	164	19	66
Pracownicy biurowi..... Clerical support workers	o	1033	89	105	10	20	-	13	6	138	40	55
	m	383	20	87	5	8	-	9	5	24	33	16
	k	650	68	18	5	12	-	.	.	114	8	39
Pracownicy usług i sprzedawcy Service and sales workers	o	2167	298	296	21	37	-	45	35	98	133	127
	m	799	62	78	.	11	-	17	26	43	98	53
	k	1368	237	218	17	25	-	28	9	55	36	74
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy Skilled agricultural, forestry and fishery workers	o	1721	311	574	10	6	.	52	11	.	183	54
	m	1001	145	371	9	5	.	40	8	.	121	25
	k	721	167	204	.	.	.	12	.	.	62	28
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy Craft and related trades workers	o	2279	444	352	107	114	9	92	157	111	315	49
	m	2009	349	340	93	99	9	80	151	84	304	43
	k	270	96	12	14	15	-	11	5	28	11	5
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń Plant and machine operators and assemblers	o	1576	293	130	89	76	20	52	86	120	349	30
	m	1367	236	122	74	62	19	42	79	94	337	23
	k	210	57	9	15	14	.	10	7	26	12	6
Pracownicy przy pracach prostych Elementary occupations	o	1057	204	204	29	30	.	56	28	15	59	52
	m	445	50	143	8	9	.	10	22	6	39	22
	k	612	154	61	21	21	-	47	6	10	20	30

TABL. 8 (13). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI PSYCHOLOGICZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPLYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW

Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and selected occupation groups

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia <i>Of which by type of hazards</i>										
		szczególnie na: <i>particularly to:</i>					głównie na: <i>most expose to:</i>					
		nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu <i>overload of work and time pressure</i>	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą <i>violence or threat of violence</i>	nękanie lub zastra- szanie <i>harass- ment or bullying</i>	stres związany z możli- wością utruty pracy w najbliż- szym czasie <i>stress associated with the possibility of job loss in the near future</i>	inne <i>others</i>	nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu <i>overload of work and time pressure</i>	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą <i>violence or threat of violence</i>	nękanie lub zastra- szanie <i>harass- ment or bullying</i>	stres związany z możli- wością utruty pracy w najbliż- szym czasie <i>stress associated with the possibility of job loss in the near future</i>	inne <i>others</i>	
		w tys. <i>in thous.</i>										
OGÓŁEM.....	o	15498	3018	157	129	2258	1131	2639	104	39	1911	1053
TOTAL	m	8624	1674	110	62	1200	658	1481	80	21	1015	608
	k	6874	1344	47	67	1058	473	1158	24	19	896	444
w tym: <i>of which:</i>												
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy <i>Managers</i>	o	964	268	.	5	82	74	252	.	.	61	66
	m	591	152	.	.	44	54	145	-	.	33	48
	k	373	116	.	.	38	20	107	.	.	28	18
Specjaliści..... <i>Professionals</i>	o	2887	611	29	36	330	211	548	12	11	250	195
	m	1107	229	6	9	111	79	213	.	5	85	74
	k	1780	382	23	27	219	131	335	10	6	165	121
Technicy i inny średni personel <i>Technicians and associate professionals</i>	o	1717	343	30	21	240	121	297	21	7	192	114
	m	828	163	24	14	115	56	139	18	.	90	50
	k	889	180	6	7	125	65	158	.	.	102	64
Pracownicy biurowi..... <i>Clerical support workers</i>	o	1033	177	7	7	194	55	146	6	.	172	49
	m	383	72	5	.	65	20	57	.	.	57	18
	k	650	105	.	5	129	34	89	.	.	115	31
Pracownicy usług i sprzedawcy <i>Service and sales workers</i>	o	2167	312	58	24	379	149	254	47	6	336	138
	m	799	101	48	11	113	59	85	40	.	98	54
	k	1368	211	10	13	265	90	169	7	.	237	84
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy <i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	o	1721	338	.	.	28	168	333	.	-	25	158
	m	1001	210	.	-	20	96	207	.	-	19	90
	k	721	128	-	-	8	72	126	-	-	7	68
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy <i>Craft and related trades workers</i>	o	2279	434	.	14	434	167	360	-	.	376	153
	m	2009	366	.	11	364	154	306	-	.	320	142
	k	270	68	-	.	70	13	54	-	.	56	12
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	o	1576	348	20	11	322	101	299	12	.	270	94
	m	1367	296	20	9	256	94	260	12	.	211	88
	k	210	53	-	.	66	7	40	-	.	59	7
Pracownicy przy pracach prostych <i>Elementary occupations</i>	o	1057	173	.	8	241	71	137	.	.	221	68
	m	445	73	.	.	103	30	58	.	.	94	29
	k	612	100	.	6	137	40	79	.	.	127	39

TABL. 9 (14). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and level of education

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards									
		wymuszona, niewygodna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or movements	wysiłek fizyczny związany z przemieszczeniem ciężkich ładunków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciążliwy i przeszkadza w pracy noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibration	kontakt z chemikaliami contact with chemicals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czynności wymagające dużej koncentracji wzroku activities involving strong visual concentration	ryzyko wystąpienia wypadku risk of accidents	inne others
w tys. in thous.											
Osobozagrożenia Threats per capita											
OGÓŁEM..... o	15498	3729	3002	1244	1323	434	1238	1217	2361	2924	978
<i>TOTAL</i>											
m	8624	2206	2122	880	867	400	821	1077	1311	2381	476
k	6874	1523	880	364	456	34	416	140	1051	543	502
Wyższe ..... o	4771	630	216	299	316	47	163	125	912	377	388
<i>Tertiary</i>											
m	2102	283	144	119	119	40	96	107	398	275	158
k	2671	348	72	180	198	7	68	18	515	102	231
Policealne i średnie zawodowe o	4269	1107	878	351	375	138	414	391	654	936	263
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>											
m	2403	641	578	282	270	128	265	343	363	749	129
k	1864	466	300	70	105	10	149	48	292	188	134
Średnie ogólnokształcące o	1379	313	255	93	102	25	90	86	202	229	80
<i>General secondary</i>											
m	644	143	148	63	66	21	52	73	104	177	38
k	735	170	108	31	36	.	38	14	99	52	42
Zasadnicze zawodowe ..... o	4077	1358	1275	418	455	191	456	520	525	1140	191
<i>Basic vocational</i>											
m	2826	938	965	350	354	180	331	472	400	987	118
k	1251	420	310	68	101	11	125	47	125	153	72
Gimnazjalne, podstawowe o i niepełne podstawowe o	1001	321	378	82	75	32	116	94	68	242	55
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>											
m	648	203	287	66	57	31	79	83	48	193	31
k	353	119	91	16	18	.	37	11	20	49	23

TABL. 9 (14). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (dok.)

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and level of education(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards									
		wymuszona, niewygodna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or movements	wysiłek fizyczny związany z przemieszczeniem ciężkich ładunków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciążliwy i przeszkadza w pracy w pracy which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibration	kontakt z chemikaliami contact with chemicals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czynności wymagające dużej koncentracji wzroku activities involving strong visual concentration	ryzyko wystąpienia wypadku risk of accidents	inne others
w tys. in thous.											

Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika głównego Listed only once by most expose factor

OGÓLEM.....	o	15498	2089	1781	501	493	34	429	376	1255	1363	776
<i>TOTAL</i>	m	8624	1038	1201	281	268	31	253	341	591	1160	365
	k	6874	1052	580	220	225	.	176	35	664	204	411
Wyższe	o	4771	371	112	210	186	.	70	30	656	208	323
<i>Tertiary</i>	m	2102	143	68	61	54	.	40	27	286	158	134
	k	2671	228	46	147	131	.	29	.	372	49	188
Policealne i średnie zawodowe	o	4269	603	517	113	126	12	148	125	299	438	203
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>	m	2403	287	319	87	87	12	80	114	126	376	92
	k	1864	316	196	26	39	-	68	11	173	64	111
Średnie ogólnokształcące	o	1379	186	150	32	36	.	35	27	108	111	65
<i>General secondary</i>	m	644	66	83	18	18	.	17	22	45	94	29
	k	735	120	67	14	17	.	17	5	63	17	37
Zasadnicze zawodowe	o	4077	761	743	126	128	13	148	167	169	506	140
<i>Basic vocational</i>	m	2826	457	534	100	94	13	100	154	120	450	82
	k	1251	304	208	26	34	-	48	13	49	55	58
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	o	1001	168	261	21	17	.	29	28	22	100	44
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	m	648	85	197	14	13	.	16	24	16	82	27
	k	353	84	64	7	5	-	13	.	8	19	17

TABL. 10 (15). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI PSYCHOLOGICZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and level of education

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards										
		szczególnie na: particularly to:					głównie na: most expose to:					
		nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu overload of work and time pressure	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą violence or threat of violence	nękanie lub zagra- żanie harass- ment or bullying	stres związa- ny z możli- wością utracy pracy w najbli- szym czasie stress associated with the possibility of job loss in the near future	inne others	nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu overload of work and time pressure	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą violence or threat of violence	nękanie lub zagra- żanie harass- ment or bullying	stres związa- ny z możli- wością utracy pracy w najbli- szym czasie stress associated with the possibility of job loss in the near future	inne others	
		w tys. in thous.										
OGÓŁEM..... <i>TOTAL</i>	o	15498	3018	157	129	2258	1131	2639	104	39	1911	1053
	m	8624	1674	110	62	1200	658	1481	80	21	1015	608
	k	6874	1344	47	67	1058	473	1158	24	19	896	444
Wyższe	<i>Tertiary</i>											
	o	4771	1036	55	48	550	343	926	34	15	436	314
	m	2102	468	31	18	211	157	426	22	7	163	140
	k	2671	567	24	30	339	187	500	11	8	273	175
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	o	4269	814	59	44	661	305	707	38	13	553	285
	m	2403	457	44	22	332	180	401	30	8	275	168
	k	1864	357	16	22	330	124	305	8	5	278	117
Średnie ogólnokształcące <i>General secondary</i>	o	1379	268	15	13	231	91	229	10	.	194	83
	m	644	130	11	8	100	44	115	8	.	81	40
	k	735	138	.	5	130	46	114	.	.	114	43
Zasadnicze zawodowe	<i>Basic vocational</i>											
	o	4077	739	24	20	667	309	633	20	8	593	290
	m	2826	514	21	11	454	220	447	18	.	401	206
	k	1251	225	.	9	213	89	187	.	.	192	84
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	o	1001	162	.	.	150	84	142	.	.	135	80
	m	648	105	.	.	104	57	91	.	-	96	54
	k	353	56	.	.	46	27	51	.	-	40	25

TABL. 11 (16). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓŁEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI FIZYCZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I STATUSU ZATRUDNIENIA

Total number of employed persons and persons exposed to physical factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and employment status

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem Total employed	W tym według rodzaju narażenia Of which by type of hazards									
		wymuszona, niewygodna pozycja lub ruchy ciała przy pracy difficult work postures or movements	wysiłek fizyczny związany z przemieszczeniem ciężkich ładunków physical efforts related to handling heavy loads	hałas tak głośny, że trzeba podnosić głos mówiąc do innych osób noise so loud that you have to raise your voice speaking to others	hałas, który nie jest bardzo głośny, ale jest uciążliwy i przeszkadza w pracy w noise, which is not very loud, but it is strenuous and interferes with work	silne wibracje strong vibration	kontakt z chemikaliami contact with chemicals	pyły, spaliny, dymy, gazy dust, fumes, smoke, gases	czynności wymagające dużej koncentracji wzroku activities involving strong visual concentration	ryzyko wystąpienia wypadku risk of accidents	inne others
w tys. in thous.											
Osobozagrożenia Threats per capita											
OGÓŁEM..... o	15498	3729	3002	1244	1323	434	1238	1217	2361	2924	978
TOTAL											
m	8624	2206	2122	880	867	400	821	1077	1311	2381	476
k	6874	1523	880	364	456	34	416	140	1051	543	502
Pracownicy najemni ..... o	2908	831	933	152	150	87	385	220	288	659	147
Employees											
m	1950	559	694	133	127	81	300	196	205	534	86
k	958	272	239	19	23	7	85	24	83	125	61
Pracujący na własny rachunek											
Self-employed											
o	12061	2735	1882	1072	1156	338	788	968	2059	2149	799
m	6477	1581	1347	737	730	313	488	866	1103	1793	379
k	5585	1154	535	335	425	25	300	102	956	355	421
Pomagający członkowie rodzin											
Contributing family workers											
o	528	163	187	21	17	9	64	29	14	117	31
m	197	65	81	10	10	7	33	15	.	54	11
k	331	98	106	11	7	.	32	15	11	63	20
Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika głównego Listed only once by most expose factor											
OGÓŁEM..... o	15498	2089	1781	501	493	34	429	376	1255	1363	776
TOTAL											
m	8624	1038	1201	281	268	31	253	341	591	1160	365
k	6874	1052	580	220	225	.	176	35	664	204	411
Pracownicy najemni ..... o	2908	468	613	33	22	5	79	43	132	268	113
Employees											
m	1950	274	448	27	18	.	60	41	82	225	64
k	958	194	166	6	.	.	19	.	50	44	49
Pracujący na własny rachunek											
Self-employed											
o	12061	1525	1035	465	469	28	340	330	1115	1039	639
m	6477	730	695	253	249	27	188	298	508	911	294
k	5585	795	339	212	221	.	152	32	607	128	345
Pomagający członkowie rodzin											
Contributing family workers											
o	528	96	133	.	.	.	10	.	8	55	24
m	197	33	58	-	.	-	5	.	.	24	7
k	331	63	75	.	-	-	5	.	7	32	17

TABL. 12 (17). LICZBA PRACUJĄCYCH OGÓLEM ORAZ NARAŻONYCH W MIEJSCU PRACY NA CZYNNIKI PSYCHOLOGICZNE, KTÓRE MOGĄ MIEĆ NIEKORZYSTNY WPŁYW NA SAMOPOCZUCIE LUB NA ZDROWIE FIZYCZNE WEDŁUG PŁCI I STATUSU ZATRUDNIENIA

Total number of employed persons and persons exposed to psychological factors at work that can adversely affect mental well-being or physical health by sex and employment status

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pracujący ogółem <i>Total employed</i>	W tym według rodzaju narażenia <i>Of which by type of hazards</i>										
		szczególnie na: <i>particularly to:</i>					głównie na: <i>most expose to:</i>					
		nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu <i>overload of work and time pressure</i>	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą <i>violence or threat of violence</i>	nękanie lub zastra- szanie <i>harass- ment or bullying</i>	stres związa- ny z możli- wością utracy pracy w najbli- szym czasie <i>stress associated with the possibility of job loss in the near future</i>	inne <i>others</i>	nad- mierne obciąże- nie ilością pracy i presję czasu <i>overload of work and time pressure</i>	przemoc lub zagro- żenie prze- mocą <i>violence or threat of violence</i>	nękanie lub zastra- szanie <i>harass- ment or bullying</i>	stres związa- ny z możli- wością utracy pracy w najbli- szym czasie <i>stress associated with the possibility of job loss in the near future</i>	inne <i>others</i>	
		w tys. <i>in thous.</i>										
OGÓLEM..... <i>TOTAL</i>	o	15498	3018	157	129	2258	1131	2639	104	39	1911	1053
	m	8624	1674	110	62	1200	658	1481	80	21	1015	608
	k	6874	1344	47	67	1058	473	1158	24	19	896	444
Pracownicy najemni..... <i>Employees</i>	o	2908	546	21	5	130	250	524	13	.	112	236
	m	1950	378	16	.	90	166	364	10	.	79	156
	k	958	168	5	.	40	84	160	.	.	34	80
Pracujący na własny rachunek <i>Self-employed</i>	o	12061	2384	136	124	2119	820	2029	91	38	1791	759
	m	6477	1263	94	59	1105	468	1086	69	20	931	429
	k	5585	1121	41	65	1014	352	944	21	18	860	329
Pomagający członkowie rodzin <i>Contributing family workers</i>	o	528	88	-	-	9	61	85	-	-	8	58
	m	197	33	-	-	5	24	31	-	-	5	23
	k	331	55	-	-	.	37	54	-	-	.	35

DZIAŁ 2. WYPADKI PRZY PRACY, KTÓRE WYDARZYŁY SIĘ W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY (z wyłączeniem chorób zawodowych)
ACCIDENTS AT WORK THAT HAPPENED DURING THE LAST 12 MONTHS
(excluding occupational diseases)

TABL. 1 (18). OSOBY, KTÓRE PRACOWAŁY W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY ORAZ POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD
Persons who worked during the last 12 month and persons injured in accidents at work by sex and selected NACE sections

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym poszkodowani w wypadkach przy pracy, które wydarzyły się w ciągu ostatnich 12 miesięcy Of which persons injured in accidents at work that happened during the last 12 months		
		razem total	z liczby razem poszkodowani of total persons injured	
			w jednym wypadku in one accident	w wypadku innym niż drogowy in accident of other than road traffic
		w tys. in thous.		
OGÓLEM..... o	16802	139	131	110
<i>TOTAL</i>	m	9282	103	82
	k	7520	36	28
w tym: <i>of which:</i>				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	1987	14	12	13
Przemysł (B,C,D,E)..... <i>Industry</i>	3773	39	37	34
w tym: <i>of which:</i>				
Górnictwo i wydobywanie (B)..... <i>Mining and quarrying</i>	299	5	.	.
Przetwórstwo przemysłowe (C)..... <i>Manufacturing</i>	3125	31	30	27
Budownictwo (F)..... <i>Construction</i>	1368	14	14	9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ (G)..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2454	18	16	16
Transport i gospodarka magazynowa (H) <i>Transportation and storage</i>	965	14	14	7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ (N)..... <i>Administrative and support service activities</i>	483	6	6	.
Edukacja (P)..... <i>Education</i>	1263	7	6	6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)..... <i>Human health and social work activities</i>	978	5	5	.

TABL. 2 (19). **OSOBY, KTÓRE PRACOWAŁY W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY ORAZ POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW**

Persons who worked during the last 12 month and persons injured in accidents at work by sex, regions and voivodships

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym poszkodowani w wypadkach przy pracy, które wydarzyły się w ciągu ostatnich 12 miesięcy <i>Of which persons injured in accidents at work that happened during the last 12 months</i>		
		razem total	z liczby razem poszkodowani <i>of total persons injured</i>	
			w jednym wypadku <i>in one accident</i>	w wypadku innym niż drogowy <i>in accident of other than road traffic</i>
		w tys. <i>in thous.</i>		
OGÓLEM..... o	16802	139	131	110
<i>TOTAL m</i>	9282	103	97	82
k	7520	36	34	28
REGION CENTRALNY.....	4051	25	24	20
Łódzkie.....	1395	11	11	10
Mazowieckie.....	2656	14	13	10
REGION POŁUDNIOWY.....	3364	28	25	22
Małopolskie.....	1388	11	10	10
Śląskie.....	1976	17	15	12
REGION WSCHODNI.....	3034	22	21	17
Lubelskie.....	1063	7	6	5
Podkarpackie.....	875	6	6	5
Podlaskie.....	461	5	5	.
Świętokrzyskie.....	635	.	.	.
REGION PÓLNO-C ZACHODNI.....	2514	20	19	16
Lubuskie.....	447	5	5	.
Wielkopolskie.....	1451	12	11	10
Zachodniopomorskie.....	616	.	.	.
REGION POŁUDNIOWO- ZACHODNI.....	1503	19	17	15
Dolnośląskie.....	1124	15	14	13
Opolskie.....	379	.	.	.
REGION PÓLNO-CNY.....	2335	25	25	20
Kujawsko-pomorskie.....	808	6	.	.
Pomorskie.....	957	14	14	11
Warmińsko-mazurskie.....	570	5	5	5

TABL. 3 (20). **OSOBY, KTÓRE PRACOWAŁY W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY ORAZ POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Persons who worked during the last 12 month and persons injured in accidents at work by sex and age

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym poszkodowani w wypadkach przy pracy, które wydarzyły się w ciągu ostatnich 12 miesięcy <i>Of which persons injured in accidents at work that happened during the last 12 months</i>		
		razem <i>total</i>	z liczby razem poszkodowani <i>of total persons injured</i>	
			w jednym wypadku <i>in one accident</i>	w wypadku innym niż drogowy <i>in accident of other than road traffic</i>
OGÓLEM..... o	16802	139	131	110
<i>TOTAL</i> m	9282	103	97	82
k	7520	36	34	28
15-19.....	103	-	-	-
20-24.....	1188	9	9	8
25-29.....	2202	27	26	20
30-34.....	2432	17	13	16
35-39.....	2369	13	11	11
40-44.....	2028	19	17	16
45-49.....	1839	15	14	12
50-54.....	1943	19	19	16
55-59.....	1703	13	13	10
60-64.....	691	6	6	.
65 lat i więcej..... <i>65 years and more</i>	303	-	-	-

TABL. 4 (21). **OSOBY, KTÓRE PRACOWAŁY W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY ORAZ POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW**

Persons who worked during the last 12 month and persons injured in accidents at work by sex and selected occupational groups

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym poszkodowani w wypadkach przy pracy, które wydarzyły się w ciągu ostatnich 12 miesięcy <i>Of which persons injured in accidents at work that happened during the last 12 months</i>		
		razem <i>total</i>	z liczby razem poszkodowani <i>of total persons injured</i>	
			w jednym wypadku <i>in one accident</i>	w wypadku innym niż drogowy <i>in accident of other than road traffic</i>
OGÓŁEM..... o	16802	139	131	110
<i>TOTAL</i>	9282	103	97	82
k	7520	36	34	28
w tym: <i>of which:</i>				
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy ..... <i>Managers</i>	1015	6	5	5
Specjaliści..... <i>Professionals</i>	2997	15	14	11
Technicy i inny średni personel..... <i>Technicians and associate professionals</i>	1827	11	10	9
Pracownicy biurowi..... <i>Clerical support workers</i>	1139	9	8	7
Pracownicy usług i sprzedawcy..... <i>Service and sales workers</i>	2456	13	13	10
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy ..... <i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	1763	12	10	11
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy..... <i>Craft and related trades workers</i>	2532	36	35	29
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń..... <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	1702	23	23	17
Pracownicy przy pracach prostych ..... <i>Elementary occupations</i>	1270	11	10	9

TABL. 5 (22). **OSOBY, KTÓRE PRACOWAŁY W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY ORAZ POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY WEDŁUG PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ORAZ STATUSU ZATRUDNIENIA**

Persons who worked during the last 12 month and persons injured in accidents at work by sex and level of education and employment status

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym poszkodowani w wypadkach przy pracy, które wydarzyły się w ciągu ostatnich 12 miesięcy <i>Of which persons injured in accidents at work that happened during the last 12 months</i>		
		razem <i>total</i>	z liczby razem poszkodowani <i>of total persons injured</i>	
			w jednym wypadku <i>in one accident</i>	w wypadku innym niż drogowy <i>in accident of other than road traffic</i>
		w tys. <i>in thous.</i>		
OGÓŁEM..... o	16802	139	131	110
<i>TOTAL m</i>	9282	103	97	82
k	7520	36	34	28
Według poziomu wykształcenia <i>By level of education</i>				
Wyższe ..... <i>Tertiary</i>	5028	24	24	17
Policealne i średnie zawodowe ..... <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	4585	42	40	35
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	1554	11	10	9
Zasadnicze zawodowe ..... <i>Basic vocational</i>	4472	53	50	41
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ..... <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	1163	8	7	6
Według statusu zatrudnienia <i>By employment status</i>				
Pracownicy najemni ..... <i>Employees</i>	13239	111	106	87
Pracujący na własny rachunek ..... <i>Self-employed</i>	3023	26	24	21
Pomagający członkowie rodzin ..... <i>Contributing family workers</i>	539	.	.	.

DZIAŁ 3. WYSTĘPOWANIE PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ
OCURRENCE OF WORK-RELATED HEALTH PROBLEMS

TABL. 1 (24). WYSTĘPOWANIE PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD
Occurrence of work-related health problems by sex and selected NACE sections

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem total m – mężczyźni males	Osoby, które kiedykolwiek pracowały ogółem Persons ever employed total	W tym osoby, które odczuwały dolegliwości zdrowotne związane z pracą Of which persons who suffered from work-related health complaints					
		ogółem total	wg liczby dolegliwości by the number of health complaints		wg ograniczenia zdolności do codziennej aktywności z powodu najpoważniejszej dolegliwości by an ability reduction for daily activities due to the most serious health problem		
			jedna single	dwie lub więcej two or more	znaczące consider- ably	w pewnym stopniu to some extent	ograniczenie nie wystąpiło reduction has not occurred
w tys. in thous.							
OGÓŁEM..... o	27163	4252	2366	1886	758	2408	1086
TOTAL m	13151	2087	1204	883	371	1156	560
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	o 2206	492	267	225	66	314	113
Agriculture, forestry and fishing	m 1273	261	141	120	35	167	60
Przemysł (B,C,D,E)	o 4538	552	346	197	51	290	204
Industry	m 3063	358	225	130	36	189	135
Górnictwo i wydobywanie (B)....	o 367	60	34	23	.	36	22
Mining and quarrying	m 327	54	30	22	.	34	18
Przetwórstwo przemysłowe (C) ..	o 3772	453	288	159	46	230	170
Manufacturing	m 2437	271	177	95	32	136	106
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A (D)	o 189	15	9	6	.	8	7
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	m 145	14	6	6	.	6	7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A (E)	o 210	24	15	9	.	16	5
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	m 154	19	12	7	.	13	.
Budownictwo (F)	o 1582	192	124	67	22	103	67
Construction	m 1461	184	118	64	22	99	64

TABL. 1 (24). WYSTĘPOWANIE PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD (dok.)

Occurrence of work-related health problems by sex and selected NACE sections (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem total m – mężczyźni males		Osoby, które kiedykolwiek pracowały ogółem <i>Persons ever employed total</i>		W tym osoby, które odczuwały dolegliwości zdrowotne związane z pracą <i>Of which persons who suffered from work-related health complaints</i>					
				ogółem total	wg liczby dolegliwości <i>by the number of health complaints</i>		wg ograniczenia zdolności do codziennej aktywności z powodu najpoważniejszej dolegliwości <i>by an ability reduction for daily activities due to the most serious health problem</i>		
					jedna single	dwie lub więcej two or more	znaczące considerably	w pewnym stopniu to some extent	ograniczenie nie wystąpiło reduction has not occurred
w tys. in thous.									
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ (G)	o	2930	270	180	91	24	157	90	
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	m	1166	102	65	35	11	54	31	
Transport i gospodarka magazynowa (H)	o	1109	174	120	55	12	89	76	
<i>Transportation and storage</i>	m	844	144	102	43	9	73	62	
Informacja i komunikacja (J).....	o	388	27	21	5	.	11	11	
<i>Information and communication</i>	m	252	13	10	.	.	5	6	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	o	624	36	27	12	.	15	16	
<i>Professional, scientific and technical activities</i>	m	287	14	9	5	.	7	.	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ (N)	o	540	51	31	20	7	27	18	
<i>Administrative and support service activities</i>	m	294	21	15	6	.	13	5	
Edukacja (P)	o	1443	151	100	50	11	82	61	
<i>Education</i>	m	310	27	19	7	.	12	12	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	o	1085	136	82	53	7	71	58	
<i>Human health and social work activities</i>	m	195	17	13	5	-	8	10	
Pozostała działalność usługowa (S,T,U)	o	365	38	29	9	.	19	14	
<i>Other service activities</i>	m	102	13	8	.	.	7	.	

TABL. 2 (25). WYSTĘPOWANIE PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW
Occurrence of work-related health problems by sex, regions and voivodships

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem total m – mężczyźni males	Osoby, które kiedykolwiek pracowały ogółem Persons ever employed total	W tym osoby, które odczuwały dolegliwości zdrowotne związane z pracą Of which persons who suffered from work-related health complaints					
		ogółem total	wg liczby dolegliwości by the number of health complaints		wg ograniczenia zdolności do codziennej aktywności z powodu najpoważniejszej dolegliwości by an ability reduction for daily activities due to the most serious health problem		
			jedna single	dwie lub więcej two or more	znaczące consider- ably	w pewnym stopniu to some extent	ograniczenie nie wystąpiło reduction has not occurred
w tys. in thous.							
OGÓŁEM..... o	27163	4252	2366	1886	758	2408	1086
<i>TOTAL m</i>	13151	2087	1204	883	371	1156	560
REGION CENTRALNY..... o	6234	815	461	355	136	440	239
<i>m</i>	2993	389	228	161	67	204	119
Łódzkie..... o	2241	354	197	158	56	196	102
<i>m</i>	1077	174	97	77	28	94	52
Mazowieckie..... o	3993	461	264	197	80	244	137
<i>m</i>	1916	215	131	84	39	110	67
REGION POŁUDNIOWY..... o	5603	928	525	402	165	538	225
<i>m</i>	2748	482	280	202	95	267	121
Małopolskie..... o	2236	416	221	195	81	263	72
<i>m</i>	1098	206	115	91	45	127	35
Śląskie..... o	3367	512	304	207	84	275	153
<i>m</i>	1650	276	165	111	50	140	86
REGION WSCHODNI..... o	4872	1026	552	475	189	592	244
<i>m</i>	2392	494	277	217	85	287	122
Lubelskie..... o	1665	438	235	202	83	246	109
<i>m</i>	803	212	120	92	36	124	52
Podkarpackie..... o	1411	301	153	149	62	172	67
<i>m</i>	705	147	79	68	29	81	36
Podlaskie..... o	747	133	74	59	19	86	27
<i>m</i>	362	63	35	28	9	40	14
Świętokrzyskie..... o	1049	154	90	65	25	88	41
<i>m</i>	522	72	43	29	11	42	20

TABL. 2 (25). WYSTĘPOWANIE PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW (dok.)

Occurrence of work-related health problems by sex, regions and voivodships (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które kiedykolwiek pracowały ogółem <i>Persons ever employed total</i>	W tym osoby, które odczuwały dolegliwości zdrowotne związane z pracą <i>Of which persons who suffered from work-related health complaints</i>						
		ogółem <i>total</i>	wg liczby dolegliwości <i>by the number of health complaints</i>		wg ograniczenia zdolności do codziennej aktywności z powodu najpoważniejszej dolegliwości <i>by an ability reduction for daily activities due to the most serious health problem</i>			
			jedna <i>single</i>	dwie lub więcej <i>two or more</i>	znaczące <i>considerably</i>	w pewnym stopniu <i>to some extent</i>	ograniczenie nie wystąpiło <i>reduction has not occurred</i>	
								w tys. <i>in thous.</i>
REGION PÓLNO-C	o	4077	618	365	254	111	345	164
ZACHODNI	m	1953	297	179	118	52	161	84
Lubuskie	o	728	163	87	77	31	99	34
	m	351	78	45	33	12	47	19
Wielkopolskie	o	2286	305	197	108	48	162	95
	m	1106	155	99	56	27	77	51
Zachodniopomorskie	o	1063	150	81	69	32	84	35
	m	496	64	35	29	13	37	14
REGION POŁUDNIOWO-	o	2555	367	194	174	63	221	83
ZACHODNI	m	1211	179	97	82	30	102	46
Dolnośląskie	o	1919	278	139	140	48	168	62
	m	914	136	68	68	23	77	35
Opolskie	o	636	89	55	34	15	53	21
	m	297	43	29	14	7	25	11
REGION PÓLNO-C	o	3822	496	270	227	93	272	130
NY	m	1855	247	142	104	44	134	69
Kujawsko-pomorskie	o	1319	192	106	87	34	108	49
	m	629	93	51	41	19	50	24
Pomorskie	o	1537	175	96	79	36	93	46
	m	751	91	54	37	15	48	28
Warmińsko-mazurskie	o	966	129	68	61	23	71	35
	m	475	63	37	26	10	36	17

TABL. 3 (26). WYSTĘPOWANIE PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Occurrence of work-related health problems by sex and age

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem <i>total</i> m – mężczyźni <i>males</i>	Osoby, które kiedykolwiek pracowały ogółem <i>Persons ever employed total</i>	W tym osoby, które odczuwały dolegliwości zdrowotne związane z pracą <i>Of which persons who suffered from work-related health complaints</i>					
		ogółem <i>total</i>	wg liczby dolegliwości <i>by the number of health complaints</i>		wg ograniczenia zdolności do codziennej aktywności z powodu najpoważniejszej dolegliwości <i>by an ability reduction for daily activities due to the most serious health problem</i>		
			jedna <i>single</i>	dwie lub więcej <i>two or more</i>	znaczące <i>consider- ably</i>	w pewnym stopniu <i>to some extent</i>	ograniczenie nie wystąpiło <i>reduction has not occurred</i>
<i>w tys. in thous.</i>							
OGÓLEM..... o	27163	4252	2366	1886	758	2408	1086
TOTAL m	13151	2087	1204	883	371	1156	560
15-19.....	o 108	.	.	.	-	.	-
m	65	.	.	.	-	.	-
20-24.....	o 1342	32	25	7	.	9	20
m	753	21	16	5	.	6	12
25-29.....	o 2525	126	101	25	12	56	59
m	1334	78	64	14	5	35	38
30-34.....	o 2770	201	155	46	15	91	95
m	1436	114	87	27	8	51	55
35-39.....	o 2691	267	189	78	19	130	118
m	1381	137	98	39	11	64	62
40-44.....	o 2321	318	209	109	22	175	120
m	1181	155	101	54	11	82	61
45-49.....	o 2207	375	245	130	40	202	133
m	1108	187	122	65	21	99	67
50-54.....	o 2536	521	303	218	72	306	143
m	1254	274	162	112	44	152	78
55-59.....	o 2830	623	327	296	111	366	146
m	1366	316	169	147	64	186	66
60-64.....	o 2510	585	313	271	103	376	106
m	1171	317	168	149	60	203	54
65 lat i więcej.....	o 5324	1199	497	703	359	694	146
<i>65 years and more</i>	m 2103	486	215	270	145	275	66

TABL. 4 (27). WYSTĘPOWANIE PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW
Occurrence of work-related health problems by sex and selected occupational groups

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem total m – mężczyźni males	Osoby, które kiedykolwiek pracowały ogółem <i>Persons ever employed total</i>	W tym osoby, które odczuwały dolegliwości zdrowotne związane z pracą <i>Of which persons who suffered from work-related health complaints</i>						
		ogółem total	wg liczby dolegliwości <i>by the number of health complaints</i>		wg ograniczenia zdolności do codziennej aktywności z powodu najpoważniejszej dolegliwości <i>by an ability reduction for daily activities due to the most serious health problem</i>			
			jedna single	dwie lub więcej two or more	znaczące consider- ably	w pewnym stopniu to some extent	ograniczenie nie wystąpiło reduction has not occurred	
<i>w tys. in thous.</i>								
OGÓŁEM..... o	27163	4252	2366	1886	758	2408	1086	
<i>TOTAL</i>	13151	2087	1204	883	371	1156	560	
w tym: <i>of which:</i>								
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy <i>Managers</i>	o 1143 m 689	121 65	80 42	41 23	8 6	59 32	54 27	
Specjaliści..... <i>Professionals</i>	o 3259 m 1207	309 88	210 63	99 25	26 8	146 37	137 43	
Technicy i inny średni personel <i>Technicians and associate professionals</i>	o 2113 m 960	206 91	135 57	71 35	16 8	110 47	80 36	
Pracownicy biurowi..... <i>Clerical support workers</i>	o 1389 m 478	117 45	86 31	31 14	6 .	67 29	43 13	
Pracownicy usług i sprzedawcy .... <i>Service and sales workers</i>	o 3064 m 996	339 109	209 68	130 41	39 16	195 60	106 32	
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy <i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	o 1973 m 1117	490 264	262 141	228 123	70 36	315 172	106 57	
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy <i>Craft and related trades workers</i>	o 3076 m 2626	498 410	326 270	171 140	51 42	267 219	179 149	
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	o 1987 m 1682	323 277	206 181	117 97	31 27	171 143	122 108	
Pracownicy przy pracach prostych <i>Elementary occupations</i>	o 1696 m 689	245 80	148 52	96 28	29 15	145 45	70 20	

TABL. 5 (28). WYSTĘPOWANIE PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA OTRAZ STATUSU ZATRUDNIENIA

Occurrence of work-related health problems by sex, level of education and employment status

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem total m – mężczyźni males	Osoby, które kiedykolwiek pracowały ogółem <i>Persons ever employed total</i>	W tym osoby, które odczuwały dolegliwości zdrowotne związane z pracą <i>Of which persons who suffered from work-related health complaints</i>					
		ogółem total	wg liczby dolegliwości <i>by the number of health complaints</i>		wg ograniczenia zdolności do codziennej aktywności z powodu najpoważniejszej dolegliwości <i>by an ability reduction for daily activities due to the most serious health problem</i>		
			jedna single	dwie lub więcej two or more	znaczące considerably	w pewnym stopniu to some extent	ograniczenie nie wystąpiło reduction has not occurred
		w tys. in thous.					
OGÓLEM..... o	27163	4252	2366	1886	758	2408	1086
TOTAL m	13151	2087	1204	883	371	1156	560
Według poziomu wykształcenia By level of education							
Wyższe ..... o	6099	531	365	167	53	255	224
Tertiary m	2564	203	140	61	20	93	89
Policealne i średnie zawodowe ..... o	6806	964	590	374	126	538	300
Post-secondary and vocational secondary m	3332	481	297	184	64	260	157
Średnie ogólnokształcące ..... o	2485	268	155	113	44	148	76
General secondary m	893	79	48	32	16	38	26
Zasadnicze zawodowe ..... o	7365	1461	833	628	236	867	358
Basic vocational m	4521	911	529	382	152	531	228
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ..... o	4410	1027	423	604	300	599	127
Lower secondary, primary and incomplete primary m	1841	415	191	223	120	235	59
Według statusu zatrudnienia By employment status							
Pracownicy najemni ..... o	15589	1634	1065	569	151	870	614
Employees m	7990	834	554	281	87	433	315
Pracujący na własny rachunek ..... o	3317	596	346	250	68	358	171
Self-employed m	2158	377	217	160	42	226	109
Pomagający członkowie rodzin ..... o	578	91	47	44	15	57	19
Contributing family workers m	206	21	10	10	.	13	.
Nieznany status ..... o	7679	1930	908	1022	524	1123	283
Missing status m	2797	855	423	433	239	484	132

TABL. 6 (29). **RODZAJE NAJPOWAŻNIEJSZYCH DOLEGLIWOŚCI ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD**

Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex and selected NACE sections

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne związane z pracą ogółem <i>Of which persons who suffered work-related health problems total</i>	W tym osoby, które jako najpoważniejszą dolegliwość zgłosiły <i>Of which persons who as the most serious complaint reported of</i>						
		problemy z kośćmi, stawami lub mięśniami odczuwane głównie w obrębie <i>bone, joint or muscle problems which mainly affect</i>			problemy z oddychaniem lub płucami <i>breathing or lung problems</i>	stres, depresję, niepokój <i>stress, depression or anxiety</i>	ból głowy i/lub przemieszczenie oczu <i>headache and/or eyestrain</i>	choroba serca, zawał serca lub inne problemy układu krążeniowego <i>heart disease or attack, or other problems in the circulatory system</i>
		szyi, barku, ramion lub rąk <i>neck, shoulder or hands</i>	bioder, nóg, stóp <i>hips, legs, feet</i>	pleców <i>back</i>				
w tys. <i>in thous.</i>								
OGÓŁEM..... o	4252	622	805	1455	131	186	224	442
TOTAL m	2087	267	353	774	88	83	90	238
w tym: <i>of which:</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A) <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	o 492	76	97	243	8	.	9	31
	m 261	36	45	139	6	.	.	16
Przemysł (B,C,D,E) ..... <i>Industry</i>	o 552	112	78	185	22	25	45	31
	m 358	57	49	130	18	12	22	28
Górnictwo i wydobywanie (B) ... <i>Mining and quarrying</i>	o 60	7	15	26	.	-	.	.
	m 54	7	14	23	.	-	.	.
Przetwórstwo przemysłowe (C) . <i>Manufacturing</i>	o 453	99	56	143	18	24	38	26
	m 271	46	29	92	14	12	18	24
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A (D) <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	o 15	.	.	5	.	.	.	.
	m 14	.	.	5	.	-	.	.
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A (E) <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	o 24	5	5	11	.	-	.	-
	m 19	.	.	10	.	-	.	-
Budownictwo (F) ..... <i>Construction</i>	o 192	31	39	90	.	7	5	8
	m 184	30	39	86	.	6	.	7

TABL. 6 (29). **RODZAJE NAJPOWAŻNIEJSZYCH DOLEGLIWOŚCI ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD (dok.)**

Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex and selected NACE sections (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne związane z pracą ogółem <i>Of which persons who suffered work-related health problems total</i>	W tym osoby, które jako najpoważniejszą dolegliwość zgłosiły <i>Of which persons who as the most serious complaint reported of</i>						
			problemy z kośćmi, stawami lub mięśniami odczuwane głównie w obrębie <i>bone, joint or muscle</i> <i>problems which mainly affect</i>			problemy z oddychaniem lub płucami <i>breathing or lung problems</i>	stres, depresję, niepokój <i>stress, depression or anxiety</i>	ból głowy i/lub przemęczenie oczu <i>headache and/or eyestrain</i>	choroba serca, zawał serca lub inne problemy układu krążeniowego <i>heart disease or attack, or other problems in the circulatory system</i>
			szyi, barku, ramion lub rąk <i>neck, shoulder or hands</i>	bioder, nóg, stóp <i>hips, legs, feet</i>	pleców <i>back</i>				
		w tys. <i>in thous.</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ (G)	o	270	45	53	100	.	18	18	13
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	m	102	18	13	38	-	6	7	6
Transport i gospodarka magazynowa (H)	o	174	25	24	75	.	14	12	12
<i>Transportation and storage</i>	m	144	19	21	67	.	8	9	8
Informacja i komunikacja (J).....	o	27	6	.	5	-	.	6	.
<i>Information and communication</i>	m	13	.	.	.	-	.	.	.
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	o	36	.	.	8	-	6	12	-
<i>Professional, scientific and technical activities</i>	m	14	.	-	.	-	.	7	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ (N)	o	51	8	13	17	-	6	.	.
<i>Administrative and support service activities</i>	m	21	.	5	7	-	.	.	.
Edukacja (P)	o	151	15	15	33	.	11	22	7
<i>Education</i>	m	27	.	.	7	-	.	.	.
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	o	136	26	22	54	.	13	9	5
<i>Human health and social work activities</i>	m	17	.	.	6	-	5	.	.
Pozostała działalność usługowa (S,T,U)	o	38	11	6	9	.	.	.	.
<i>Other service activities</i>	m	13	.	-	.	.	-	-	.

TABL. 7 (30). **RODZAJE NAJPOWAŻNIEJSZYCH DOLEGLIWOŚCI ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW**

Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex, regions and voivodships

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne związane z pracą ogółem <i>Of which persons who suffered workrelated health problems total</i>	W tym osoby, które jako najpoważniejszą dolegliwość zgłosiły <i>Of which persons who as the most serious complaint reported of</i>						
		problemy z kośćmi, stawami lub mięśniami odczuwane głównie w obrębie <i>bone, joint or muscle problems which mainly affect</i>			problemy z oddychaniem lub płucami <i>breathing or lung problems</i>	stres, depresję, niepokój <i>stress, depression or anxiety</i>	ból głowy i/lub przemieszczenie oczu <i>headache and/or eyestrain</i>	choroba serca, zawał serca lub inne problemy układu krążeniowego <i>heart disease or attack, or other problems in the circulatory system</i>
		szyi, barku, ramion lub rąk <i>neck, shoulder or hands</i>	bioder, nóg, stóp <i>hips, legs, feet</i>	pleców <i>back</i>				
w tys. <i>in thous.</i>								
OGÓLEM ..... o	4252	622	805	1455	131	186	224	442
TOTAL m	2087	267	353	774	88	83	90	238
REGION CENTRALNY..... o	815	134	143	260	26	44	54	80
m	389	50	61	131	19	17	23	47
Lódzkie..... o	354	50	66	106	17	15	24	39
m	174	23	30	51	11	7	9	23
Mazowieckie ..... o	461	84	77	154	9	29	30	41
m	215	27	31	80	8	10	14	24
REGION POŁUDNIOWY..... o	928	130	173	311	32	35	43	110
m	482	57	84	174	22	19	19	56
Małopolskie..... o	416	60	81	133	12	14	17	60
m	206	25	36	75	9	6	9	26
Śląskie ..... o	512	70	92	178	20	21	26	50
m	276	32	48	99	13	13	10	30
REGION WSCHODNI ..... o	1026	146	207	365	27	33	45	117
m	494	71	88	189	15	15	19	58
Lubelskie ..... o	438	60	84	171	10	10	18	50
m	212	33	36	90	6	.	8	22
Podkarpackie ..... o	301	44	65	87	10	15	12	40
m	147	19	26	50	.	8	.	20
Podlaskie..... o	133	19	26	51	.	.	7	12
m	63	9	12	25	.	.	.	7
Świętokrzyskie..... o	154	23	32	56	5	.	8	15
m	72	10	14	24	.	.	.	9

TABL. 7 (30). **RODZAJE NAJPOWAŻNIEJSZYCH DOLEGLIWOŚCI ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW (dok.)**

Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex, regions and voivodships (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne związane z pracą ogółem <i>Of which persons who suffered workrelated health problems total</i>	W tym osoby, które jako najpoważniejszą dolegliwość zgłosiły <i>Of which persons who as the most serious complaint reported of</i>							
		problemy z kośćmi, stawami lub mięśniami odczuwane głównie w obrębie <i>bone, joint or muscle problems which mainly affect</i>			problemy z oddychaniem lub płucami <i>breathing or lung problems</i>	stres, depresje, niepokój <i>stress, depression or anxiety</i>	ból głowy i/lub przemieszczenie oczu <i>headache and/or eyestrain</i>	choroba serca, zawał serca lub inne problemy układu krążeniowego <i>heart disease or attack, or other problems in the circulatory system</i>	
		szyi, barku, ramion lub rąk <i>neck, shoulder or hands</i>	bioder, nóg, stóp <i>hips, legs, feet</i>	pleców <i>back</i>					
o – ogółem <i>total</i> m – mężczyźni <i>males</i>									
w tys. <i>in thous.</i>									
REGION PÓLNO-CZACHODNI	o	618	96	120	215	16	39	30	53
	m	297	40	49	113	10	19	11	30
Lubuskie	o	163	23	34	49	5	8	6	19
	m	78	10	13	26	.	.	.	10
Wielkopolskie	o	305	44	58	112	7	27	15	22
	m	155	21	24	62	5	14	6	14
Zachodniopomorskie	o	150	29	28	54	.	.	9	12
	m	64	9	12	25	.	.	.	6
REGION POŁUDNIOWO-ZACHODNI	o	367	53	66	129	16	14	21	30
	m	179	24	29	69	12	.	8	18
Dolnośląskie	o	278	42	50	94	13	10	17	24
	m	136	19	22	52	10	.	6	14
Opolskie	o	89	11	16	35	.	.	.	6
	m	43	5	7	17	.	.	.	.
REGION PÓLNO-CNY	o	496	65	97	174	14	20	31	52
	m	247	24	46	97	9	8	12	29
Kujawsko-pomorskie	o	192	24	29	72	7	8	12	22
	m	93	8	11	41	5	.	5	14
Pomorskie	o	175	24	35	62	5	9	13	13
	m	91	10	20	35	.	.	6	5
Warmińsko-mazurskie	o	129	17	33	40	.	.	6	17
	m	63	6	15	21	.	.	.	10

TABL. 8 (31). RODZAJE NAJPOWAŻNIEJSZYCH DOLEGLIWOŚCI ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WIEKU
Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex and age

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem total m – mężczyźni males	Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne związane z pracą ogółem <i>Of which persons who suffered work-related health problems total</i>	W tym osoby, które jako najpoważniejszą dolegliwość zgłosiły <i>Of which persons who as the most serious complaint reported of</i>						
		problemy z kośćmi, stawami lub mięśniami odczuwane głównie w obrębie <i>bone, joint or muscle problems which mainly affect</i>			problemy z oddychaniem lub płucami <i>breathing or lung problems</i>	stres, depresję, niepokój <i>stress, depression or anxiety</i>	ból głowy i/lub przemęczenie oczu <i>headache and/or eyestrain</i>	choroba serca, zawał serca lub inne problemy układu krążeniowego <i>heart disease or attack, or other problems in the circulatory system</i>
		szyi, barku, ramion lub rąk <i>neck, shoulder or hands</i>	bioder, nóg, stóp <i>hips, legs, feet</i>	pleców <i>back</i>				
w tys. <i>in thous.</i>								
OGÓLEM ..... o	4252	622	805	1455	131	186	224	442
TOTAL m	2087	267	353	774	88	83	90	238
15-19	.	-	-	.	-	-	.	-
m	.	-	-	.	-	-	.	-
20-24	32	.	7	10	.	.	.	-
m	21	.	5	7	.	.	.	-
25-29	126	21	17	45	.	13	13	.
m	78	13	12	32	.	5	6	.
30-34	201	33	25	79	.	23	18	.
m	114	17	16	53	.	9	7	.
35-39	267	39	38	103	.	23	23	6
m	137	18	24	54	.	9	8	5
40-44	318	54	50	118	8	25	27	13
m	155	24	23	63	5	10	12	6
45-49	375	74	53	149	6	19	30	16
m	187	28	30	85	.	9	11	9
50-54	521	81	94	201	16	26	26	32
m	274	38	45	119	10	13	10	17
55-59	623	94	109	221	25	26	35	72
m	316	46	49	112	16	11	15	45
60-64	585	86	111	194	20	17	15	89
m	317	35	54	107	16	10	8	55
65 lat i więcej	1199	136	301	334	46	13	31	206
<i>65 years and more</i> m	486	44	95	143	31	5	10	95

TABL. 9 (32). **RODZAJE NAJPOWAŻNIEJSZYCH DOLEGLIWOŚCI ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW**

Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex and selected occupational groups

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne związane z pracą ogółem <i>Of which persons who suffered work-related health problems total</i>	W tym osoby, które jako najpoważniejszą dolegliwość zgłosiły <i>Of which persons who as the most serious complaint reported of</i>						
		problemy z kośćmi, stawami lub mięśniami odczuwane głównie w obrębie <i>bone, joint or muscle problems which mainly affect</i>			problemy z oddychaniem lub płucami <i>breathing or lung problems</i>	stres, depresję, niepokój <i>stress, depression or anxiety</i>	ból głowy i/lub przemęczenie oczu <i>headache and/or eyestrain</i>	choroba serca, zawał serca lub inne problemy układu krążeniowego <i>heart disease or attack, or other problems in the circulatory system</i>
		szyi, barku, ramion lub rąk <i>neck, shoulder or hands</i>	bioder, nóg, stóp <i>hips, legs, feet</i>	pleców <i>back</i>				
w tys. <i>in thous.</i>								
OGÓŁEM ..... o	4252	622	805	1455	131	186	224	442
TOTAL m	2087	267	353	774	88	83	90	238
w tym: <i>of which:</i>								
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy <i>Managers</i>	o 121 m 65	15 9	11 .	36 20	- -	22 13	15 6	12 9
Specjaliści..... <i>Professionals</i>	o 309 m 88	39 6	22 5	92 25	. .	39 13	51 18	12 7
Technicy i inny średni personel <i>Technicians and associate professionals</i>	o 206 m 91	32 10	23 9	75 37	. .	23 13	27 8	9 6
Pracownicy biurowi..... <i>Clerical support workers</i>	o 117 m 45	24 8	13 6	35 17	. .	11 .	19 .	6 .
Pracownicy usług i sprzedawcy <i>Service and sales workers</i>	o 339 m 109	53 15	73 17	120 36	6 .	25 10	16 5	24 16
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy <i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	o 490 m 264	73 35	101 49	235 134	9 7	5 .	9 5	35 19
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy <i>Craft and related trades workers</i>	o 498 m 410	102 71	84 74	195 166	20 20	11 7	20 14	28 26
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	o 323 m 277	50 37	53 47	141 127	11 9	8 6	18 14	20 17
Pracownicy przy pracach prostych <i>Elementary occupations</i>	o 245 m 80	53 14	46 13	86 31	8 .	8 .	6 .	17 7

TABL. 10 (33). **RODZAJE NAJPOWAŻNIEJSZYCH DOLEGLIWOŚCI ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA OTRAZ STATUSU ZATRUDNIENIA**

Types of the most serious health complaints caused or made worse by work activities by sex, level of education and employment status

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem total m – mężczyźni males	Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne związane z pracą ogółem <i>Of which persons who suffered work-related health problems total</i>	W tym osoby, które jako najpoważniejszą dolegliwość zgłosiły <i>Of which persons who as the most serious complaint reported of</i>						
		problemy z kośćmi, stawami lub mięśniami odczuwane głównie w obrębie <i>bone, joint or muscle problems which mainly affect</i>			problemy z oddychaniem lub płucami <i>breathing or lung problems</i>	stres, depresję, niepokój <i>stress, depression or anxiety</i>	ból głowy i/lub przemieszczenie oczu <i>headache and/or eyestrain</i>	choroba serca, zawał serca lub inne problemy układu krążeniowego <i>heart disease or attack, or other problems in the circulatory system</i>
		szyi, barku, ramion lub rąk <i>neck, shoulder or hands</i>	bioder, nóg, stóp <i>hips, legs, feet</i>	pleców <i>back</i>				
w tys. <i>in thous.</i>								
OGÓLEM ..... o	4252	622	805	1455	131	186	224	442
<i>TOTAL</i> m	2087	267	353	774	88	83	90	238

Według poziomu wykształcenia *By level of education*

Wyższe ..... o	531	62	43	143	7	66	82	34
<i>Tertiary</i> m	203	19	17	62	.	28	26	21
Policealne i średnie zawodowe ..... o	964	155	181	340	25	51	52	75
<i>Post-secondary and vocational secondary</i> m	481	71	91	172	17	22	19	41
Średnie ogólnokształcące ..... o	268	44	48	84	6	20	19	28
<i>General secondary</i> m	79	8	11	26	.	9	5	10
Zasadnicze zawodowe ..... o	1461	232	277	559	55	32	48	148
<i>Basic vocational</i> m	911	124	153	370	42	16	29	98
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe ..... o	1027	129	255	328	37	16	24	156
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i> m	415	45	82	145	23	9	11	67

Według statusu zatrudnienia *By employment status*

Pracownicy najemni ..... o	1634	275	245	577	39	116	149	89
<i>Employees</i> m	834	113	131	325	30	47	59	60
Pracujący na własny rachunek ..... o	596	104	113	275	9	19	19	29
<i>Self-employed</i> m	377	63	63	177	7	15	11	19
Pomagający członkowie rodzin ..... o	91	16	20	39	.	.	.	9
<i>Contributing family workers</i> m	21	.	.	12	.	-	-	.

TABL. 11 (34). OKRES NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z POWODU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH
SPOWODOWANYCH PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD
Period off work because of the most serious health complaint by sex and selected NACE sections

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem <i>total</i> m – mężczyźni <i>males</i>		Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne spowodowane pracą <i>Persons who suffered from health problems caused by work</i>					
		ogółem <i>total</i>	według liczby dni niezdolności do pracy z powodu najpoważniejszej dolegliwości <i>by number of days off work because of the most serious complaint</i>				
			bez dnia niezdolności lub niepełny dzień <i>less than one day or no time off</i>	co najmniej jeden dzień ale mniej niż dwa tygodnie <i>at least one day but less than two weeks</i>	co najmniej dwa tygodnie ale mniej niż jeden miesiąc <i>at least two weeks but less than one month</i>	co najmniej jeden miesiąc ale mniej niż trzy miesiące <i>at least one month but less than three months</i>	trzy miesiące lub więcej <i>three months or more</i>
w tys. <i>in thous.</i>							
OGÓŁEM..... o		4252	2907	563	231	186	365
TOTAL	m	2087	1388	300	127	96	177
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	o	492	233	124	46	33	47
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	m	261	119	75	26	18	22
Przemysł (B,C,D,E)	o	552	336	102	32	27	36
<i>Industry</i>	m	358	211	69	24	19	20
Górnictwo i wydobywanie (B).....	o	60	39	11	5	.	.
<i>Mining and quarrying</i>	m	54	35	11	5	.	-
Przetwórstwo przemysłowe (C) ...	o	453	273	84	25	23	34
<i>Manufacturing</i>	m	271	157	52	17	15	19
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ (D)	o	15	13	-	-	.	.
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	m	14	11	-	-	.	.
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ (E)	o	24	11	7	.	-	-
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	m	19	8	6	.	-	-
Budownictwo (F)	o	192	119	26	22	10	15
<i>Construction</i>	m	184	116	24	21	10	14

TABL. 11 (34). OKRES NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z POWODU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH
 SPOWODOWANYCH PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH SEKCJI PKD (dok.)
 Period off work because of the most serious health complaint by sex and selected NACE sections (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem total m – mężczyźni males		Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne spowodowane pracą Persons who suffered from health problems caused by work					
		ogółem total	według liczby dni niezdolności do pracy z powodu najpoważniejszej dolegliwości by number of days off work because of the most serious complaint				
			bez dnia niezdolności lub niepełny dzień less than one day or no time off	co najmniej jeden dzień ale mniej niż dwa tygodnie at least one day but less than two weeks	co najmniej dwa tygodnie ale mniej niż jeden miesiąc at least two weeks but less than one month	co najmniej jeden miesiąc ale mniej niż trzy miesiące at least one month but less than three months	co najmniej trzy miesiące lub więcej three months or more
w tys. in thous.							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ (G)	o	270	163	50	18	19	18
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	m	102	57	20	5	6	7
Transport i gospodarka magazynowa (H)	o	174	110	38	10	7	13
Transportation and storage	m	144	91	31	7	6	10
Informacja i komunikacja (J).....	o	27	21	.	.	-	.
Information and communication	m	13	11	.	-	-	.
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	o	36	23	10	.	.	.
Professional, scientific and technical activities	m	14	11	.	-	.	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ (N)	o	51	34	9	.	.	5
Administrative and support service activities	m	21	11	.	.	.	.
Edukacja (P)	o	151	85	39	11	8	8
Education	m	27	15	.	.	.	.
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	o	136	84	25	10	9	8
Human health and social work activities	m	17	9	.	.	.	.
Pozostała działalność usługowa (S,T,U)	o	38	24	10	.	.	.
Other service activities	m	13	8	.	-	-	.

TABL. 12 (35). OKRES NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z POWODU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH
SPOWODOWANYCH PRACĄ WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW
Period off work because of the most serious health complaint by sex, regions and voivodships

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem <i>total</i> m – mężczyźni <i>males</i>	Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne spowodowane pracą <i>Persons who suffered from health problems caused by work</i>					
	ogółem <i>total</i>	według liczby dni niezdolności do pracy z powodu najpoważniejszej dolegliwości <i>by number of days off work because of the most serious complaint</i>				
		bez dnia niezdolności lub niepełny dzień <i>less than one day or no time off</i>	co najmniej jeden dzień ale mniej niż dwa tygodnie <i>at least one day but less than two weeks</i>	co najmniej dwa tygodnie ale mniej niż jeden miesiąc <i>at least two weeks but less than one month</i>	co najmniej jeden miesiąc ale mniej niż trzy miesiące <i>at least one month but less than three months</i>	trzy miesiące lub więcej <i>three months or more</i>
<i>w tys. in thous.</i>						
OGOŁEM..... o	4252	2907	563	231	186	365
<i>TOTAL</i>						
m	2087	1388	300	127	96	177
REGION CENTRALNY ..... o	815	539	113	45	36	84
m	389	253	58	23	18	35
Łódzkie..... o	354	254	36	19	10	36
m	174	121	20	10	6	15
Mazowieckie..... o	461	285	77	26	26	48
m	215	132	38	13	12	20
REGION POŁUDNIOWY..... o	928	610	118	63	49	89
m	482	311	60	35	24	50
Małopolskie ..... o	416	228	70	35	30	53
m	206	107	36	20	12	30
Śląskie..... o	512	382	48	28	19	36
m	276	204	24	15	12	20
REGION WSCHODNI ..... o	1026	707	138	60	47	71
m	494	325	77	35	23	34
Lubelskie ..... o	438	279	70	27	24	36
m	212	129	39	17	12	15
Podkarpackie..... o	301	228	40	15	8	9
m	147	103	23	9	5	5
Podlaskie..... o	133	93	17	8	6	9
m	63	43	9	.	.	5
Świętokrzyskie..... o	154	107	11	10	9	17
m	72	50	6	5	.	9

TABL. 12 (35). OKRES NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z POWODU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH
 SPOWODOWANYCH PRACĄ WEDŁUG PŁCI, REGIONÓW I WOJEWÓDZTW (dok.)
 Period off work because of the most serious health complaint by sex, regions and voivodships (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem total m – mężczyźni males		Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne spowodowane pracą Persons who suffered from health problems caused by work					
		ogółem total	według liczby dni niezdolności do pracy z powodu najpoważniejszej dolegliwości by number of days off work because of the most serious complaint				
			bez dnia niezdolności lub niepełny dzień less than one day or no time off	co najmniej jeden dzień ale mniej niż dwa tygodnie at least one day but less than two weeks	co najmniej dwa tygodnie ale mniej niż jeden miesiąc at least two weeks but less than one month	co najmniej jeden miesiąc ale mniej niż trzy miesiące at least one month but less than three months	trzy miesiące lub więcej three months or more
w tys. in thous.							
REGION PÓLNO-C	o	618	466	76	24	18	34
ZACHODNI	m	297	218	37	14	10	17
Lubuskie	o	163	132	14	6	5	5
	m	78	61	8	5	.	.
Wielkopolskie	o	305	237	43	8	7	10
	m	155	116	22	5	5	6
Zachodniopomorskie	o	150	97	19	10	6	19
	m	64	41	7	.	.	9
REGION POŁUDNIOWO-	o	367	260	50	16	18	24
ZACHODNI	m	179	122	28	8	10	10
Dolnośląskie	o	278	202	40	11	13	12
	m	136	94	23	6	7	5
Opolskie	o	89	58	10	5	5	12
	m	43	28	5	.	.	5
REGION PÓLNO-CNY	o	496	326	69	23	19	60
	m	247	158	38	11	11	28
Kujawsko-pomorskie	o	192	145	25	6	6	10
	m	93	65	15	.	.	5
Pomorskie	o	175	96	23	8	8	39
	m	91	51	14	.	5	17
Warmińsko-mazurskie	o	129	85	21	9	5	11
	m	63	42	9	5	.	6

TABL. 13 (36). OKRES NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z POWODU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH
SPOWODOWANYCH PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Period off work because of the most serious health complaint by sex and age

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem <i>total</i> m – mężczyźni <i>males</i>	Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne spowodowane pracą <i>Persons who suffered from health problems caused by work</i>					
	ogółem <i>total</i>	według liczby dni niezdolności do pracy z powodu najpoważniejszej dolegliwości <i>by number of days off work because of the most serious complaint</i>				
		bez dnia niezdolności lub niepełny dzień <i>less than one day or no time off</i>	co najmniej jeden dzień ale mniej niż dwa tygodnie <i>at least one day but less than two weeks</i>	co najmniej dwa tygodnie ale mniej niż jeden miesiąc <i>at least two weeks but less than one month</i>	co najmniej jeden miesiąc ale mniej niż trzy miesiące <i>at least one month but less than three months</i>	trzy miesiące lub więcej <i>three months or more</i>
<i>w tys. in thous.</i>						
OGOŁEM..... o	4252	2907	563	231	186	365
<i>TOTAL</i> m	2087	1388	300	127	96	177
15-19..... o	.	.	.	-	-	-
m	.	.	.	-	-	-
20-24..... o	32	21	6	.	.	.
m	21	14	.	.	.	.
25-29..... o	126	78	25	8	9	6
m	78	47	15	7	6	.
30-34..... o	201	121	43	18	8	11
m	114	63	25	14	6	7
35-39..... o	267	158	59	19	11	20
m	137	84	28	9	6	10
40-44..... o	318	183	63	28	20	25
m	155	87	33	13	10	10
45-49..... o	375	217	84	27	18	29
m	187	114	39	12	8	14
50-54..... o	521	310	102	35	36	39
m	274	161	51	19	22	21
55-59..... o	623	390	101	42	30	59
m	316	189	59	24	15	29
60-64..... o	585	439	42	22	23	58
m	317	230	26	15	11	34
65 lat i więcej..... o	1199	989	34	30	28	117
<i>65 years and more</i> m	486	396	18	13	11	48

TABL. 14 (37). OKRES NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z POWODU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH
 SPOWODOWANYCH PRACĄ WEDŁUG PŁCI I WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW
Period off work because of the most serious health complaint by sex and occupational groups

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne spowodowane pracą <i>Persons who suffered from health problems caused by work</i>						
	ogółem <i>total</i>	według liczby dni niezdolności do pracy z powodu najpoważniejszej dolegliwości <i>by number of days off work because of the most serious complaint</i>					
		bez dnia niezdolności lub niepełny dzień <i>less than one day or no time off</i>	co najmniej jeden dzień ale mniej niż dwa tygodnie <i>at least one day but less than two weeks</i>	co najmniej dwa tygodnie ale mniej niż jeden miesiąc <i>at least two weeks but less than one month</i>	co najmniej jeden miesiąc ale mniej niż trzy miesiące <i>at least one month but less than three months</i>	trzy miesiące lub więcej <i>three months or more</i>	
	<i>w tys. in thous.</i>						
OGÓŁEM..... o	4252	2907	563	231	186	365	
<i>TOTAL</i> m	2087	1388	300	127	96	177	
w tym: <i>of which:</i>							
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy <i>Managers</i>	o m	121 65	81 42	20 11	8 .	7 .	7 .
Specjaliści..... <i>Professionals</i>	o m	309 88	198 60	60 13	19 .	14 5	18 7
Technicy i inny średni personel..... <i>Technicians and associate professionals</i>	o m	206 91	134 61	35 12	15 8	9 5	14 6
Pracownicy biurowi..... <i>Clerical support workers</i>	o m	117 45	72 24	26 13	7 .	5 .	7 .
Pracownicy usług i sprzedawcy..... <i>Service and sales workers</i>	o m	339 109	200 66	67 22	23 8	23 .	26 9
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy <i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	o m	490 264	228 117	125 74	50 30	37 20	51 24
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy <i>Craft and related trades workers</i>	o m	498 410	310 250	86 72	40 34	27 23	33 30
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	o m	323 277	187 163	67 56	21 19	19 14	31 25
Pracownicy przy pracach prostych <i>Elementary occupations</i>	o m	245 80	141 44	50 14	17 6	11 5	26 11

TABL. 15 (38). **OKRES NIEZDOLNOŚCI DO PRACY Z POWODU PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH SPOWODOWANYCH PRACĄ WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA OTRAZ STATUSU ZATRUDNIENIA**

Period off work because of the most serious health complaint by sex, level of education and employment status

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o – ogółem total m – mężczyźni males		Osoby, które odczuwały problemy zdrowotne spowodowane pracą <i>Persons who suffered from health problems caused by work</i>					
		ogółem total	według liczby dni niezdolności do pracy z powodu najpoważniejszej dolegliwości <i>by number of days off work because of the most serious complaint</i>				
			bez dnia niezdolności lub niepełny dzień <i>less than one day or no time off</i>	co najmniej jeden dzień ale mniej niż dwa tygodnie <i>at least one day but less than two weeks</i>	co najmniej dwa tygodnie ale mniej niż jeden miesiąc <i>at least two weeks but less than one month</i>	co najmniej jeden miesiąc ale mniej niż trzy miesiące <i>at least one month but less than three months</i>	trzy miesiące lub więcej <i>three months or more</i>
w tys. in thous.							
OGÓLEM.....	o	4252	2907	563	231	186	365
<i>TOTAL</i>	m	2087	1388	300	127	96	177
Według poziomu wykształcenia <i>By level of education</i>							
Wyższe	o	531	358	93	30	22	33
<i>Tertiary</i>	m	203	137	35	10	11	10
Policealne i średnie zawodowe	o	964	623	143	67	46	84
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>	m	481	302	77	40	20	41
Średnie ogólnokształcące	o	268	184	38	14	12	20
<i>General secondary</i>	m	79	56	11	6	.	.
Zasadnicze zawodowe	o	1461	961	215	84	71	131
<i>Basic vocational</i>	m	911	593	137	53	46	83
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	o	1027	783	74	37	35	98
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	m	415	300	38	19	17	39
Według statusu zatrudnienia <i>By employment status</i>							
Pracownicy najemni	o	1634	1008	314	110	84	119
<i>Employees</i>	m	834	515	153	57	43	66
Pracujący na własny rachunek	o	596	309	145	53	43	49
<i>Self-employed</i>	m	377	189	96	36	29	28
Pomagający członkowie rodzin	o	91	42	19	11	7	11
<i>Contributing family workers</i>	m	21	11	.	.	.	.

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Kreska <i>A line</i>	(-)	— zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Kropka <i>Stop</i>	(.)	— szacunek mniejszy niż 5 tysięcy, konkretna wartość niepodana ze względu na wysoki losowy błąd próby. <i>estimate less than 5 thousand, specific value not given because of high random error of sample.</i>
Znak <i>Symbol</i>	x	— wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak <i>Symbol</i>	Δ	— oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>

W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach „OGÓŁEM”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

In some tables the summed up data may give a different total than the figure in the column “TOTAL”. This is due to the rounding-off done after generalizing the results of the survey.

Przy publikowaniu danych GUS — prosimy o podanie źródła.
When publishing the CSO data — please indicate the source.